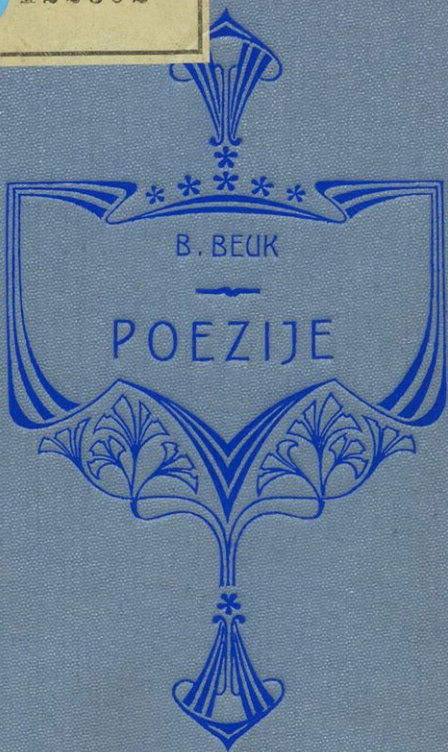

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

122602

POEZIJE

I. DEL.

Prestavil B. BEUK

Pravice pridržane.

Wan. Seitzer

Založil izdajatelj.
V Gorici 1909. Nat. Seitz.

122602

122602

F2C 1154/1953

Al sior Alberto Michlstädter.

(iz furl.)

S tabo Berto sem se sprl,
Ker z dopisom srce s' mi odprl
Se varal, ti se meni zdi. —
Če tebe hvalim mi izkljujejo oči,
Če pritrdim in mnenje odobrim
Da furlanski pesnik že se zdim;
Dostojnega priznanja če t' ne dam
Dejali da prijatelja ceniti pač ne znam.
Te gladil in hvalisal pač ne bom preveč
Hvalo vendar dem in to ne bo odveč.
Kot bolha sem v zagati,
Ne morem skoro spati;
Upam pa zadrege vozal razvozlati; —
Sicer vsprejmi iz srca,
Moj hvaležni čut
Za vse, poklone tud,
Ker dobrotno si se trudil
Pozornost v „Corrieru“ si obudil.
Vsprejmem blagi tvoj nasvet
Predlog je že skovan

Da drugi sem Zorutt
Ták pa nočem biti zvan;
Te prosim, čitaj spet
Čitaj člank in moje rime spet
Uvaževal bo mnenje svet.
Kot se tamkaj primirujem
Smelo lahko nasprotujem,
Mnenje Ticja potrjujem
Ki mi pisal z Trsta,
Da furlanski Parnas ni za mé
Mi ne prija niti zadnja vrsta. —
Podaj mi zdaj roko,
Pomisli da tud Korno ta
Če hočeš tud Vipava,
Z kristalnico Triglava
Nikdar primerjat se ne da.

C. Favetti.

KOČEDNICA

(iz češč.)

Na klopi dete zalo stalo,
Iz grla se je vrival jok.
„Čemu tak strašno bi kričalo,
Otrok ciganski to je stok!“

V tem hipu poldne zazvoni
Z robote tata pride:
Že ogenj v kuh'nji se gasi
Ti zlobnež to ne ide!

„Molči! glej huzar, voziček —
Igraj! — tu peteln, ptič!“ —
Voz peteln in huzarček
Pikapok frli v kotič.

Zopet vzdigne grozni krik —
„Kot sršenov roj vetrove! —
Šibala tvoj zlobni vik
Strašne klicala duhove!“

„Duh prikazni tebe vodi,
Pride naj ki zlobneže pobira! —
Glej nekdo po sobi hodi
Vrata lahko že odpira.

Mala rjava, divja že hiti
Ogrnjena prikazen — oseba ni;
O birklje, krive noge, kak preži
Glas-jednak viharju strašnih dni!

„Sem otroka!“ — „Krist Gospod!
Odpusti, saj sem grešnica!“
Britka smrt drvi povsod,
Tukaj sem — kolednica!

Prileze k mizi tu stoji
Kolednica v senci stoka;
Mati komaj diha, se boji
Z otrokom v naročji joka.

K sebi ga pritiska, ter ozira se nazaj —
Gorje in gorje otroku pa je!
Kolednica bližje bližje plazi se tedaj,
Plazi se — plazi za pétami je.

Hlastno steguje roke se bori —
Mati pa vže ramena krči steguje:
Za Kristusa muke ječi!
Se upogne potrta občutno zdihuje.

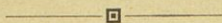
Jedna, — druga — tretja — čuj že zro,
Poldanski svon že zazvoni;
Kljuka kleče, vrata se odpró —
Tata pride glas njegov doni.

Tu v nezavesti mati že leži,
Otroka k nedrom je pritisnila:
Mater komaj oživi,
Na tak način ga — zadušila.

Mati in njuna dva sinova.

La mère et ses deux file.

(iz franc.)

Le čujte prijatelji moji že spet,
Prizor ki krasán in ginljiv se mi zdi.
Tu mati sinova — pri cvetu je cvet,
Ta osem, pa drúgi deset imel let,
Sta vedno vrstila opravke skrbi.
Da vsak bil od truda ljubezni ogret,
Tako tekmovala sta mamko ljubila
Poljub za poljubom jej udano debila.
„Glej mamka, nekoč pa starejši jej de,
Ti dala dokazov si mnogo mi že
In znakov iskréne ljubezni kot čujem;
Udanosti, uljudnosti bila si uzòr,
Vendar vprizorit ne moreš prizor
Negovati ljubezen kot jaz jo negujem.
— Kaj! sinko ti dvomiš, zanikaš mi res,
Vrline duhá in miline srcá?
— Nikakor fantičev dveh druží te vez,
Ti si le jedna midva ova pa dva.“

Ph. de La Madalaine.

Smrt Alojzija XVI.

La mort Louis XVI.

(iz franc.)

Oh oborožena tolpa! na trgu krvi,
Kip tam Alojzja petnajst' ga stoji,
Pod kladvom vsodnim bel marmor skončal,
Nič druž' ga kot stol je nesrečni ostal,
Jedino stojalo leseno za kralja stoji,
Gilotino pogledjte zatisnite brzo oči!
Je ona, ime ki pero zapisalo
Naj bi človeštvo še javit ne znalo!
Ko kralj se prikaže prijatelj že vsak se je skril.
Katolški duhoven jedini ga tjekaj spremil.
K britkim stopnicam ga pelje mu streže,
Še enkrat poda mu roko ki se zveže,
Predočiva mu Kristusa naj potrpi
Saj kmalu nebo ga tam gor vzradosti,
Bodrilnih besed pač vzvišeni roj
Kristjanu stremljenje za smrtni je boj!
Kralju pripravljeno vse da zasede svoj tron,
Hladno vže vsprejme obdanega spremstva poklon:
Že se pripravlja na govor pa glej z nadčloveško močjo
Zvežejo štiri mu rabeljni milo rokó;
Hipoma tudi nadzemljski glas zadoni,
Načelnik Santer in pa tolpa na trgu strmi;
Glas mu veli: Le podvizaj ti rabelj zvršit!
Vse je strmelo in gledalo kaj ima prit',

Ko se dotakne držaja sekire svinčene....
Povejte mi ! kaj se zgodilo ? Zadene !
Glava je padla jo krvnik drži za lase,
Živeča tresoča krvava pregiblje se še :
Tak razobešena ona nekoč bi blestela,
Kot svetinja zlata bi na slavi potrti visela !
Štirikrat krvnik še ljudstvu pokaže glavó,
Zrli so žrtev li zmago ob kotih smrtišča gorkó,
Strašni in britki prizor je povekšal še stanje,
Javno se štir' krat spričuje da niso to sanje,
Štiri tisoč Francozov je pričalo smrt,
Živečim potomcom vsak pravil bo zgodbo potrť.
Evo poskoči že človek neznan na smrtišče,
Z golo roko pa iztoke kraljeve še krvi preišče.
S prsti še miga in ljudstvo škropi,
Da kaplja na čela navzočih že kri,
Ljudstvo zaslepljeno stalo v vrst'
Vsprejelo osuplo prestrašni je krst.

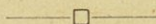
Barthélemy.

Umirajoči kristjan.

Le chretien mourant.

(iz franc.)

Kaj čujem? v bližini zvonovi premilo zvone!
Tolpa pobožna solzeč se sem gre?
Petje pogrebno komu in pa sveče goreče?
Oh smrt kaj tvoj glas mi je v uho zaklenkal,
Zadnjikrat, zadnjikrat, glej je zažvenkal
Kaj srce ob robu mi groba trepeče?

Ti! iz nebeškega ognja pa iskra plamteča,
Zate telo umrjoče je ječa,
Strah ves razprši smrt maha s kosó!
Dvigni se duša raztrgaj verige
Odloži človeških slabosti vse fige
Li treba je umreti in it' pod zemljó?

Urce ki meril, ta čas je skončal.
Poslanci blesteči nebeških višav,
V kako palačo pa zdaj me selé?
Glej saj vže plavam v višave nebes,
Dušno obzorje se širi zares.
Zemlje vse kraji pred mano beže!

Kaj čujem v hipu ko duša me dramí,
Broj žalostnik in vzdihov me mami
Prijetelji kaj objokujete mojo vi smrt?
Vi plakate vendar vže z časo presveto,
Pozabil sem stoke in dušo vneto,
Vsposobil, da vstopi v žegnani vrt!

Mais qu'entends-je? au moment où mon âme s'éveille,
Des soupirs, des sanglots ont frappé mon oreille?
Compagnons de l'exil, quoi! vous pleurez ma mort?
Vous pleurez, et déjà dans la coupe sacrée
J'ai bu l'oubli des maux, et mon âme enivée
Entre au céleste port!

Lamartine.

Sura 100. „Tekmovalci“.

Bismi al-Ilahi errahmani errahijmi.

V imenu dobrotljivega in usmiljenega Boga.

(iz arab).

1. Tekalci brzo tečejo,
2. Z podkovom iskre krešejo,
3. V boj se rano vzdignejo,
4. Prah z udarci dvignejo,
5. V sredo vojne švignejo !
6. Je človek stvarniku uporen,
7. Svedoči sam, da nepokoren,
8. Sebičnež krut je in osoren.
9. Ne zna da v grobu speči še živé ?
10. Nekoč odkrilo vse srcé,
11. Gospodu znane misli in željé.

Kuranun.

Kos kruha za cvetlico.

Un morceau de pain pour une fleur.

(iz franc.)

Glej otrok ubogi bil rodoma Čeh,
Ko v cvetju porajal prekrasni se maj,
Že bosonog stopal po klancu v breg,
Ograjne cvetlice zlatile so kraj;
Med potjo je rož' co duhtečo vtrgal,
Katera še vlažna, mokrotna je bla.

Do praga gradu je upehan dospel
Na proti priteče mu otrok brdák,
Ki v nežni ročici kos kruha je imel;
In Čeh se odkrivši, dejal je krotak:

„Oh ljubček moj bel in rudeč,
Sem reven in lačen sedaj;
Poklonim ti šopek duhteč,
Te prosim mal' kruha mi daj.

„Pšenica vspeva obilni še klas;
Cvetlica pa ljubi le modro nebo.
Dober je kruhek in rožca je kras,
Menjajva kar dalo je božje okó.
Vzemi cvetlico katero sem vtrgal
Vgrmovju tam v gnezdih vse žvrgoli;

V roki katero Devica drži,
Rožica poljska se zdela bolj zala!
Menjajva saj Bog nam to vedno množi;
Kjer ljubezen začenja, je reva skončala.

Oj ljubček moj bel in rudeč,
Sém reven in lačen sedaj;
Poklonim ti šopek duhteč,
Te prosim mal' kruha mi daj“.

Otroka sta kmalu menjala
Cvetlico in kruh med seboj;
Deklica kot angelj b' la zala,
Mladeneč dorastel je koj.
Nameščen kot godbe učitelj,
Saj priden nadarjen je bil.

Osoda mu sreče je v srcu izrala,
Vtrgal v grmovju je novo cvetlico,
Pogleda ljubljenko, ki bistra in zala.
Tresoč tu poklekne in hvali devico;

Srček ti bel in rudeč,
Bogat zadosti sem zdaj;
Poklonim ti šopek duhteč,
Te prosim rokò mi podaj“.

„Mignonne blanche et rose
Me voilà riche enfin;
Je vous offre une rose
Donnez — moi votre main“.

Angeljček in otrok.

L' ange et l' enfant.

(iz franc.)

Angeljček koji ima brdki obraz,
Glej na zibeljke stranico naslonjen,
Zdi se kot gledal bi lastni svoj stas,
Doli v valove potoka pripognjen.

„Ljubi otrok ki je meni jednak“
Dejal je prijazno „le pridi z menoj!
Srečen bo naju v višavah vsak!
Zemlja je tebe nevredna si moj.

Saj tukaj veselje ni stalno nikdar;
Duša pogreša tu pravih radósti;
Veselje je morno in kalno vsekdar,
Prijetnosti imajo vzdihov zadósti;

Strah je pač bistveni praznik sosesk;
Ki nimajo mirnega jasnega dneva;
Divno raztresa jih blisk in pa tresk,
Britka osoda vseh dni je le reva;

In kaj naj težave, nadloge britkosti;
Vznemirjale tukaj bi čisti obraz?
Iz solz vtrinjajočih obilne grenkosti
Solzile, grenile pogledov bi kras?

Ne in pa ne v obzorje višav
Z mano se dvigni preljubi mi ti;
Saj Bog v previdnosti milost t' je dal
Da skrajšal število ti miadostnih dni.

Novo življenje boš tamkaj pričel
Nihče v tem domu oblek ne stemni;
Koje kdo zadnjo je uro vsprejel
Čarobno kakor v začetku žari;

Tamkaj obraz se radóstno sveti
Nič ne odkriva tu britkih grobov:
V starosti tvoji kdor čist kakor ti,
Zadnji pa dan je najlepši in nov....

Raztegne vže svoje prebele peruti,
In angelj to rekši brž, kvišku sfrli
Proti domovju se dvignen že čuti,...
Oh mati! glej sinko vže mrtev leži.

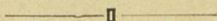
Et, secouant ses blanches ailes,
L'ange à ces mots prit son essor
Vers les demeures éternelles....
Pauvre mère!.... ton fils est mort.

I. Réboul.

L'oreiller d'une petite fille.

Podzglavje male hčerke.

(iz franc.)

Malo podzglavje prijetno topló,
Pod glavo nabrano je perje za mé!
Če vetrovi, volkovi nevihte strašno,
Pretijo, prikladno je sladko spanje!

Premnogo je revnih in nagih otrok,
Brez matere hiše, postelje mehké,
Sen britke osode jih ziblje okrog!
Mamka, oj mamka zato jim gorjé.

Ko prosim za angeljčke male Bogà
Podzglavja ki nimajo mojga objamem;
Oh gnezdice moje ti ljubček srcà,
Te mamko objamem in se ne ganem.

Ko začne se svitat se brž probudim
Glej zarjo motrim in nebesni obok!
Ter stvarnika molim v duhu častim.
Z Bogom oj mati poljub' me odrok!

Molitev.

Cuj mene otroka o Bog ti nocoj,
Srce mi polno je tvojih dobrot;
Pravijo da je zapuščenih broj:
Stvarnik v bodoče ne učivi sirot!

Angelja pošlji zvečer da bedi,
Ter čuje vzdihe in stoke vse;
Daj ti otrokom če jih mati pusti;
Malo podzglavje da sladko zaspe.

Dieu des enfants, le coeur d'une petite fille,
Pleine de prières écoute! est ici sous mes mains;
On me parle toujours d'orphelins sans famille:
Dans l'avenir, mon Dieu! ne fais plus d'orphelins!
Laisse descendre au soir un ange qui pardonne,
Pour répondre à des voix que l'on entend gémir;
Mets sous l'enfant perdii, que la mère abandonne,
Un petit oreiller qui le fasse dormir.

Desbordes-Valmore.

Klic Gospoda

(La clamade del Signor)

(iz furl.)

Čuj Očeta mili glas,
Ki te kliče in bodri,
Pravi da kot tat vsak čas
Nam nagla smrt preti,
Trdosrčen tak ne bodi,
Trdovratnež prav razsodi.

K pogrebu kmalu te nesó
Si lahko v malo urah tam:
Brezmiselno in pa grdó:
Se veseliš; in smeješ nam!
Poboljšanje pa še studiš?
Se pogublenja ne bojiš?

Teló človeško rado jemlje;
Vtise ugodnosti sveta:
Dans' al' jutre črvič zemlje
Slastno vže kosti glodá.
Trdosrčen tak ne bodi,
Trdovratnež prav razsodi.

Pa krivicam kaj de vest
Blago z golfijo in lažjo,
Se krči v skromno perja pest,
Oropano saj vse ti bo.
Poboljšanje pa še studiš?
Se pogublenja ne bojiš?

Zakaj napuh te mami cvenka,
Častihlepnost kaj je vsa?
Ta te vedno napihuje.
Kot mrtvaški zvon zaklenka,
Brzo tvoj spomin zginjuje.
Trdosrčen tak ne bodi,
Trdovratnež prav razsodi.

Zdrami brzo se in sliš
Ljubeznjivi božji glas:
Kdo zna, če te zopet viš
Poklonil bo milostni čas?
Poboljšanje pa še studiš?
Se pogublenja ne bojiš?

V naročje božje vrni se?
Večni v srcu te drži:
Če dolg pa tvoj poplašas ne.
Boš kjer Juda Kajn gori
Trdosrčen tak ne bodi,
Trdovratnež prav razsodi.

G. Gallerio.

A S E R A.

Zvečer.

(iz ital.)

Le campane di Oria - Zvonovi Ūrje.

Proti zahodu nebo se jasni,

Bliža že ura se-tmin,

Slabih duhov nas varuj,

Gospod umrjoče ti čuj!

Molimo

Zvonovi Ostene.

Giblremo se na valovih,

Tu na samotnih bregovih,

Zveneč in bobneč je naš glas.

Slabih duhov nas varuj,

Gospod umrjoče ti čuj

Molimo

Zvonovi Purije

Čuj nas črez daljne visoke

Strmine globoke

Mili Gospod.

Slabih duhov nas varuj

Gospod umrjoče ti čuj!

Molimo.

Odmev planjave

Molimo.

Vsi zgonovi

Lučka se prižge, ugasne ;
Kaj zahod in zarja nam hasne ?
Reči o Gospod so le časne,
Izjemši večnih blaginj,
Vse je nečimerno.

Odmev planjave

Je nečimerno.

Vsi zvonovi

Molimo, molimo, plakáje,
Z globine, višine kazáje,
Za žive in mrtve,
Za grehe očitne in skrite.
Sočutje Gospod !

Kesanje povsod
Ki ne vskipi,
Zmota povsod
Ki te taji,
Ljubezen povsod
Ki ne gorí,
Odpusti Presveti.

Odmev planjave

O Sveti.

Vsi zvonovi

Molimo za mrtve
Tam njih kosti,
Li krive, nedolžne so žrtve,
To so skrivnosti,
Znaš pa jih sam.

Odmevi planjave

Znaš pa jih sam.

Vsi zvonovi

Molimo za vsako trpljenje ;

Ki je svetovno vrvenje.
Vse oživlja, in čuje,
Pomiljuje, ter ljubi,
Skrivno božjo sodbo snuje.
Mir hribovju valovom,
Kovini ki budi,
Bodi mir,
Odmev planjave

Mir.

Val jezera

Bregovje miruje
Kaj me zaljubi?
Brez spremembe
Dolga mi kazen
Je objokujem,
Da spi, molči,
Še en naglas,
Britkosti poraz,
Vzdihov je čas
Še en poljub!
Tihota in mir.
Zvezde mile kak migljajo,
Semtertje skakljajo
Modro in jasno nebo;
Opasno v srcih tako.
Tihota in mir.

Še jeden naglas,
Britkosti poraz,
Vzdihov je čas,
Sledi naj poljub.

Vodopad Brešije (Brescia)

Valček ne spi,
Več ne molči,

Curkljá in kapljá;
Brez konca šumlja.
Na osamljeni ladji.
Jezero počiva in čuje;
Čuje temno gorovje;
Tihota vlada
Potihnil moj jok.

Antonio Fogazzaro

Poesie scelte.

Moji domovini.

An mein Vaterland.

(iz nemšč).

Nikdar te pozabil ne bom,
Tak ljuba mi Avstrija si!
Glej na te pa mislil še bom,
Neguješ, vedriš mi srcé.

Videl sem Alpe prekrasne,
Koje zlatí nam zefir
Zrl sem raje le časne —
Ti imaš še mnogo izbir.

Sem zrl srebrne potoke
Deroče v zeleni livadi,
Mesta doline in toke —
Nisi za njimi v daljavi.

Pa tudi drugod se smeji
Mi kako še zvesto srcé;
Kdo vendar na zemlji kot ti
Jih broji na tisoče vže?

Saj tudi v daljni ptujini
Se mnogo veselja dobi;
Pa v tvoji prirodni dolini
Mladósti čut moje še spi.

Prvotne otročje radósti

Tak zvesto si z mano delila,
Pa tudi vse grenke britkosti
Ljubeče me vedno zdravila.

Če tudi v ptujini mi ljubih

Prostorčkov je zbranih več stó,
Tak koščkov že nimaš več drugih,
Da b' mi ne bilo ljubó !

Zatrdno te zabil ne bom,

Ptujino če slično tud hvalim :
Poznam pa le rajski moj dom,
Avstrija tebe ne zabim !

Kar pa v ptujini nekoč

Sem videl in čutil spoznal,
Vse to je le zlati obroč
Kateri tvoj biser obdal.

Seidl.

IL PARCE.

Z a k a j .

(iz furl.)

Oči ti dvigni duša moja —
Oh ti zdihuješ britko tam
Križan dragi moj si sam !
Povej mi Jezus ti zakaj —
Da rešim dušo svojo vsaj.

Oči ti dvigni duša moja —
Oh jaz te vidim kralj sveta
Glava z trnjem ranjena !
Povej mi Jezus ti zakaj —
Da rešim dušo svojo vsaj.

Oči ti dvigni duša moja —
Pokaži tvoje mi roké
Krvave rane krvavé !
Povej mi Jezus ti zakaj —
Da rešim dušo svojo vsaj.

Oči ti dvigni duša moja —
Oh z žeblji res prevrtane
Nedolžne, krasne so nogé !
Povej mi Jezus ti zakaj —
Da rešim dušo svojo vsaj.

Oči ti dvigni duša moja —
Oh! Vidim ranjeno srcé
T' ga sulica prebodla je!
Povej mi Jezus ti zakaj —
Da rešim dušo svojo vsaj.

Oči ti dvigni duša moja
Oh! Saj si moj Gospod
Mož ran in rev povsod!
Povej mi Jezus ti zakaj
Da rešim dušo svojo vsaj.

Alze i voi, anime me —
Ah! Vo ses, o miò Signor,
L' Om des plais e del dolor!
Bon Gesù, dimi parcè —
Par salvati, anime mè.

G. Gallerio.

V G O Z D U.

Im Walde.

(iz nemšč.)

Ležál tam v gozdu sem na mahu,
Poslušal divno sem šumljad,
In čul drevesa sem nad mano
Po vetru šepetat, šumljat.

De jeden: „Mene sil' jo proč
Za malo let pa bom vzé;
Ošabni jambor vesele ladje,
In bom se vozil črez morjé“.

Drugi de: „Jaz ljubim pa pokoj,
Ter vem za skrivni hram;
Kjer čuval zvesti sod,
Saj muskateler pristen tam.“

Šumlja pa tretji mehkoglasno:
„Glej ptički meni so zaupni;
Od njih učil se sladke pesmi
Zdaj sviram v melodiji krupni“.

Četrty de: „V duhu vidim
Z vočjo ogrnjeno zemljó
Mladike sveče kinčajo;
Ter dobro znam kaj z mano bo“.

Četrtri de globokočutno
„Kot križ se dvigal bom nekoč
Podobo svetom v tolažbo
Ljubezni vsmiljene nesoč“.

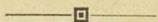
Sturm.

Otrok in starček.

L' enfant et le vieillard.

(iz franc.)

Oh lilja manj čista kot bel lepotičen otrok
Ravno zdaj stvarnika roka vročila ga jé!
Na bistem milobnem obličju zapustil mu Bog
Glej vidi poteza vseh božjih poljubov se še.

Varstveni angelj njegov ki za dušo ima trud
Ne najde nič črnega se vse je belo bliščeče;
Nikdar da bi sfrlil otvori ne svojih perut,
Nikdar ne položi mu rok pred oči ki žareče.

V srcu otroka izbruhov plamena še ni,
Iz njega še kača strupéna ne meče svoj strup;
Vse je beljava saj vstvaril neskončni si ti
To dušo kot kelih-ki poln vonjave je tud.

Pa otrok postane že mož in tud strast že domúje,
In ángelj zaspi ali gori v nebesa sfrli;
Ker človek to kúpo zlata le premalo varúje;
Pustivši, da blato in žolč jo pogubno grení.

Potém ko se stara je ugasnejo tudi strasti;
Očiščen za blagoslov roke vže kvišku dviguje;
Saj otrok in starček ste sveti ljubimski stvari;
Perutam se vedno odpor in zapor invrejuje.

Ljubim njih bele lasé in pa sivo glavó.
Oba polovično le tukaj na zemlji živita ;
In strasti sveta ne dotikata nič se takó,
Saj prvi je čist, dočim drugi očisčen bedota.

Oh tolažilno je v dnevih naporov trpljenja
Ko verni v napakah tuguje v britkosti,
Lepga imeti otroka kot geslo življenja,
In pa očeta sivih las v zaslombo čednost !

Oh, le lis est moins pur qu' un bel enfant candide
Nouvellement tombé de vos mains, ô mon Dieu !
On sent bien qu'il vous quitte, et sur son front limpide
On voit la trace encor de vos baisers d' adieu.

M.me Anaïs Ségalas.

POEZIJE

II. DEL.

=====
Prestavil B. BEUK
=====

⁸⁰
Pravice pridržane.

Založil izdajatelj.
V Gorici 1909. Nat. Seitz.

Slava Mariji.

Vstanite v polnih korih
Mariji pojte čast,
Častite jo v zborih,
Postavši božja last,
Jej Bog je dal oblast.

Devic Devica ti,
Rešitev si rodila,
Glej z upi vsak hiti,
Sem k tebi mati mila,
Ki vsem tak ljudomila.

Na tronu vzvišenem,
Kraljica si nebes,
Tvoj Sin kot dobro vem,
Ti dal vladanje res.
Vladarstva krepko vez.

Nas grešnike varuj,
Pomoč nam ko potrti,
Otroke tvoje čuj,
Prenagle hude smrti.
Prenagle hude smrti.

Oj sveta ti Marija,
Oj sveta si Marija!
Zveličanje si naše,
Veselje tudi naše,
Ker hvaljena na veke.

Svarila, nasveti.

(iz franc.)

Povsod bit' popolen pač nihče ne more zahtevat.
Jzboljšanje vendar zamore že vsaki posnemati.
Vedno zamore še sleherni se spopolnit,
Okus in nagnenje vredit, plemenit
Korak za korakom storiti, da lastna narava
Bo plemenita, ter čistih nazorov in zdrava.
Le dober namen če osamljen ne bode zadosten:
Uprizorjen naskok, še naj bode vvrščen,
Je treba doseči površje, dospeti do vrha
Treba je znati storiti napor, ki ovire vse hrha,
Premagat krotit pa je treba izbruhe ognjene
Da ne postane se suženj vse strasti strupene.

Lišp in naklonjenost tega ne nadomesti
Na svetu, kar vljudnost naklonjenost sama stori.
Provzroči večkrat da neumni hudobneži se bahajoč
Slepivši z pogumom postali so odločujoč.
Zlobnih nakan ne posnemajte, iščite pravi vzor,
Način dragoceni uvažujte gibčnosti narave pozor.

Ljubeznjivost je vel' ka postava za čase:
Vedno se brigat za bližnjega in mislit ne nase,
Se pozabit, odstranit, dopustit da drugi se bavijo
Odlikovaje se, tudi darove duha uporabijo.

Ne imenujte imen, govorite le splošno.
Je večkrat beseda preveč, uprizorila slabega zadostno

Ne prepirajte se ker malenkostne spore pojavi trditev.
Molčanje je čestokrat sredstev najboljša dobitev.
Ko govorite, pozorno le tehtajte vaše besede
Ne trudite se, besedičenje plitvo presede.

Vzlasti pa lastne ljubezni nad bližnjim ne ranite:
Evo pravilo uvažujte, kot dobro zaslombo branite,
Če kršite v takem objiru — je kazati mržnjo duha
Večkrat so znaki prevzetni, pojavi le slab' ga duha.
Besed se spomnite še znan' ga francoza vsekdar:
Sebična ljubezen, užaljenja pač ne vdpusti nikdar.

Prizadevajte se da bo snov pogovorov vedrilna,
Ne da uporabljate spletke užaljenja sredstva pretilna

Najboljši dokaz je zelo oslabljen,
Če jasno zadostno ni vtemeljen.
Treba pomisliti brzo in vedeti kaj govoriti
Logika zdrava pomagala bode vse stvarno motriti.

Jzrazi pravilni in slog najčistejši storé,
Če treba razkrinkat, skladatelja misel stemne.
Razločne pismenke pospešijo spretnost čitanja
Misel ni slog pa pojavi umljivost pisanja.

Kaj treba da vedno odstranjen ov družbi,
Je tak ki nesrečno je padel v službi.?
Gotovo ne, treba je brzo popraviti,
Zlo in provzročeno krivdo odstraniti.
Kesánje poskušat in vrnit mu čast,
Bo čin hvalevredni ki tirja ga last

V družih podjetja se nič ne vtikajte :
Vsak je svoj mojster ; nazore spoznajte.
Če vašega mnenja nobeden ne mara ;
Drugače ravnati je britka prevara.

Svoje napake le strogo, z strogostjo motrite ;
Vrline pa bližnega milo dobrotno sodite.
To ne ovira nadzorstva vršiti,
„Prijetelje prave od hlincev ločiti“.
Pred bitjem prevzetnim bežite, ker isti vstraja se bahajoč,
Zavidajo vašo osodo grdo vas pogledajoč.

Zdaj pa vam moram po vesti povedat,
Zahvale ljudi pa ni treba upoštevati,
Zraven sovraštva ne kažite vred,
Nagajali bi pa ker „Osa vam ljubi le med“.

Kvišku ko plamen zakona vsplamti,
Z žarki do zadnjega vedno buči,
Vestanke svetišča tihota in mir,
Ogenj vzdržite, da ugasne ne vir.

Vedno v spominu imejte značilen izrek aforizma :
Ker mnogo je zla, ki so žrtev atavizma
Roko soproga, če isti boleha odklonite,
Z sinovi matere šibke, očeta če zloben se nič ne družite.

Dobrota vljudnost značaj in pa milost,
Z obličja v obličje zro vedno resničnost,
Glejte tu biseri pravi največja darila
Srečni zaročenki bodo naj krila.

Zveza je dobra, če res sta soprog in soproga
Jednako misleča in sleherni radostno uboga.
Pojavi, navade, porazi značaja pa morajo biti
Različni, da vstrajno zamorejo mir vtrditi.

Domišljija nam slika jasne in temne prizore
Daljno bodočnost katera se nikdar previdet ne more.
Kdor se trpinči, veselo bodočnost vgiblje
Tava v skrajni nesreči koje modrost se ogiblje.

Bežite, obup odstranite kristjanu nevreden,
Vera je sredstvo najbolje, če res si zaveden.
Prenašati uči ves bol in trpljenje;
Mirno pogumno še lajša življenje.

Ko čudna usoda provzroči vam zlobno stožnost,
Pomislite nič da ne traja ker vse je minljivost,
Obsežnost pa zla le zmanjšuje in vedno zbrisuje:
Največji vihar še vetrov in valov vtihuje.

Mislite slično, ko Vam se usoda smehljá,
Da tukaj na svetu vse kratko le malo veljá,
Če spite na ladji ko veter pihljá:
Ne zahtevajte, da se vam radost laská.

Večkrat že slabi ljubljencek ki skvaril nastop
Potomcem zakrivil je krsto mrtvaško in grob.

(dalje sledi.)

Pred durmi

(iz nemšč)

Sem trkal na duri bogastva nekdej;
Mi dali skoz okno so vinar tedaj.
Potrkal sem dalje na duri ljubezni;
Petnast tekmovalcev je bilo ki jezni.
Potrkal sem tudi na vrata časti;
Pa tukaj le vitez vstop zadobi!
Poiskal sem delavno streho odrok;
Začul sem tam notri le jok in pa stok.
Glej iskal sem tud' zadovoljnosti dom;
A nihče znal, — kje da ga najdel jaz bom.
Pa dalje jaz vem še za hišo tihotno
Kjer slednjič potrkam utrujen lahkotno
Je marsikateremu gostu šotor
Pa vendar je v grobu še mnogim prostor.

Rückert.

Mlada izseljenka.

(le jeune émigré)

(iz franc.)

Vživam sladke še spomine
Moje mile domovine!
Lepi Francje dnevi bli
Oh vse mine!
Domovina ljuba ti
Biser si!

Li spominjaš se kak mati,
Znala naju negovati,
Stiskala je na srce,
Naju hkrati!
Jej poljubljale lasé
Sve medvé?

Veš li brdka sestra ti
Grad li Dora še zlatí,
Veš kak stari stolp je bil
V Mori,
Zvon vrnitev je znaníl
Dan glasil?

Zá jezéra veš vodé
Krožile ga lastovké,
Veter pihal je strašnó
Gibal vse,
Solnce šlo je nad vodó,
Čarobnó?

Kdo Heleno dal je vkrast,
Hribček moj in velki hrast!
Njih spomin me žalosti
Vzbuja strást;
Po domu vedno koprni
Skupna last?

Combien j' ai douce souvenance
Du joli lieu de ma naissance!
Ma soeur, qu' ils étaient beaux les jours
De France!
O mon pays, sois mes amours
Toujours!

Chateaubriand.

Il poeta e la so musa

(iz furl.)

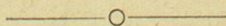
Kak spomenico sem zložil
Vrlemu Zorzuttu v poklon,
Kak skrivnostno jo za krožil
Nikomur znan diplom;
Vam resnico če povem
Je pol skrivnosti dem;
Če resno mi obljúbite,
Da dalje ne ponúдите,
Razkrinkam Vam skrivnost
Brez lepoticja to novost.
Dolgo pač vže traja,
Da brdka Muza besediči
Samo mi nagaja,
Se brzo opraviči,
Ko jo pa želim
Pomoči ne dobim.
Ko strune pa napel
Brž dobil odmev
Osorno me zafrkne
Da službe čas izdrkne.
Ker poezija ni za me
Ne prija za staróst,
Ki vseh nadlog je ost
Ampak za mladino
Koja brez truda še,

Orje še ledino,
Z domišlijo le
Njuna kri je zdrava ;
Kot včvrstila narava.
Ter verze iz rokava vsiplje,
Kot srčna žila vtriplje,
Ki polni so šaljivk in šal,
Kot jih pogum narave dal:
Ona dragi gospodar,
 Poslušaj kaj trdila —
Nezmožen mu vsekdar,
Živahnost je otrpnila ;
Vsprejme naj pač moj nasvet
Vzlasti ker ima broj že let
Lepó naj gre v pokoj.
Ako pa brez mene,
Živela bi težkó
Pri njej ostanem vendar
Privadim se lahkó,
Njegova Muza pa
Bo mu služabnica.
Smelo pa trdim
Da vedno se jezim
Imam glas zveneč,
Plakajoč, besneč
Sonet zložen!
Ter predložen.
Cemut che jai compunuda
La dedica a Zorutt
Cemut che l'è nassuda
Nissun no ja savud ;

Marija od Barbani

(La Madone di Barbane)

(iz furl.)

I.

V Barbano dobre duše
V Barbano se podajmo:
Marija tje nas vabi,
Pojmo jo obiskajmo;

II.

Na tem otoko divnem
Z procesjo nas želi;
Trinajst stoletij je minolo
Kar odpustke tam deli.

III.

Na prijetni ti laguni
Broj čolnov je okrog
Polno žen in mož,
Starčkov in otrok!

IV.

Zastav in križev
Čarobna duha je snov;
Slišat petje z svečeniki,
Litanije več glasov.

V.

Prišli iz Palme iz Ogleja,
Iz Sanzorza iz Kjaština.
So iz Burje so iz Vidma,
Iz Gorice iz Krmina.

VI.

O Marija naši up,
Se ponavlja iz srcá,
Marija ti kraljica lepa,
Pros' za nas Boga. !

VII.

Na bregovih se odmeva,
Čuje se Marlje ime,
Imé prelepo naše mater,
Do obnebja z vetrom gre.

VIII.

Zvonovi vedno tu zvonijo ;
Praznik vedni je :
Pozdravljajo prihajajoče,
Pozdravljajo odrsle.

IX.

Le na čolnič duše dobre,
Gor na čolnič vsi stopimo.
Marija tje - nas vabi,
V Barbano k njej hitimo.

X.

Kolko njih je brez miru,
Ki so prej nesrečni b' li !
Obupni došli v Barbano
Zadovoljni proč so šli.

XI.

O vladajoči suši, kugi,
Ko so vojske, lakote,
V Barbano vsi teko,
Brž zginejo nezgode.

XII.

Marijo iz Barbane
Kliče tud mornár,
Ko vetrovi in valovi
Je gotov na morju kar.

XIII.

Velika mati dobra,
Kraljica oj mogočna si
Nočeš da se kdo povrne
Iz Barbane v nezadovoljnosti.

XIV.

Tud' mi z prav živo vero
Pokleknino brž pred njo,
Jo prosimo, da pomaga
Ter nas pelje v nebó.

XV.

Prosim jo ponižnosti,
Potrpežljivosti, pobožnosti;
Prosim jo, da nas varuje
Vsega zlega zlobnosti.

XVI-

V Barbano duše dobre,
V Barbano tje hitimo:
Srcé Marije tam nas čaka
Odprto vselej vdobimo.

Stvarnikova moč.

Tud stvarnika moč nam skrivnosti še tvori
Zakónov neznanih izdatni je kup ;
Paj tu je grmenje v daljavi uzori
Tu vrača se moč, ko se bliža obup.

Izgúbe ne plakaj, saj moč jih ogreje,
Peruti ko zde se brez gibanja v neraku ;
Saj orel frli in leti najhitreje
Ko zdi se, da giblje se več ne v zrahu.

Če brzo utrudil te tek je na svetu,
Zakaj strahopetno bi treba skrbet ;
Drevo če tud letos ni bilo še v cvetu
Bo z brstjem obsipljeno vspévalo spet.

Ant. Klostersky. =

Antonín Klášterský

LASTOVKE

Les hirondelles

(iz franc.)

Vječen na bregu Murinov sameval,
Vojščak na železno zagraje naslonjen,
Zopet vas vidim je — ptičkam veleval,
Saj lastovkam bil sem jaz vedno naklonjem.
Selivke Bog v kam so nade podile
V tople bolj kraje vže tolpoma greste,
Brezdvombeno Francjo ste zdaj zapustile:
O moji deželi mi nič ne poveste?

Nedavno minola vže leta so tri
Prosim povejte m' novosti takoj
Prijetne seljivke kjer dom moj stoji
Tam snival porajal življenja se boj
Okoli se vije vodonje tekoče,
Bran bistrih valov pa se bije kot veste
Vidile lego ste rodne mi koče:
O dolinci prekrasni mi vič ne poveste?

Morda se ktera je v gnezdu zvalila
Pod streho kjer jaz se rodil sem nekoč;
Tam mati nesrečna je mene zredila
Čule gotovo ljubezni ste moč.
Čestokrat mamka obupno priskaka
Misli, da mrlič se vrnem kot deste;
Poslušaj in plaka, ter solze pretaka,
O njuni ljubezni mi nič ne poveste?

Sestra ljubljena se je poročila
Vrlih mladenčev ste vidili broj
Svatov in gostov je mnogo dobila,
Slavnost po vekšal še pesmic je roj !
Tovariši mladi ki v boj mi sledili
Kam jih osoda vodila li veste,
Ali so srečno nazaj se vrnili
O zvestih prijateljih nič ne poveste ?

Dolinco z koraki že stujec premiri,
Lastivaš se kraja z ukazi velevala ;
Pod mojo se streho oblastno šopiri ;
Sestra pa žalostne pesmi prepeva.
Zame pa bolj kot za mater ki moli,
V sponah železnih obdan sem to veste.
O nesrečah mi nič ne poveste ?

Béranger.

AUTOMOBIL

(iz hrv.)

Oh ta sirota nesrečnina mala,
Pod težko osodo je padla!
Doznal, da nesreča preti,
Naklonil sem jej pomoči.
Črne jo sodbe sem hotel otet
Odganjal sem s ceste jo spet.
Pa tamkaj se taka valí;
Ravno ko automobil pridrví —
Pridrdravši jo brzo zmečka.
Nesreča pač strašna je b' la,
Ležala na cesti je v krvi,
Ker automobil jo razmrvi.
Povem, da mi bilo gorjé,
Priljubljena bila mi je;
Kak brdka je revica bila —
Mačka al' muca tak mila.....
Provzročila strašni mi bol,
Zdaj je britkosti dovolj.

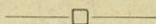
R. Devidé.

V Z D I H I

Oh davno pred nami ste bili,
Iz kupe življenja ste pili;
Počivate zdaj pa že v hladni gomili.
Bogvekam nas vabite tjekaj na prag,
Kjer srečanje mrtvih je groza im strah
Koščice življenja drobe se v prah,
Čestokrat čujem jaz tužni tu jok,
Živih ločitev od mrtvih kak stok
Življenje in smrt nadaljuje svoj tok.
Živalcam rastlincam delivši vsak dan
Tečne snovi kot zahteva ta stan
Zemlje livada in žegnana plan
Kril bo gomilo vam biserni prt;
Z morilno kosó se približa tud' smrt.
Tam križe sem delal za mrtve,
Čestokrat prosil jim zdravja, vrlin
Ko videl ob grobu tu broj serce skupin.

B. Bevk.

PTUJEC

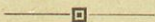
Ptujec je bival na pusti skali,
Solnce mu skoro ne seva!
Hlad in pa megla okoli so stali —
Cvetka nobena ne vspeva!
Mrzli vihar se mu s kodri igral,
Mrtev okoli mu svet,
Čas je zgineval bežal
Mládosti ptujčeve cvet.

Kak pa mogoče — da ne obupa?
Kot zlomljena cvetka pojema.
Sreča za njega, da nič več ne upa
Hladni le grob ga objema!
Čakal bi vgodnosti večje?
Oddaljen od svojcev z srcem z misli
V sen se ljubavni zamisli,
Vgasnuje že sam kot stenj sveče!

Zemljski prt ga bo skril,
Kje? Li je grob komu znan?
Tam neobjokan bo zgnil —
V grobu, v življenju-le sam!
Plakal pa nihče za njim ne bode,
Kot je na domu navada že bila —
Ptujcem vihar le zagode
In enkrat po noči bo sova zaupila!

Karol Mynek Mácha.

SLEPEC

Vetrček tak milo veje
Ljubezen ptiček žvrgoli;
Solnčice se sladko smeje
Le moje srce koprni.

K cvetki popje se prigiba,
Ljubav jej obljubuje.
Deva pa možitev vgiba
Le srce moje še tuguje.

Po livadah cvetke vse
Poljubuje solnca žar;
Srcemoje bolno je
Saj solza moči lice kar.

Dobrine solnca jasne,
Kaj cvetke mi cvetoče;
Če srce bolno ugasne
Se srce skrivno joče.

Sladnostim bi se udal,
Sveta skrivnosti zrl;
Kar Bog je drugim dal
Glej slepcu je zatrl.

Strmite če počivam,
Saj v grob se kmalu zvrnem
Z solсами se oblivam.
In želje svih srca vrnem.

Ne vprašajte zakaj
Osoda kot mogoče;
Obsenči Vas nekdam
Vas najdem plakajoče.

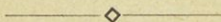
x.

Le rat de ville et le rat des champs

Mestna podgana in poljska podgana.

(iz franc.)

Ko mestni podgani dolgčas
Povabi še poljsko podgano,
Jmela je mili obraz,
Teló pa je vitko udano.

Na turški prepogi obed
Tam miza pregrnjena bla.
Pomisli naj sleherni spet
Kak spretna zabava je bla.

Jzvrstno kosilo zeló;
Zabave ni manjkalo več;
Glej slavnost prepreči nekdo,
Ko ravno bil vsak je goreč.

Pri vratih obsežne dvorane,
Začula sta neki ropot:
Brž mestna podgana vstane;
Za njo tovaršica od tod.

Krik je potihnil skončal
Podgane pa skupno tekó;
Meščan je uljudno dejal:
Pojejva še naju pečenko.

De poljska: zadosti jedil:
Jutre pa pridete k men',
Grajati vendar krepil
Vaših obedov ne smem.

Pa nihče naj mene ne moti;
Ob času le prostem jaz jem.
Zdaj z Bogom. Veselja se loti
Ker strah le škoduje to vem!

La Fontaine.

PASJONKA

(Il flor de passion)

Zvečer ko snival se mi zdelo,
Poslušaj sen krasán!
Zdelo se, da trgam rože
V vrtiču ki je prostrán.

Bleda, vela cvetka padla
Boja zrela je na tla,
Rožic krasnih broj pognala
Cvetoča, bujna rast je b' la.

Nikdar pa videl nisem sličnih
Dobil jih nisem še nikjer,
To darilce za Marijo!
Bo poklona moj' ga smer.

Da natrgal bi najlepših
Tekal sem pač sem tertje;
Ko pa vse so mi dopadle;
Nisem znal zruvati nje.

Kmalu pa zagledal tam
Da angeljček pri men' stoji,
Čarobno se začne bližat
Bliščobno krilo mu sveti.

Videl sem, da cvetlico zre
Jedno glej rastočih tam
Uljudno pač jo vzame,
Vročivši mi jo sam.

Mi ginljivo de: Marjii
Cvetka ta neznosno ugaja;
Materi prežalostni
Saj britkosti spaja.

Pokazat nam je hotel Bog
Z jedino cvetko v življenju
Orodje ki uporabna b' lo
Pri Zveličarja trplenju.

Ima truže, ima sulce
Ima kladvo, žeblje, križ:
Nes, vroči je Mariji
To skrivnostno rožco viš.

Zrl cvetko, angeljčka,
Hotel vže sem djat... Pa v tem,
Se zbudim in zgine
Rožca angelj dem.

Potem o' Mati sveta,
Vêč nisem miroval,
Dokler pravo cvetko,
Nisem si izbral!

Vdobil iz dobre vrste,
Jo dam na tvoj altar,
Marija ti preblaga,
Pristuje tí ta dar!

Osuplo zrem to rožo
Veli mi kot se zdi :
Misli, misli na trpljenje,
Ko Gospod za te trpi.

Zrem pisane Marija,
Na roži znake britke te
Koje pretrpela na Kalvariji
Za nas revne grešnike.

Da záme si o boja,
Cvetlica si spoznanja,
Cvetlica upov mojih,
Cvetlica si kesanja.

Kje najde se pa mati
Ki vrline svojim daja,
Kot naša vel'ka mati,
Ti ljubezen sladka raja ?

Giambattista Gelerio.

Sura 99. „Potres“.

Bismi al-Ilahi errahmani errahijmi.

V imenu dobrotljivega in usmiljenega Boga.

iz arab.

1. Ko se bo zemlja drobila in tresla,
2. Ter bo zaklade vse brzo odnesla ;
3. Osuplo vprašal bo človek kaj to ?
4. Tek in pa tok odpovedala bo.
5. Kot bo Gospod odobril se zvršilo.
6. Pridejo narodi v trumah, po d' janj vseh plačilo.
7. Kdor le za težo bo mravljice dobrega storil, se bo veselil.
8. Kdor pa za težo bo mravljice slabega storil, se bo togotil.

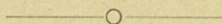
Kuranun.

Sura 103. „Večerna molitev“.

Bismi al-Ilahi errahmani errahijmi.
V imenu dobrotljivega in usmiljenega Boga.

(iz arab.)

1. Ob solčnem zahodu molitev!
2. Ker zló je človeku voditev.
3. Vernih izjemši ki dobro vršé,
4. Ter se v vrlinah trpljenja rešnice bodrè.

Wa alhasri !

Inna al insaana lafijhusrin.

Illa alladijna amanuwa wa 'amiluw alssalihati
wa asawa bi alhaqqi,

Watawa asawa bi alssabri.

Kuranun.

Trije tovariši

(iz nemšč).

Nekoč tovarš tri,
S sovragom bili boj,
Z orožjem vsi so šli
Tje med ljuti broj.

Avstrije je prvi bil,
In drugi pa Prusjak,
Deželo je slavil
Navdušeno vsak.

Pa tretji bil odkod ?
Ni bil naš državljan,
Mu ni iz Prusje hod,
Nemčiji bil udán,

So prišli na bojišče
Kjer bliskov gromov vdar,
Pa ude jim obišče
Karteč vsódnih žar.

Potrl je vse tri
Jim smrtni udarc zada;
Glej jeden zakriči:
Živela Avstrija !

Pa drugi upajoč
Živela Prusja de !,
In tretji umirajoč,
Kaj vendar on pove ?

„Nemčija naj cveté!
To slišala oba,
Ob desni levi še
Se zgrudila na tla ;

In padojoč nagnila
Se vsak na svojo stran,
Na njega naslovila
Kot bila bi mu bran.

Ko srednji je zaklical
Nemčiji svoj vsklik !
Ponavljala sodruga
Bodrilni slavo krik,

Zdaj angeljček prišel,
Med ljuti bojni hrup,
Je véjco oljke imel,
Ko žrtev bili vkup.

Na vstnih videl sled
Naudušene krvi ;
Ko z geslom dveh besed
Nemčijo vsak slavi !

Peruti je raztegnil
Ter skupno je vse tri,
V višave gor potegnil
Kjer sreča večna tli.

POEZIJE

III. DEL.

Prestavil B. BEUK

Pravice pridržane.

Založil izdajatelj.
V Gorici 1909. Nat. Seitz.

Kraljica majnika.

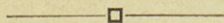

Marija Majnika kraljica !
Glej hoče te pozdravit maj;
Le blagoslovi ga Devica,
In nas stoječe tukaj zdaj.
Marija Tebi mi velimo,
Zelenje, cvet in vse kar je;
Nebo, da skupno vsi krasimo
Saj božjih vrtov kras to je.

Zveste, pridne nas ohrani,
Žena vseh kraljica si,
In srčni beli cvet nam brani
Livada maja ga krasi !
Da nežnih cvetk že krog in krog
V srcih vseh vspeva rast,
V svetišča jih pretvori Bog
Oživotvori maja slast.

Te duše mrzle omahljive,
Z obupom stalno se boré,
Zdaj čiste stori ljubeznjive,
Vesele-čvrste da so vse;
Kot škrjančka, slavčka spev
Kvišku pevajoč se vspno,
Globokočutni njih odmev,
Naj pesmi majnika pojo.

Vijolica.

.....
Med róžami je róža míla,
Ki glávo k tlem je úpognila,
Pod listjem skrita zasajéna,
Boječa je in osamljena,
Li veste pa katera ta?
Ponižna je vijolica,
Ki Mariji tak ugaja.

Priprósta, modra je in bléda
Prav čarobnega je pogleda
Li rekli bi da lepa ni,
Jo hočejo imeti vsi
Še knezi, kralji in vladarji.
Li veste pa katera ta,
Ponižna je vijolica,
Ki Mariji tak ugaja.

Cvetka mehka vskipi
Ki zjutraj nas razveseli:
Porok in shodov dan na dan,
Kinč je oken in dvoran
Pogrešat se nikdar ne sme.
Li veste pa katera ta?
Ponižna je vijolica,
Ki Mariji tak ugaja.

Mladenka al' nevesta sí
V čistih cvetko to drži:
Vsak Marijo z njo obišče
Ko stopi v cerkvo al' svetišče:
Vsak je, de: To cvetka moja.
Li veste pa katera ta?
Ponižna je vijolica,
Ki Mariji tak ugaja.

Ponižna cvetka, cvetka ugodna,
Na tem svetu je podobna
Dušam, kojim blišč, pozornost,
Nedolžnost in brezmadežnost,
Koje sabo bo Gospod vzel.
Li veste pa katera ta?
Ponižna je vijolica,
Ki Mariji tak ugaja.

Podoba, lišp je krasotice
Plemenite te device,
Tak dobra med vsemi že
Mladenkami na svetu je.
Da najvišjemu ugaja.
Li veste pa katera ta?
Ponižna je vijolica,
Ki Mariji tak ugaja.

Giambattista Gallerio.

Une biele Madonine
Mi à donade il miò papà:
Mi plas tant la so musine,
Che ogni gnot la uei bussà.

Svarila, nasveti.

(iz franc.)

Dalje.

Čas je zaklad ki ga večni je nam podelil
Vsak da bi mnogo dobrin in vrlin pridobil.
Dobro uporabimo sveti zaklad,
Da nekoč ne bo treba prispevati v sklad.
Kedaj pa napoči ta dan? Li zna se naprej?
Li mogoče naslanjati se na upe vselej?

Zamorete moji otroci izpovedati vsaki večer navodil:
„Sem delo skončal pridobil in dolžnosti zvršil:
Bogzna li zamorem še sam to priznati.“
In zadovoljen, seboj vse dobro spoznati.
Se vedno mojstriti, imejte korist in popolnost želim,
Mislit na smrt in vrline to naj vzornost dobim,
Radostno čvrstiti spretne navade,
Občutili boste že predokus rajske livade.

Ko solnce žareči poklic je zvršilo,
Vročino, v valovih, po zemlji pršilo,
Ko noč se zagrinja, vabivši k počitku sladkó;
Ustavite delo, hvaležni nasvetom lepó.

Da bo počitek pa lahek in miren,
Razsodite kakor sodnik, ki je veren,
Ter vašo vest strogo, vsposedno, sprašujte:
Očistite dobro kot raj jo spoštujte.
Dekalog naj vedno v vodilo vam služi,
Ljubezen za čednost naj brambo pridruži.

Hvalo recite Gospodu za vse njegove blaginje;
Glejte nasvete ki vam jih podam so draginje,
Smelo trdim, da tolmačili boste jih modro,
Lahko noč Vam voščivši le spite mi dobro.

Pourquoi j'ecris en vers ces conseils? ces maximes? Parce que la memoire aime l'appui des rimes. Puissent cadena et rythme, en guise de burins, Graver dans votre esprit ces vers alexandrins.

En parcourant le sentier de ma vie
j'ai cueilli parfois, en passant,
quelques fleurettes dont je viens
de faire un bouquet, ptulôt pour
conserver un souvenir de ma
pérégrination que pour
contempler les corolles et aspirer
le parfum de ces pauvres
enfants de flore. Ce bouquet
je l'offre au lecteur dans l'espoir
qu'il y trouvera quelques pensées
de son gout.

Gorice en 1903.

Conte de Baguer
ex Faute de mieux.

Tom. Kempčana Knjigi.

I.

Presladka knjiga si,
Dobrote divne strinjaš,
Nebeški rajski sij,
So cvetke ki razgrinjaš;
Iz skrinice božje ti
Si biser ki oblesti.

II.

Se vspenjaš kot drevó
Mladike zlate imaš,
Ki slavo ti pojó,
Tak znake večne vlivaš;
Tvoj glas ljubezni ščit,
Je dušam vedno v prid.

III.

Plamén visók žaréč,
Nebeški žar je vnel,
Goriš ogénj plamteč,
Ki srca vseh ogrel;
Z žrjavco vse obdajaš
Ter vernike porajaš.

IV.

Potoček si z srebrá,
Z globine teče vir;
Ki vodo sladko dá,
Požirek brez premir;
Kdor pije zmerno prav,
Ni žejen - onje zdrav.

V.

Si rosa krepčujoča
Potrtih src nadloge;
Vse proč odstranjujoča
Telesne dušne toge;
Če bol in rev je tók,
Krepilo pošlje Bog.

VI.

Ti geslo pravo imaš
V osrčju skrito je,
Gotovi sled odkrivaš
Ko zora vzhaja vže!
Žareča kažeš zláta
Življenja raja vrata.

VII."

Ti pristen si magnet
Kazalo božje jeklo,
Vsa smer prot nebu spet.
Tje vse se je zateklo!
Če ladji kaj preti
Ti zreš prot' Golgati.

Ptujega otroka sveti Krist

(iz nemšč.)

Letél je ptuj otrok
Zvečer na sv. večer,
Skoz mesto glej odrok
Ter gledal, luč krdel,
Plamteče b'le okrog.

Pa vstavi se takó
Ogleda svitli sij
Zdaj lučke, zdaj drevó,
In ven ga zro vsi;
Oh bilo mu britkó.

Otróče plaka de:
„Nocoj otrok vsak,
Drevo in lučkó vže,
Imá ker bil brdák,
Nobene ni za me!

Doma še dobro vem,
Ko sem pri svojcih bil,
Tudi, men' gorela vem;
Je lučka ki dobil
Glej zdaj pozabljen sem.

Mi nihče ne odpré,
Prostórčka ne ponúdi?
Oh hiše se vrsté
Kotiča v sili hudi,
Ne najde se za me?

Mi nihče ne odpré?
Saj nočem nič imet,
Želim pa vendar le
Se z drugimi bedet,
Ogrevati srcé!“

Na vrata, duri pika,
Na okno in zapah,
Nobenega ne mika,
Povabit ga odmah;
Ušesa vsak zatika.

Kak oče vsak neguje
Sočutje do otrok;
In mati obdaruje,
Presrčni ožji. krog,
Otroče pa samuje.

„Oh ljubi sveti Krist!
Očeta, mater nimam
Voditelj ti si čist.
Od tebe vse dobivam,
Če tud' pozabljen list!“

Otroče roke vije
Ker mraz pretresa ga;
V obleko se zavije
Po ulcah tava pa,
Pogled mu daleč sije.

Glej z lučko priskakljá
Po ulicah nekdo,
Obleko belo imá,
Otroče prav brdko
Vzdihe si poda.

„Saj jaz sem dete božje
Kot ti sem b'lo nekoč,
Gotovo bo ti ložje.
Obljubim ti pomoč,
Kot zabljenih orožje;

Navzóč sem vedno sam,
Na skrivni pač način
Zavetje vsak'mu dam
Na cesti če udobim
Li v sobi žrter tam.

Tud, tvoje zdaj drevó,
Otrok naj zablišči
Na planem stalo bó
Še v sobah tako ni
Blesteče tak krasnó.

Namigne zdaj z rokó
Navzgor do božjih cest,
Kjer stalo je svetló;
Drevo ki polno zvezd
Košato in vejáto.

Tak daleč, pa v bližini,
In sveče kak migljajo!
Po v srca zdaj tišini,
Mu vtisi zaigrajo
Drevesce zre v istini.

Mu bilo vse kot sen;
Ko angeljčki nagnili
Z drevesca so se ven
Otroku namignili
Dvignivši ga kot plen.

Ptuj otrok se takó
Povrnil je na dom,
Kjer z Jezusom lepó:
Je vžival sreče dom,
Pozabil bôl hitró.

Gallerio.

Bog oblubi Marijo Adamu in Evi.

La Madone rivelade da Dio a Adam e a Eve.

Prvih naših staršev glej
Pregreha strašna je,
Provzroči, da ljudje
V slabem se rodé,
Ljube moje duše verne,
Pozorno prosim poslušajte,
Poslušajte in jokajte.

Kot poglavar dežele,
Je Adam srečno živel;
V vrtu rajskem mir
Veselje z Evo imel.
Skupno mož in žena,
Bla vstvarjena za svet,
Da hranila bi sreče cvet.

Oblečena b'la z štolo,
Nedolžnosti cvetoče;
V srcu črva nista čula,
Vesti zelo pekoče.
Potreb navadno nista imela,
Ker vse preskrbel je Gospod
Skrbeč za nje povsod.

V senci vseh grastlin,
Kjer večno je življenje;
Polno jabolk zrelih,
Za ugodno še življenje
Smejala se in veselila,
Postavljena za bivat
In srečo vedno vživat.

Pa zlobni in črni hudič,
Srečo jima je zavidal
Zvijačno prične govorit.
Kak zapeljat jih vgibal
Ko pa verjela, jedla
Sta prepovedan sad
Srečo skončala je brat.

Skončala sta življenje,
Ugodno in sladkó
Ter z trdom in trpljenjem
Obdelovala sta zemljó
Nehvaležno blo plačilo,
Ja trud dobila hkrat
Sta trne in osat.

Čuli naših staršev,
Ste britko tužno zmoto;
Čujte še Gospoda,
Ogromno tud' dobroto,
Pozórno le poslušajte.
Poslušajte in upajte.

To dvoje bitje pláho
Nikdar ne zapusti:
Videč deroče solze
Krivdo jima odpusti,
Kot dobri, mili oče,
Ljubéč otroke vsé
Jih pritisne na srcé.

Srédištvu jim pokaže
Zdravilo vsega zlá,
Obljubi jima hčerko
S časom bo prišlá,
Ki hudobi, z nogo,
Glavo strla bó
Ker provzročil zló.

Obljuba zgotovljena,
Zila skromnima je upet
Kot rosa v læpih vrlih:
Na cvetlicah krávní cvet
Ko sta mislila na hcer
Jima vera up stori
Da se potok solz suši.

Ti si o Marija žena,
Koje čudotvorni srd,
Premagati jn imel
Pekel in pa britko smrt:
Tista božja Mati
Da krivdo vso popravi
Človeštvo z Bogom spravi.

Te veliki Materi,
Ki upanje sveta,
Milosti in življenja
Studence sladke ima,
Drage duše moje,
Misli vse, darujte
Zaupno k njej zditujte.

G. Gallerio.

A noi friulani deve essere ben noto il nome di Giambattista Gallerio, parroco di Vendoglio, se dopo il famoso Zorutti, il Gallerio tiene il primo posto nella poesia friulana. La maggior parte delle poesie galleriane si trovavano sparse in parecchi opuscoli, ed alcune altre erano inedite. E il Clero dell'alto Friuli pensò di farne una raccolta per dedicarla a Sua Ecc. Rev.ma il nostro veneratissimo Arcivescovo nella circostanza del suo compleanno. Il progetto di questa pubblicazione non incontrò il favore del Clero solamente, ma ben anco del laicato; e molti esternarono il desiderio di poter avere uniti in un libro i componimenti friulani del Gallerio. Per cui gli editori offrono agli amanti del patrio dialetto il presente volume, avvertendo che il ricavato sarà devoluto a scopi di beneficenza.

Gli editori:

*Poesie del Giambattista Gallerio
ded. a S. E. ill. e rev. Mons. Maria
Berengo, arcivescovo di Udine.*

K Mariji.

Pozdravlja src te naših vtrip
Prežlahtna mila vsaki hip ;
Brez madeža in greha sad,
Rojena si kot biser zlat !
Pozdravlja src

Naj lepši venec sem ti zvil,
Iz lilij, rožic ga vredil,
Darujem kot ljubezni žar
Marija Teb' ga na oltar.
Najlepši venec

Le vsprejemi venec čist, krasán,
Naj bo priljubljen ti vsak dan,
Tvoj venec naj me vzdradosti
Ko blišč nebes mi zažari !
Le vsprejmi

B.

V svetišču

(iz češč.)

O polnoči bla luna je nad praško cerkvijo tam,
Otožen v božjem hramu le samevam sam;
Pa bleda luna — solzni polni svit,
Je budil v mojih prsih — čudotvoren hlid.
Morda v drugih? — Ne — nje blišč li senca
Ne prodere grude, krste, venca!
Ne spodi noči, ter ne prežene sen zaspan,
Ne zdrami mrtvim srcam hrupni dan,
Le spominke po gomilah srebrni mrtvaški žar
Obseva krone, kipe, mrtvih dar,
Po licih neobujenih se vse spreminja
Kot vtihli jok se pa nasmeš vtrinja.
Lev kamnit pri vsaki nogi spi
Kot trudna sila, jezo ukroti.
Minole slave senca, pa polnočni strah
Z obletnico očeta lajša prah.
Nesrečen sin — desnica vsaka kima
Sila ust njegovih, škripljenje še ima.

Karol Mynek Mácha.

Poletja učinki.

(iz furl.)

Poletje pričelo !

Toplota strašná ...

Vse suho in velo,

Ni malce dežja.

Prestati mogoče ...

Zdaj vendar ni več ...

Vročina tak hoče

To več je preveč !

Vsa grla so suha

Je kmet siromak.

Vročina vse kuha,

Omamljen je vsak.

Utrujen postane

Od dela, vročine ...

Telesno razdžan,

Nabira še sline !

— Karol Mayer Mächa.

Glej v travi tam čuje,

Se ptiček valjá,

Jeziček steguje ...

Mu dihat ne da !

In sirk prav zares
Prerano zori
Se listje dreves,
Grbanči, suši !

Razbeljena zemlja
Povsod se kroji ...
Ker suša pričenja,
Otožno se zdi !

Povsod je le šum
Prav britko je zdaj,
Preblagi pogum
Se vrnil nazaj ...

Hribovje nabira,
Oblake že v krog ...
Grmenje prodira
Počasno okrog ...

Bog pride naj, veš !
Tak pravi nekdo ...
Potrebni nam dež !
Ponavljaj vsakdo ..

Glej ! črn oblak
Z strahoto preti;
Jn grom prav krepak ...
Brž bliz' zabobni,

Jn grom že pretresa
Furlansko raván,
Oh kake nebesa
Kot vsodni je dan!

Jn veter ledén
Srdit valovit,
Prizor vrenjén
Je vsem stratovit'

Nebó še jasni
Že bliskati viš
Blisk hiše zlati
Preteči je piš!!

Oblak vse zakrije'
Je piš pridrvil
Glej ploha se vlje
Kot s škafa bi bil

Brez mere vsake
Strašán je naliv ...
Da jarke vodnjake,
Je brzo zalil ...

Nevihta provzročá,
Res tu pa tam zlá;
A sploh krepčujoča
Oživlja vsa tlá ...

Toplota vsa mine,
Neznosna več ni.
Živali rastline,
Človeka krepi!

Sandenèl, Lui 1874

Dree Blanc.

L'istât a l'è a l'ordin!
Il çhialt al sçhiafoe...
No 'l cor un fil d'ajar,
No si ha un po' di ploe,

E donge su' l'erbe,
L'ha il çhian dístirât,
Ch'al slunge la lenghe...
Che a stent tire il flât!

Il çhialt, finalmentri
No l'è plui tan' grîv
Li's plantis, li's bestís
E l'om al riviv!

In mûd ch'al ribombe
Par dutt il Friûl...
E il cîl, in miezz' ore,
Cuviert l'è dal nûl!

Poletje

(iz nemšč.)

Sem večkrat,
Milo dihal
Ko spomlad,
Veter pihal,
Glejte cvetja sen je razevetén !

Kak vetrček
Mrzli,
Grmiček
Star stoji,
Mlad, vesel je bil nekoč !

Brez radósti
Srce vtriplje,
Prsa dosti
Bôl obsiplje;
Oh drugače kvišku se dviguje !

Ko tebi
Bil ljub,
Oh meni
Pa tud'
Čároben rádosti hlid je prihljal !

Ko tebe sem
Videl it',
Osamljen
Moral bit';
Oh kak prenašal beg življenja !

Ljubi moj
Tvoj Venec kje ?
Povej zdaj
Tvoj blišč je,
Ko solnca žar, ljubav je skril,

Slavček mili'
Dvigni se'
Glasno zini
Nesi me
V kraj kjer zlatokrili groba cvet!

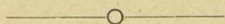
Rückert.

Maščevanje lastovke.

(Die Rache der Schwalbe)

(iz nemšč).

Iz gnezda lastovko spodi
Nek vrabec mlad !
Med gosti miroljubna si
Pa on je tat.
Kako ga z hiše zalotim
Z trdó rokô ?
Zidišču da ne razdrobim
Še steno to.
Preprečila bi mu naprej
Njegov pokoj ?
Marljivo še donášaš glej
Mu blato koj.
Kaj zidaš njemu gnezdo še
Je rópar grd,
Pa oh saj tudi lastovke
Goje svoj srd.
Tak zidaš debeluhu vhod,
Prav ozko lepo,
Da vsmrti ga zidišča pot
Z vso zalego.
Koj v ropu žrtev zazidat,
Saj rod je zdrav,

To skoraj moram milovat
Je vendar prav,
Kdor v ptujh gnezdih se šopiri
Mu bo polom;
Z sesticami se ti pomíri
Brš nov bo dom.

Rückert.

Le moineau et la colombe

(*Vrabec in golob*)

(iz franc.)

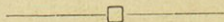
Povej mi sestra kak je to,
Da ti si ljubka jaz preziran;
Ter častno te povsod vsprejmó,
Zbadljivo sem pa jaz zatiran?
Dočim sem spreten ter brez šuma;
Saj znam uljudno in lepó,
Vedrit gospoda in gospó:
Kot ti imam stokrat več razuma,
Vzrok moj bratec, ker trdé
Da ti si požeruh in tat;
Ti vzameš, kar t' prepove,
A jaz kar dado vsakikrat
Res bratec - ti si duhovit,
Spretnost, - učenost imaš;
Vrline slabo obrnit,
Je bolje ne imet jih znaš.

Grenus.

Comment se fait - il donc ma soeur,
Que l'on t'aime, qu'on me rejette;
Que l'on t'accueille avec douceur,
Qu'avec humeur on ne maltraite?
Cependant, je suis plus adroit;
Je puis, par mainte gentillesse,
Charmer le maitre et la maitresse
La'i cent fois plus d'esprit que toi.

Zmagomirjev meč

(iz nemšč).

Mlad Zmagomir prevzetnež bil,
Očetov grad je zapustil,
Ni hotet bivat več doma,
Na ptuje v svet se zdaj podá.
Kak vitez sreča ga namreč
Ki imel ščit in širok meč.
Pa Zmagomir le z palčko gre,
Grenkó britkó mu bílo je.
Po poti ki skoz gozd se vije,
Koráka peš do kovačije;
Železo, jeklo pa videč,
Žareči ogenj plameneč.
„O mojster ljubi mojster moj,
Če hočeš pomagač bom tvoj
Pozorno mi poduk boš dal
Kako bi dober meč skoval!“
Je kladvo dobro znal vihtet
Na nakla temelj, prav zadet;
Udarč po gozdu zadoni
Železo v kose se zdrobi.
In brž železni drog pretvori.
Ter meč širok in dolg izvori:
„Sem dóber meč tedaj skoval,
Bom z vitezi v vrsti stal;
Zdaj smelo udarim kot junak,
Potrt bo hrust in zmaj vsak“.

Uhland.

Povzdignenje

(Die Erhebung nach lat. Reimen)

(iz nemšč).

— O —

Kaj iščeš ti srcé
Preplitve le časti?
Ki bega vedno te
V Gospodu te slabi?

Poveljnikov izvor
Kaj blišč je in pa sij!
Je ila krhki stvor,
Se brzo razprši.

Poglej kaj se godi,
Za njimi ni sledu
Povej kam vsak hiti
Nekoč so stali tuč

Kje Salomon povej,
Saj služil mu ves svet?
Pobegnil kam je glej
Čvršti Simson spet?

Kam Cézar se je zgubil,
Iz kapitola ven,
Kam Cicero se zgrudil,
Postal govornik nem!

Jn Aleksandra meč
Ki svet je pokojil,
Ni Aristotel več,
Ki spretno ga je učil!

Je bilo mnogo zbranih
Že mož časti, moči,
Broj njih je pokopanih!
Kje lišp zdaj in pa sij.

Oh praznik mine rad
Posvetna visokost!
Peneči vodopad
Sveta nečimernost!

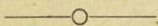
Še danes se ne ve,
Kam jutra kaže ost;
Poroštvo kdo ti dá
Človeška šibka kost?

Kot listje se pregiblje
Otresi se z dreves,
Tak smrt le žrtve vgiblje
Življenje - sen zares.

Ohrabri se srcé,
Se zibajoč v višinah!
Življenje smrt gorje
Pa pusti v grobnih tminah.

Rückert.

Materi božji

Z zvestobo jaz ljubim kraljica le té,
Vpelji ponovno me v mater srcé
Pri sinovem srcu rotim te jaz zdaj ;
Mati premila vsliši me vsaj,
Mati premila vsliši me vsaj!

Ti zrla ob smrti si Jezusa tud'
Ko krivde je brisal, odrešil je ljud
Glej Jezus otroka britkosti neguje
Potem naj fud mati več grehov ne čuje,
Potem naj tud mati več grehov ne čuje!

Saj v božjem pogledu jaz brat sem bil zvan
In bratstvo pri njemu presrčna b'la vtran,
Zato pa te kličem - si mati moj dom
Dopusti, da otrok tvoj vedno jaz bom.

B.

POEZIJE

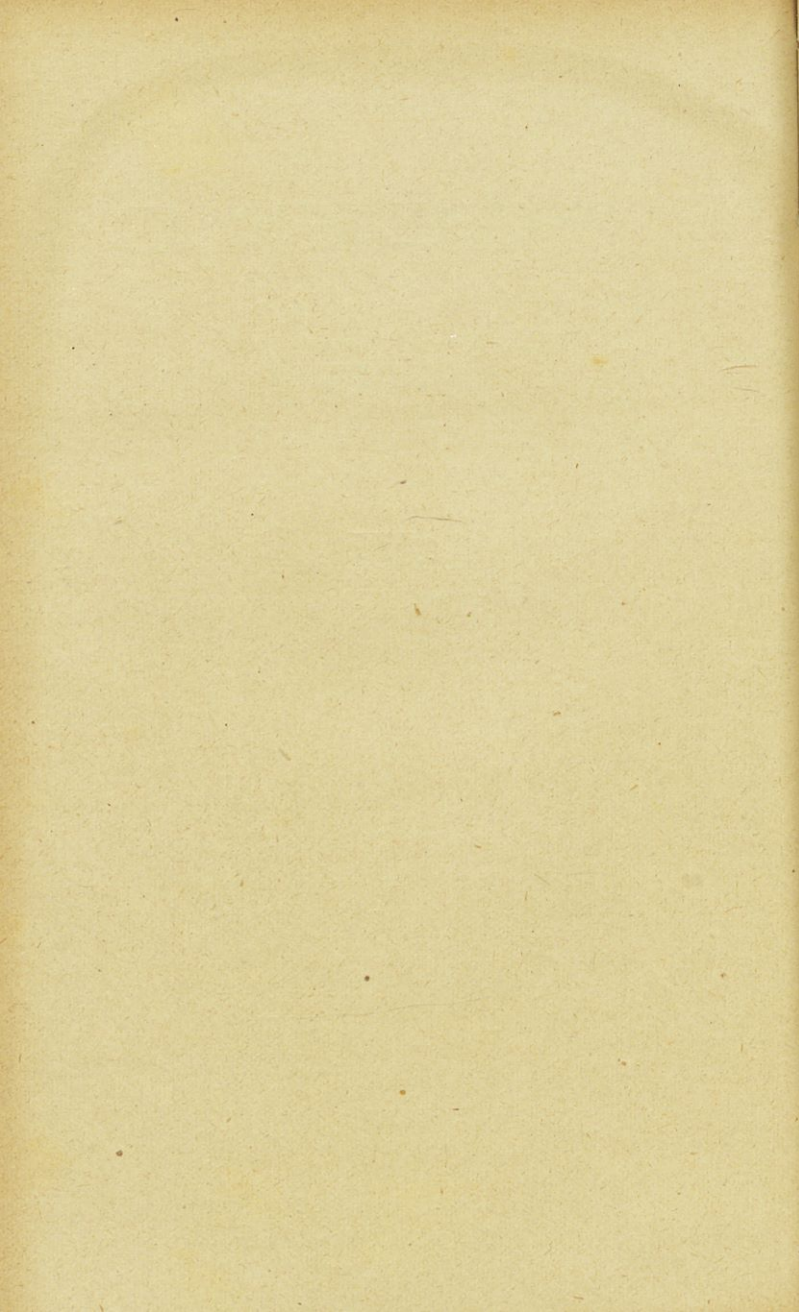
IV. DEL.

Prestavil B. BEUK

Pravice pridržane.

Založil izdajatelj.
V Gorici 1909. Nat. Seitz.

VRBA

(iz češč.)

Pri zajuterku sedi,
In svoji gospici veli:
„Gospa ti mila si gospa!
Si vedno odkritosrčna bla,
„Odkritosrčna si mi bila —
Pa jedno nisi mi odkrila.
„Dve leti skupaj sva živela —
Pa nekaj nisi razodela.
„Glej tužno oh je moje stanje!
Povej kakó je tvoje spanje?
„Zvečer se vležeš zdrava čila,
Po noči pa kot mrtva bila.
„Saj ni več duha, ni več sluha,
Ter ni pojavov tvojga duha.
„Že mrzlo tvoje je teló.
Kot da trohnelo kmalu bo.
Še dete ki je revno malo,
Zbudi te ne, če bi kričalo.
„Gospa si moja kak si brdka?
Res dana boleost ti je krhka?
„Za britki boleostni poset,
Pa naj pomaga dober svet.
„Rastlin na polju broj stoji,
Te morda kaka okrepi.
„V rastlini če pa ni moči,
Besedo krepko ti deli.

- „Beseda vodi vse oblake,
Ter brani vetra ladje vsake.
„Beseda ogenj vsak poleže,
Še skalo zdrkne zmaja zveže.
„Kot zvezda vtrne iz nebá:
Ozdravljenje da teb' podá.
„„O moj gospod o moj gospod!
Tak plitvo vendar ti ne sod'.
„„Glej kar človeku se usodi,
Za to pač leka ni nikoli.
„„Sojenke kamor vprežejo,
Besed več ne razvežejo!
„„Če nezavestna tu ležim,
Pa v božji milosti stojim.
„„Me vedno čvrsti božja moč,
Varuje me prav vsako noč.
„„Če tud kot mrtva moram spati,
Se zgodaj zopet duh povrati.
„„Saj rada rano vstanem tu
Le priporoči me Bogu!““
Zaman vzdihl so igrače,
Gospod omisli vse drugače.
Glej mamka pri ognjišču biva,
Ter z skled v skledo vodo vliva,
Dvanajst je v vrsti jedni skled.
On k starki prišel na poset.
„Čuj mati! mnogo ti že deš:
Dogodke koga vselej veš;
„Veš kje ljubezen se rodi,
Veš tudi kod se smrt podi.
„Povej te prosim vendar mi,
Kaj z mano enkrat se zgodi?
„Zvečer si spanje še izbere,

Po noči smrt jo vže potere,
„Tako ni duha in pa sluha;
Pojavov njunega ni duha;
„Že mrzlo njuno je telö,
Strohnelo zdi ze kmalu bo.“
„„Jn kak bi mrtva pač ne bla
Le pol življenja še imá
„Doma po dnevi s tabo biva,
Po noči duh v drevesu sniva.
„Pod grm tje k potoku hodi,
Najdeš vrbo tam na prodi;
„„Rumena vitra se dobi:
Jn duša tvoja z njo živi!“
„Pa žene nisem hotel imet,
Če z vrbo prija jej živet;
Zdaj góspe sreča naj mi klije,
A vrba naj le v zemlji gnije.“
Seki ro brž na rame dal,
Posekal vrbo je pri tal,
V potoka padla je nižine,
Da zášumelo iz globine,
Šumeč je vzdihne strašne dala
Kot mati živeti bi skončala,
Kot mati že umira joč,
Po detetu še gledajoč.
„Ljudje hitijo proti domu?
Odbila zadnja ura komu?“
„„Li umrla tvoja gospa mila,
Obglavljena kot da bi bila;
„„Še zdrava je na delo šla
Je kot drevó štrbunknila,
„„Oh vzdihn timerajoč;
Po detetu še gledajoč.““

- „Gorje glej stokrat mi gorje!
Gospa prav res umrla je,
„A otročiči zdaj vsi
Tak osiročeni so b'li!
„Čuj o ti vrba, vrba bila:
Ker ti si mene užalostila?“
Življenja vzela si mi pol,
Provzróčila mi strašni bol.
„Potégni mene iz vodè.
Poreži krasne šibice;
„Dopusti desk narezati,
Ter zibko z njih vdelati;
„Na zibko vloží pa otroče,
Ter pazi revček da ne joče.
„Jn ko se bode pač zibalo,
Pri mamki tudi pestovalo.
„Vsajéne trte zraven vode,
Ne delale bi kake škode.
„Ko mali deček bo dorasel,
Piščalke rezal bo ko pasel;
„On bode na piščalko pel
Pogóvore bo z mamko imel!““

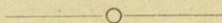
Karel Mynek Mácha.

Sfogo sincer

(Odkriti izbruh.)

(iz furl.)

O krasna Italja ti zemljski raj!
Biser ki ljubljjen bil vedno do zdaj
Premilih ugodnosti, prednosti dom,
Pozabil te nikdar ne bom
Povod si zavisti ljubezni takó ...
Poraja te vedno obnebjje krasnó ...
Vsled morja, hribovja, planjave
Slavi te bogastvo narave
Med vsemi rečmi ki so bile,
Ter doma krasoto znanile
Dežela ljubezni si ti!
Kadilo kristalne krvi.
Saj vedno povsod te častili;
Povej mi kateri so zdaj te skazili,
Je divna pač tvoja krasota?
Skažéna bogastva lepota.
Glej bedno je ljudstvo postalo
Posilno propadu se vdaló;
Med narodi ti se za kruhek boriš
V nesrečah in revah vstrajno trpiš.
Svoj dom - zapustivši in rodne doline?
Dosledno zdaj vrednost vsa zgine?
Z pelagro bolnišnice so napolnili,
Poredneže polne strasti vzgojili;
Rogoviležev društva vsadili;
Glej polne vže ječe so onih ki slabo živé.

Pred svetom prizori te vsi sramoté ?
Povej kaj tak daleč pripravilo te ?
Oh čuješ dežela preljuba ti ne !
Tajna da družba obsenčila te
Prikrto izbruhnili ven je iz tla !
Blaginjam vdarce mogočne zada ?
Čas je, da že dela se resnega lotiš
Ter izdajalca v zatišje zalotiš.
Na videz priliznjen se hlin'
Za hrbtom ti snuje pogin ?
Oh rodna dežela se vzdrami !
Spon maščevanja se brani
Trpljenja obupni je hrup ;
Zdaj odpri srce in ves up,
Zapusti vse zlo, ter k krščanstvu nazaj.
Ker vera zemljanov neguje tu raj.
Zahrbtno te mnogi slepijo
Spletke zavratne vršijo ;
Brzo pomóte odpravi
Vnovič Pastirja pozdravi.
Cerkve pastirja le ljubi in čislaj
Odrešenja namestnik na zemlji je zdaj.
Če tudi je hruto preziran, zatiran,
Je častno visoko od zgoraj podpiran.
Ga diči pred svetom vesoljnim ime Italjan,
Sedež vzvišen kraljevi mu je Vatikan.
Od zore do mraka Bogu se žrtvuje,
Za te Italja daritve goreče molitve daruje ;
Udano čakaje, da svobode dan
Mir in blaginje ohran'.
Ne samo navidezen gnjiv ...
.....
Da vničil zatrl satanski vpliv ...

V rajski prekrasni deželi še traja,
Katero hribovje in morje obdaja,
Kjer vera in up vzajemno vlada
Ki so boljše bodočnosti nada
Prave vrline srcá ...
Katere je Krist nam prinesel z nebá!
Z krepostjo obilnost vshaja
Dežela vrlin in krasot'
Kazala svetom omiki bo pot!

'Di Dree Blanc
di Sandenel

Viciniti di gnûv al Gran Pastor
De Glesie... Ame, rispète chell bon Pari
Dal nestri Redentor il Gran Viçhari,
Che, seben sei vilmentri mâltratât,
Alt, al ten e onorât,
Infâce al mond intîr, il non Talián,
E, da l' altezze reâl dal Vatican..
Al Dio tre voltis Sant, da l' albe a sere,
Par te, o Italie, al mande une prejere
Çhialde... spietand il di, tant' tant' brâmat,
Che libere tu seis, ma in realtât,
No nome in aparenze

.....
Distrute ogni diaboliche influenze ...
Ta 'l biell País, ta 'l ver 'zardin da tiere,
Che in alt i monz e in bass il mar 'al siere,
Regnand e: fede, pâs e fratelanze,
Ma propi di che' vere ...
Di chê che Crist puartât l' à su' la tiere !
Cu la virtûd a tornarà abbondanze ...
Di gnûv si clamarà come iu passât,
Maestri al mond di vere civiltât!

Zavest – lahkomiselnost

(Leichter Sinn – Leichtsinne)

(iz nemšč.)

Oh naj zavest vas vedno čuje;
Ker zadovoljnost vzdržuje;
Je oster ščit vseh slabih dni,
Saj bôli, reve prerpi.
Zavest drugače tud' razum
Odstrani brž vsaki sum,
Zavest naj vlada v tvoji koči
Ter lahkomiselnost izboči.
Početje besno ta vname,
Le kes potem nam še ostane.
Kdor lahkomiselnost goji,
Tak steklo sreče razdrobi.
Zavesti lahke ti želim,
Da lahkomiselnost spodim!

H. Gross.

Leichter Sinn sei euch beschieden;
Er erhält euch stets zufrieden;
Ist ein Hort in bösen Tagen,
Hilft euch selbst das Schwerste tragen.
Leichter Sinn und froher Sinn
Für den Träger ein Gewinn.
Leichter Sinn ist zu beneiden,
Leichtsinn davon scharf zu scheiden.
Dieser führt zu tollem Treiben,
Nur die Reue wird dann bleiben.
Leichtsinn bringt nur in's Verderben
Schlägt das Glas des Glücks in Sc'kerben.
Leichten Sinn den wünsche ich dir,
Leichtsinn bleibe Fern von mir!

Občutki matere

(iz ital.)

I.

Pri mali posteljci z učinki ljubezni,
Umèti ne more pač drugi kot mati,
Tiho sedeč se ne gane le zre,
Z obličjem nedolžno in ljubko otroče,
Gorí se vznemiri in brž razvedri,
Misli različne vriva jej duh.

II.

„Kak drago mi vendar je čuti s teboj,
Z veseljem in jokom se čvrsti krepí,
Duša ki za te skrbeč je misleč:
Žrtev vsaka pojav je ljubavni.

III.

Raduj se, ker vróčen zavetju si mamke,
Prekrasni ljubljenček nedolžni!
Napočil bo dan ko pač sladko
V mojem imenu pričnéš govoriti;

IV.

Kot lice nedolžno in ústne otroške
Kraši te z vzorno lepoto cvetlica,
Slično tud bodem v tvojem glej srcu
Vzgojila še polno ti čustev preblagih.

V.

Dopolnjeno in pa skončano bo delo
Katero zahteva od mene narava;
Vesela gotovo bom tvoje ljubezni,
Kot bi vrodila ti novo življenje.

VI.

Vživaj pač moje blaginje,
Z zadovoljnostjo mojo nebo naj prispeva;
Kar tiče življenja na poti se dvomni
Vstrajno bom zate trpela - skrbela.

VII.

Če pa nekoč se v dobi mladosti
Želja ti vzdrami po novi ljubezni,
Spomni se pač materinske ljubavi!
Nihče te ljubil kot jaz te ljubila.

VIII.

In ti če sameval boš v reve zamišljen,
Mamko boš iskal in stiskal obraz,
V to le naročje in skrbno zavetje;
Počival na prsih boš vedno ljubljenih.

Giuseppe Giusti.

Slika življenia

(L' immagine della vita)

(iz ital.)

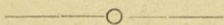
„Opiši pač mamka tekočega valčka mi beg
Kateri peneč se vali v potoku?
Li vrne kedaj se pač zopet na ljubljeni breg
Ko v naglo drvečem zapušča ga toku -
„Ne sinko, ker voda oblastno drvi le naprej
Za vedno zapušča svoj rojstveni kraj
Saj tako približno tud' naše življenje je glej
Oh brzo nam dnevi pač minejo zdaj
Predraga mladosti je doba cvetoča“.

„Di madre mia, e dove vā quest' onda
Che in sì vago ruscello io scorrer vedo?
Riederà forse alla diletta sponda
Che or lascia dietro di sè?“ - No, figlio mio,
L' acqua lungi sen va dalla sorgente
E per sempre abbandona il suol nativo.
Tale è la nostra vita:
Ratti volano i giorni, e più non riede
La cara dell' infanzia età fiorita.

Pietro Ghonar.

Molitev

(iz ital.)

Če duh je potrli
Od dvomov britkosti,
Gospod visokosti,
Ti z vero pomagaj.

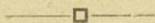
Vsaj breme mu lajšaj
Ki tlačil ga k tlem;
Zdihujem ko grem,
Se Teb' izročim.

Je moje življenje
Uničenja plén,
Kot vosek ogénj,
Žar sneg raztopi.

Če duša želi
Gor v rajski tvoj rod,
Pretrgaj Gospod;
Zatvornic vseh vez.

Giuseppe Giusti.

Plaváč.

Krasna tam leži raván,
Dolga plan visoka plan.
Pot skoz dolgo plan drži,
Izpeljana v spretnosti.
Po poti teče deklica,
V tiho gleda zdaj vodó.
V tiho vodo Donavo,
V Donavi glej v Donavi,
Luna solnce zrcalí?
Luna ni tud' solnce ni,
Z valovi se vojak borí.
„Plavaj mali ti vojak
Plavaj tje na breg gorák!“
„„Deklica oj kak lepo
Ko preplaval bi vodó!
Vendar krasna ostra sablja,
Me dol v Donavo potaplja;
Krasna svetla puška pa
Vleče me že dol do dna.““

Volkslieder aus Krain
Anastasiuſ Grün.

Cvetlica in grmovje

(iz franc.)

Cvetlica je rastla le v senci grmovja;
Cvetka ponósno občutna je b'la,
Privadiť ni mogla se tega domovja!
Osoda jej zdela se ječa strašná
Vrtnar jo tolažil: „Potrpi predraga;
„Če te varujem o poldne vročine to malo.
„Poj zélom zbadljivim sred trnja zahvalo;
„Psovki se ne boj ki jih ta ali oni izreče,
„Vetrov te varujem, nevihte grozeče:
„Ljubi zavetje, če temen je kraj.
„Krasen ni vendar, - gotov ti je zdaj.“
De cvetka užaljena, noče se karat.
„Živeti takó, - je brez slave se starat.“
Drvar pridrvi, kot mu ona veli,
Rešitelj najeti ukaze dobiva:
„S sekiro posekaj grmovje katero me skriva.“
- Kmetič podviza, povelje vrši:
Grmovje poseka in varstvo skonča.
Cvetlica se razveseli:
Veselje zdaj vživat hiti,
Pogledom ginljivim se brzo udá
- Roj neprijetni zefirjev vznemirjal jo dosti.
Jo zvali so cvetko najlepših cvetlic.
O srečna osoda - o spremstvo radosti!
Med tem ko pa mlada nesrečnica
Sniva o sreči in čarobnost zre,

Glej tak že strašna gosenica
Odkrije cvetličnik ni notri se splazi počasi,
Na zvežo še brstje, potem se polagoma splazi.
Drugi porednež že hitro priteče,
Ter jej milino, lepoto slabi.
Solnce z zarečimi žarki žari
Ona potrta blede in trepeče.
Videč le nadloge nesreče,
Sniva o grmu - zaman je kesanje!
Brambe zavetja - minolo je stanje.
Povejte kak vendar skončala vsa stvar,
Cvetlica zvenela je padla umrla oh!
Svobode žrtve - glej žar.

Le Bailly.

Une rose croissait à l'ombre d'un buisson;
Et cette rose, un peu coquette,
Ne s'accommodait point à son humble retraite;
C'était même, à l'entendre, une horrible prison
Son gardien lui disait: „Patience, ma chère;
„Profite de mon ombre: elle t'est salutaire.
C'est peu que du midi je t'épargne des feux;
Grace à mes dards épineux,

.....
Elle songe au buisson mais, regrets superflus!
Ce doux abri n'existe plus.
Ou' arrive-t-il enfin? La rose
Se fane, tombe, meurt, hélas! à peine éclore!

Spev mladih Izraelcev prognanih

(Chant des jeunes Israélites exilées)

(iz franc.)

Izraelc

Britko mesto kje je tvoje slave sij?
Čarobni tvoj blišč občudovalo vse:
Vendar v prah pepel razpadlo je
Britki še spomin nekdanje slave si
Sijon do nebes povišan bil nekoč,
Zdaj ponižan v brezen je dovolj,
Brez glasu ostat ne morem tugujoč,
Speve moje zdaj prešinja bôl
Misli morne krožijo okol!

Zbor

Jordana potoki! polje ti nebes!
Hribi sveti rodovitne ve doline
Čudežev ste čestokrat že broj znanile!
Bomo iz dežele dedov naših res
Stalno zgnáni zrlí vedno razvaline?

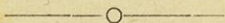
Izraelc

Kdaj bom videl da se zopet vtrdi,
Tvojih stolpov veličastni čui?
Kdaj bom zrl kak od vseh strani
Obhaja ljudstvo praznikov spomin?

I. Racine.

Dolina smrti

(iz nemšč).

Potóka suh izvirek -
Vodovje posušéno.
Kot solze so obupa.
Pusto, trdo, je okrog,
Le odmeva votli molk,
In tihotno zgine. -
Samótno kroži jastreb,
Zamán preži na plen;
Strupéna lozi kača
Do kuščarce poskočne.
Drugo bitje se ne gane
V dolini smrti spi. -
Petelina in nikjer
Oblike so grobovja strašne -
Lobanje mrtvih in kosti? -
So krhke in razpadle. -
Režéč modrí se spet nebó,
Skodoželjno brez sočutja
Sòlnce stalno se pom.šče
Pripeka in razdira,
Rudéče je kot kri.
Noč je že neznosna,
Ni več rosonosna;
Oblak v stran beži,
Deževja ne rosi.
Redko se vihar bobni,

Muha in bučela

(iz nemšč.)

Bučéli muha pravi:
Preljuba le povej,
Kako na črti vsej,
Da tebe nič ne zgrabi
Te ne podé kot mé?
Ko dvigajo roké
Obstanka se mi bat'.
Ti prosto pa frliš,
Po cvetkah raznih trat,
Iskáje med dobiš.
Če títam z rilcem to,
Naj siròmačka kruh,
Naj bogatina skledo,
Preti mi smrtni duh.
Tak smelo bi uklala,
Prekruto kakor ti
Se z vragom maščevala:
Da mir imela bi".
Se varaš, de bučela.
Gotovo dejstvo to,
Mi brambo dajalo
Sem za ljudi skrbela".

Cerkvica vrh gore

(Das Kirchlein am Berge)

(iz nemšč).

Na hribu cerkvica,
Na zabljenem prostoru,
Ljudem oddaljena,
Tak bliz nebes šotoru

Pri vratih so stopnice,
Zelén jih krije mah;
Počiva tu le lovec,
Ki vsled nevihte plah.

Zvonovi so viseli'
Zvonilo ni nikdar;
Pa kjerkrat le pozvonil,
Zvonár je hud vihar.

Še blisk je prizanašal
Tihotni hiši božji
Jzbira si vršičké
Da notri trešči ložji.

Nekoč so bili časi,
Ko glasni kak sprevod
Pevaje žrtve nosil
Jz dola je do tod.

Pa časi so minoli
Jn petja pridg ni več;
Pobožnostni pa duh
Je v cerkvici zveneč.

Očetje ne hité,
Zapuščat njih šotor,
Pregnani ptíčki le,
Hite prepevat v kor.

Če tudi tek bi časov
Celotno jo razdial'
Okoli razvalin
Bi verni duh pihljál.

Zarastla vse je trata,
Zasip in pesek tam
Pove nam vsaka bitka,
Kje stal je božji hram.

Seidl.

Koračnica

(Wanderlied)

(iz nemšč).

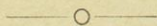
Domá sem dolgo bival spet,
Zdaj moram iti ven v svet
Na zunánje;
Ne morem bivat kjer zdaj sem,
Zató le mislim, kot vam dem
Na potvánje.

Saj vstvarjen pač zató je svet,
Od božje luči ves ogret,
Na potovánje.
Ne zdi se mi tud' več počivat',
Ljudi stremljenje čem motrivat'
Na zunanje.

V daljnih hribih hočem bit,
Po ptujih potah še hodit
Pohajaje;
Vedrit se v blišču barv in žarkov,
Oblakov, skal, valov in jarkov
Potovaje.

Zató predragi, zdaj v slovó,
Poljub vam dam in pa rokó
Odpotovaje!
Pustim pri vas pa še srce
Kaj to, saj sam se urno gré
V ptuje kraje!

Prostost.

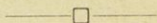

Ptiček peva
Gori vrh dreves.
Ga zagleda
Brž grajščakinja:
Pridi ptič,
Semkaj v bel gradič!
Ljubček boš
Ti slaščice lizal,
Slastno lizal,
Malvazir boš pil.
Tam pri princu,
Mladem sedel boš,
In pri vincu
Sedel boš,
Krasne pesmi pel.
„Nočem, nočem
K teb' grajščakinja,
Ker zaprla
B'me v bel gradič.
Ràj frlim
Tje v gozd zelen;
Jem zadost
Pšenično tečno zrno;
Pijem dost
Pitno svežo vodo,
Pojem dost
Prost na prost način“.

Nar. pesmi
Anastasij Grün.

Sist Simon und Judae...

Schillers „Tell“,

I.

Jesenska noč
Le luna sevajoč;
Glej suho listje kak šumlja
Po pustih cestah prah brblja.

II.

Oh sam tu sem
V jezero zrem -
Srce rahlo mi trepeče,
Čaróvnice pojó donéče.

III.

Se daleč vid'
Ker lune svit
Igra bliža se valov -
Glasi se krik ves nov

IV.

Vihar buči
Jn val šumi!
Srdit peneči je nalive
Vrtinec ladjo brž je skril. -

V.

Še en krik -
Skončan je vik -
Čaróvnicé pa smeš'jo rop
Žrtv tirajo dol v grob.

VI.

Jezéra srd!
Vihár je grd
Le sova večé klugujoč
Simona Juda' besna noč.

M. Gross.

Vorwort

von Heinrich Gross.

Willst reine Freude du auf Erden noch genießen,
Der Blick in's Kindesauge wird den Himmel dir erschließen.
Entzückender ist nichts als deiner Kinder fröhlich Lachen;
Es muß den Jubel auch in deiner Brust entfachen.

Die vorliegende kleine Sammlung von Akrostichen und Gedichten aus der Kinderwelt ist den Kindern und ihren Freunden gewidmet. Wer, wie der Verfasser, als Vater und Großvater und als Lehrer von den Kindern so viel Liebe und Freude empfangen, muß ihnen Dank wissen, ohne auf Gegendank zu rechnen.

Die Mehrzahl der folgende Gedichte wurde nach und nach in der „Saazer Zeitung“ veröffentlicht. Die freundliche Aufnahme, welche sie fanden, gab die Veranlassung sie zu sammeln, zu sichten und zu ergänzen.

Möge auch diese Zusammenstellung dieselbe freundliche Aufnahme und keine allzustrenge Kritik finden. Möge die Liebe zu den Kindern recht viele bestimmen, ihr Scherflein beizutragen zur Weihnachtsfreude armer deutscher Schulkinder.

Brezmadežno spočetje

(iz furl.)

Vzdrami se jezik veselo zapoj
Pesem prekrasno Mariji takoj,
Ubrani naj spev zadoni. - Brezmadežni.

Na nebu praznično ves blišč lesketá
Večkrat skrivnostno vpraša kdo ta,
Vstvaril Gospod je le njo. - Brezmadežno.

Stara se Eva neznosno raduje,
Mogoče kak vendar bo to premišljenje
Vendar le v rodu bo ena. - Brezmadežna.

Oh bitje nebeško prevzvišeno ti,
Kača strupena ki zelo spusti
Glej ni ti zadala strupá, - Brezmadežena.

Si blagoslovljena bila pred vekom,
Z milosti polnim preblaženim lekom
Vzel te Gospod je nebá. - Brezmadežena.

On te v nebesih za mater izbral,
Te starišev greha pred rojstvom opral
Ohranil ti vedno je čistost srca. - Brezmadežena.

Krasna si bolj kakor angeljci vsi;
Bolj čista kot zvezdni si čarobni sij,
Solncu odpiraš ti cesto. - O Brezmadežena.

Kot jutranja zarja prišla si na svet,
Krasoto blaginj, si razlila v cvet
Z cveilicami venčana pa, - O Brezmadežena.

Ko tmine zagrinjalo tužno so noč
Ko tmine prikazala tvoja so moč
V žarkih bliščečih prišlá, - Brezmadežena.

Neumrjoči in angeljskiski Pij vladár,
Te videl zamakjen v višave je kar,
Da v zlati si knjigi naslikana bla. - Brezmadežna.

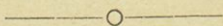
Ko z apostólskega stóla vladál,
Temeljno versko resnico je dal
Tak je proglásil slovesno le njo - Brezmadežno.

Tud jáz te z veseljem pozdravljam Marija
Prepeval ti vedno udanostno bom: Zdrava Marija!
Presrečna si zdrava in čestokráf zdráva - Brezmadežnena!

G. Gallerio.

Pravo prijateljstvo.

O prijatelju slábo če kdo govori,
Ne verjemi nikdar, če pošten se ti zdi.
Ves svet če prijatelju slabo očita
Ne verjemi, ker spletke le zanjka so zvita
Prijatelje zvesto in stalno kdor ljubi;
Je vreden, da zopet nebo mu jih nudi.
Prijatelja srce - je bujni zaklad
Zaméne ti svet pač ne more podat.
Biser on póln je tvornih moči -
Koji le v veri zaslombo dobi.
Pih dvomov, če pada, ljubav ga rosi.
Celoten ni več ko se enkrat zdrobi.
Tak' biser glej enkrat tud teb' bo podán
Blišč naj njegóv ti bo vedno krasán.
Prijateljske nikdar ne krši vezí
Obroč je ki bisera geslo drži:
Dragoceno veljavo posameznim snuje
Vrline, blaginje med svetom negúje
Ko bil bi prosjaku ná svetu jednák
Prijatelj ostane mi srček brdák.
Če kdo si kraljevi je dom pridobil
Brez prijatefske zveze le revček bi bil.

Pustota ga straši.
Gróm na gróm vdarja
Zárja blisk povdarja
Blisk se z bliskom vžiga,
Prostore vse požiga.
Samótno dúhomorno, -
Je pusto in preporno.
To je dolina smrti.

Meinrich Gross.

Eines Baches trocknes Rinnsal
Seine Wässer sind versieget
Wie die Tränen der Verzweiflung
Ringsum alles wüst und öde
Duster brütet dumpfes Schweigen
Nur der Schakal heult vor Hunger
Und verschwindet
Einsam kreiset hoch der Geier
Späht umsonst nach leckerer Beute;
Eine gift'ge Schlange schmeißt sich
Auf die kleine flinke Echse.
Sonst regt sich kein lebend Wesen
Im verlassnen Tal des Todes. -
Nicht ein Hahn entspriesst dem Boden. -
Des Gesteins gespenstge Formen
Sinds Totenschädel sinds Gebeine? -

K A Z A L O.

I. Del.

Al sior Alberto Michelstädter (iz furl)	3
Kolednica (iz češč.) Karol Jaroslav Erben	5
Mati in njuna dva sinova (iz franc.) Ph. de la Madalaine	7
Smrt Alojzija XVI. (iz franc.) Fr. Barthelemy	8
Umirajoči Kristjan (iz franc.) Lamartine	10
Sura 100 Tekmovalci (iz arab.) Kuranun	12
Kos kruha za cvetlico (iz franc.) Barillot	13
Angeljček in otrok (iz franc.) I, Réboul	15
Podzglavje male hčerke (iz franc.) Desbordes Valmore	17
Klic Gospoda (iz furl.) Giamb. Gallerio	19
A sera (iz ital.) Antonjo Fogazzaro poesie scelte	21
Moji domovini (iz nemšč.) Seidl	25
Zakaj Parçe (iz furl.) Giambattista Gallerio	27
V gozdu im Walde (iz nemšč.) Sturm	29
Otrok in starček (iz franc.) M.me Anaïs Segalas	00

II. Del.

Slava Mariji B.	3
Svarila Nasveti (iz franc.) de Baguér	4
Pred durmi (iz nemšč.) Rückert	8
Mlada izseljenka (iz franc.) Chateaubriand	9
Il poeta e la so musa (iz furl.) C. Favetti	11
Marija Barbanska (iz furl.) Giambattista Gallerio	13
Stvarnikova moč (iz češč.) Ant. Klastersky	16
Lastovke (iz franc.) Beranger	17
Automobil (iz hrv.) R. Devidé	19
Vzdihi B. Bevk	20
Ptujec (iz češč.) Karol Hynek Mácha	21
Slepec X	22
Mestna podgana in poljska podgana (iz franc.) La Fontaine	24
Pasjonka (iz furl.) Giambattista Gallerio	26

Sura 99 Potres (iz arab.) Karanun	29
Sura 103 Večerna molitev (iz arab.) Kuranun	30
Trije tovariši (iz nemšč.) Rückert	31

III. Del.

Kraljica majnika B.	3
Vijolica (iz furl.) Giambattista Gallerio	5
Svarila, nasveti (iz franc.) Conte de Baguer	6
Tom Kempčana knjigi (iz nemšč.) D. H.	8
Ptujega otroka sveti krst (iz nemšč.) Rückert	10
Bog obljubi Marijo Adamu in Evi	14
K Mariji B.	18
V svetišču (iz češč.) Karol Hynck Mácha	19
Poletja učinki (iz furl.) Dree Blanc	20
Poletje (iz nemšč.) Rückert	24
Maščevanje lastovke (iz nemšč.) Rückert	26
Vrabc in golob (iz franc.) Grenus	28
Zmagomirjev meč (iz nemšč.) Uhland	29
Povzdignjenje (iz nemšč.) Rückert	30

IV. Del.

Vrba (iz češč.) Karol Hynek Mácha	3
Sfogo sincer (iz furl.) 'Di Dree Blanc di Sandenel	7
Zavest - lahkorniselnost (iz nemšč.) H. Gross	10
Občutki matere (iz ital.) Giuseppe Giusti	11
Slika življenja (iz ital.) Pietro Thonar	13
Molitev (iz ital.) Giuseppe Giusti	14
Plavač Anastasius Grün	15
Cvetlica in grmovje (iz franc.) La Bailly	16
Spev mladih Izraelcev prognanih (iz franc.) I. Racine	18
Dolina smrti (iz nemšč.) Heinrich Gross	19
Muha in bučela (iz nemšč.) Gledge	20
Cerkvica vrh gore (iz nemšč.) Seidl	21
Koračnica (iz nemšč.) Vogl	23
Prostost Anastasij Grün	24
Sist Simon und Judae... H. Gross	25
Breznadežno spočetje (iz furl.) G. Gallerio	27
Pravo prijateljstvo N	29

POEZIJE

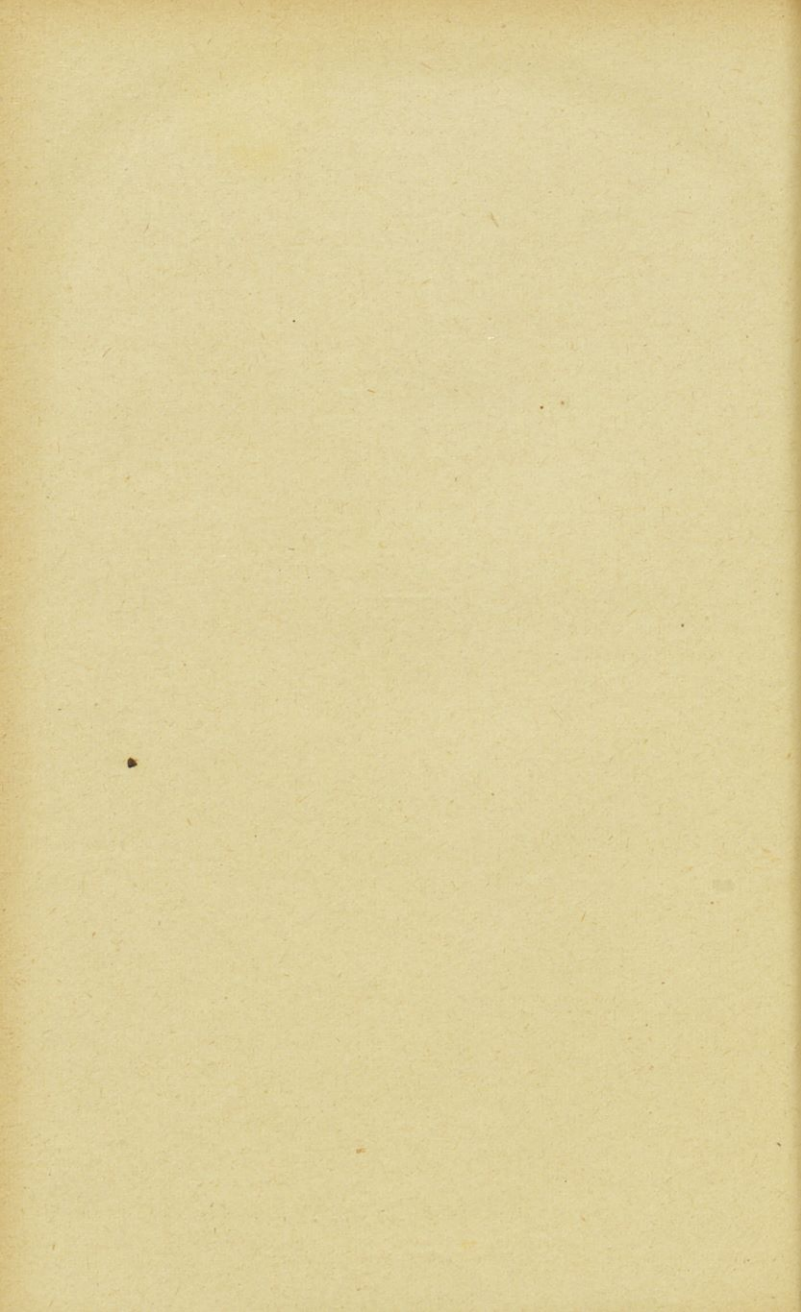
V. DEL.

Prestavil B. BEUK

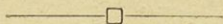
Pravice pridržane.

Založil izdajatelj.
V Gorici 1909. Nat. Seitz.

Župnikovo vmeščenje

(Il dì da l'ingress di P. D. C. a Plevan di R...)

Dovoli mi Meni,
Saj dan je krasán
Od mnogih prav težko,
Je bil pričak' van.

Priprostih par verzov,

Posreči če se...

Navdušeno javit

Veli mi srce...

Gotovo - odkrito

Ti dam potrdilo,

Blaginj naj donese

Molitve krepilo.

To sredstvo je polno

Ljubezni in vere,

Bogu ki naj vodi

Vse tvoje namere!

Naj on ti da moč,

Krepost in razum

Apostolov vnemo;

Previdnost pogum.

Da v službi tej novi

Pogrešal nikdar,

Bi božjega varstva,

Podeljeni dar.

Da brambo vplivno
Ti Bog podeli,
Zaupno goreče
Izprosil bom ti.
Potrebna je ista
Da bodeš krepák
Krmiliti ladjo,
Kot vzoren vojščak.
Duhovniku bilo,
Je vedno vže dano
Da borno življenje;
Mu z trnjem nastlano.
Sta svet in hudič,
Sovraštvo in strup;
Da bistrita dobro
Držita glej vkup.
In danes podvojeno,
Polno je rev...
Ker Lucifer seje,
Mesenosti gnêv.
Trnja osata,
In križev vseh vrst;
Katere omislil
Peklenski si prst.
Vže raste potreba...
Da treba je imet...
Pogum in pomoč.
Ter spretnosti spet.
Te trdno krepijo
Duhovnika zdaj,
Če hoče po vesti
Skrbeti za kraj.

Zato pa ti Meni,
Želim iz srcá,
Da vspevanje zlatih
Vrlin ti poda.
Ljubezen do ljudstva
Ki ti je vročeno,
Da s tvojo vnemo
Bo tud' posvečeno.
Ljudstvo hvaležno,
Na razni način,
Bo smatralo žrtve
Kot temelj vrlin...
Nekoč se boš združil,
S tvoj' mi sinovi...
Plačilo te čaka
V nebesih z darovi!

Un altri mazzet dât donge
fra i viers furlans di Dree Blanc
di Sandenêl, Utubar 1899.

Ugodnost življenja na deželi

(Les doucers de la vie des champs)

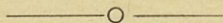
(iz franc.)

Srečen kdor daleč od hrupnih vetrov,
Rad obdeljuje še zemljo rodov;
Ki prost je vseh teženj oholih skrbi,
Priprosto zidovje pradedov motri!
Zna komaj imena dohodkov, dolgov;
Ni treba motriti zapadov mu snov.
Kaj vojska pogubna, - srdito morjé,
Lišp in pa kinč v palačah pač je,
To ga ne mami, ne bega, mrži;
Prijetno le delo - krepí ga - vedri:
On snaži drevesca, divjake cepí;
Ter brstne mladike priveja vejí,
Strižé ovčice in volno pospravlja,
Primerno vže streho bučelam napravlja,
Za cvetje in sadje - trgatev in žetev skrbi,
Z darovi se časov naprej bogati.
Priprosto ognjišče kjer mirna še vest,
Mu ljubši kot lišp in bliščoba je mest!
Zakaj so predrage umetne gostije,
Ko fina jedila še vince zalije?
Le stroške provzroča, napuh in zamera jih kuži.
Ljubim priprosti obed ki ga radost ponudi;
Gostija je vsaki obéd, če prijateljski traja
Konec obeda pa grozdje in sadje obdaja.

Andrieux.

Poročna napitnica

(iz furl.)

Oh ženin in nevesta
Za pesmi vnet nikdár,
Srce me vendar sili
Napijem vsem na zdar:
Saj slavnost je prekrasna
Jn gostje vže delijo
Vso radost in veselje
Z Jožefom Marijo.

O Jožef plemeniti
Predrago ljubo ime,
Moža ki bogoljuben
Spominjaj vedno me
Živel v Nazaretu
Kot cedra čist stoji
Nebeško mater vedno,
Deviško le časti.

Marija ti me spomni
Devica rajskomila,
Devica vseh Devic
Najbolj čista, čila.
Marija tvoje imé
Proslavlja harmonija
Harf angeljskih presladka
Marija ti Marja !

Kot večkrat se pridruži,
Cvetlica vže cvetlici,
Poročenca tak Vama
Srcé v srce vskipi:
Mi srečo paru demo
Saj vsi se veseljo
Družbe veličastne
Z Jezusom Marijo.

Ženin in nevesta
Dnevi vam bleste,
Nasmehov in poljubov,
Ter otročičev vže
Obsiplje Vaju sreča,
Ki družini prija
Podoba ljubeznjiva
Jožef in Marija.

Giambattista Gallerio.

Grob pri Buzentu

(La tomba del Busento)

(dalle Ballate di Augusto Platten Hallermunde)

(iz ital.)

Votlo petje v nočnih tminah
Na Buzentu pri Kosenci
Iz vodovja se razlega,
Po obrežja nočni senci.

Gor in dol ob reki hodi
Brza tolpa vojnih potov:
Plakajoča po umrlem,
Alariku, kralju Gotov.

Rano proč od domovine
V zemljo so mrliča deli,
Kteremu še zlati kodri
Po raménih so viseli.

Glej Buzentu novo strugo,
So vojaki naredili
V prejšno strugo tok zaprli
So začasno vodni sili.

V strugi reke valovite
So vojaki grob skopali;
Mrtvo truplo dol spustili,
Zadnjo čast so mu skazali.

Potem so z zemljo ga pokrili
In blišč njegov ki bil na produ:
Visoko trstje kmal' pognalo
Je rastlo na junaka grobu!

Reka pa ni tekla dolgo
Po skopani strugi novi,
V stari tje čez grob junaka
Penijo se nje valovi.

Moški zbori so zapeli
„Mirno spavaj v tej gomili,
Da ne bodo te Rimljani
Maščevalno oskrunili“.

Hrabrih Gotov pesmi mile,
So valovi poslušali
In spoštljivo jih nosili
Tje do morske še obali.

Giosuè Carducci.

Gorice: acrostiche, texte de cartes postales, pour
la vente du Bazar de bienfaisance en 1894 (de Baguèr)

Gorice, hereux séjour, frais parterre de fleurs,
On te connaît trop peu, bouquet aux cent couleurs.
Rien n'égale ton ciel ni ton climat salubre :
Image de l'éden, tu n'as rien de lugubre :
Collines, bois et monts, tes ondes de turquoise
En tout temps sont rians, cité belle et courtoise.

Ad. Del. I. pag. 3. orig.: Pesmi.

Mrtvi vojak

(iz nemšč.)

—○—

Glej tam na ptuji trati
Leži mrlič vojak,
Nešteti in pa pozabljen,
Bil v bojih korenjak.
 Broj generalov z križci
 Jezdeč tam mimo gre;
 Ne misli se, da mrlič,
 Tud križca vreden je.
Za padle je vprašanj,
In žalosti vspeš;
Za bornega vojaka.
Ni niti solz, besed. -
 Pač daleč proč od doma,
 Sedi družine žrtev
 In oče dé sljuteč
 „Gotovo je vže mrtev.“
A mati plakajoč,
Sedi, ihti na glas:
„O Bog“! je res, ker ura
Se ustavila ta čas“!
 Tu deklica blede
 Zroč mraka lučko de:
 Če tudi on je mrtev,
 Mi v srcu ne umre“. -
Tri par oči poslalo,
Kot srce zna zares,
Za mrtvega vojaka
Je solze do nebes.

Nebo solze vsprejelo
Z oblačkom brž je gor
Nesoč jih brž na trato
Tje črez skalovje gor.
Z oblakom solze lije
Kot rosa na glavó
Mrliča, da ležal
Brez solz nikar ne bo.

Seidl.

Pour le Bazar de Bienfaisance en 1872 (de Baguèr)

Les pauvres ont froid,
Ils n'ont pas de toit,
Ils manquent de pain;
Tendez leur la main.

Heureux qui console,
Avec son obole,
Le pauvre orphelin.

O, la bienfaisance !
Voilà le bonheur
Et la récompense
De tout noble coeur.
Etre charitable,
Aidier, secourir,
Quel bien ineffable,
Quel divin plaisir !

Uboga hči

(La pauvre Fille)

(iz franc.)

Tužno spanje sem pustila
Ker mi srečnih sanj ne dá;
Se na goro napotila
Žarke solnca čakala.

Ko zbudila se z naravo,
Ptička čula sem žgolét;
Mati da mu hrano zdravo;
Solzne so oči mi spet?
Maternih skrbi več ni,
Ptičku rada b'la jednaka?
Z vejce ki na vejco skaka,
Svet me več ne veseli.

Zemlja - ptuja ni moj del,
Otroče sem na skali bilo,
Ki pred cerkvjo se vdobilo
Dali niso mi zibel.

Daleč sem od staršev proč,
Čast objemov ni mi dana
Ptujka v dolu igrajoč;
Sestra nisem nikdar zvana.

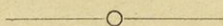
Večernih igr ni za mé;
Vse pod listja streho gre
Delavec me ne povabi;
Družbo se od daleč zre,
Svojce ko objema gladi.

Proti bolnice kapeli
Plakajoča grem,
Glej zavetje jedno vem
Tam odprli b' me sprejeli,
Akoravno ptujka sem!
 Skalo večkrat sem motrila
 Reve moje tam priče le;
 Iščem solze predebele
 Mat' ihteč jih je solzila.
Večkrat távam semtertje
Gróbe mrtvih iskajoč;
Revna hčerka bodem le;
Sredi trat in zemlje koč.
 Pomlad štirnajst že plakam
 Roka .tu me položila;
 Pridi mati saj te čakam
 Tu na skali s' me pustila.

Alex Soumet.

Tolažba zapuščenim.

Kdo te deklica tolažil,
Če te jaz zapustil bom?
„Mali ptički mi v tolažbo,
Ki po zraku žvrgole,
Čute moje mi vedré.
Novo puško tud' bom kupil.
Ptičke vse postreljal bom. -
Kdo te revica tolažil
Če te jaz zapustil bom?
„Male ribice v vodi,
Ki po morju plavajo,
Misli nove vzgajajo.“
Mreže nove tud bom kupil
Ribice bom polovil. -
Deva kdo te tolažil,
Če te jaz zapustil bom?
„Male rožce mi v tolažbo,
Ki na trati tam cveté,
Misli nove mi bude.“
Koso nóvo tud bom kupil,
Rožce vse bom pokosil. -
Kdo te reva bo tolažil,
Če te jaz bom zapustil?
„Mladi fantje mi v tolažbo

Ki po polju žvižgajo
Misli nove vžigajo“
Vojsko ljuto bom pričel,
Ter mladenče polovil -
Kdo te reva bo tolažil,
Ko te bodem zapustil.

Volkslieder aus Krain
Anastasius Grün.

A l'occasion des noces de mon jeune ami Theodore
Baron de Pirquet avec M. elle de Balz en 1894
(de Baguèr).

Pourquoi ne suis - je pas Beranger ou Boileau !
Immortels du Parnasse, entonez vos cantiques ;
Rivalisez en chœur, chantez le saint anneau
Qui joint deux nobles coeurs, l'un fort, l'autre angelique
Un couple heureux de plus pour l'honneur des mortels !
Et le sort leur sourit et joyeux, les contemple.
Tout puissant ô l'enis tous leurs vœux solennels,
Benis leur union célébrée en Ton temple.
Amis de vos parents, suivez le bon exemple :
Tâchez de vous aimez jusqu'au temps du trépas ;
Zéphyr saura semer des fleurs sous tous vos pas.

Vest [la conscience].

(iz franc.)

V zvoniku polnoči je ura bila
Na jasnem nebu luna je svetila,
V jezero dol gledaje hlid sameva
Ko burja drevja listje je vrtila
Po gozdu tihi molk odmeva.
Vse ziblje sen - nekdo pa še bedi,
Ter gre na njivo svojega soseda
Krompirja tihotapno - da naloži. -
Z vozico v roki semtertje pogleda;
Kolo vrti se - škriplje šliš:
„Tat bo vjeti, - tat bo vjeti.“ -
Škripánja mož ne more več trpeti,
Viš ga viš - poltič polmiš.
Ko netopirja vid' frleti.
Podviže polne plen do vrha,
Glej vrh oreha sova prha.
„Hu te vidim! - Hu te vidim de!“
Poredneš naš ves plah hiti;
Kolo hitreje se vrti,
In sova večje: „Čakajo te vislice!“
Potrt, vznemirjen vstop'.
In komaj skril je rop.
Začuje mačko mjavkat: „mjav!
Tat zasačenje bo prav!“
Je slabo spal - o stražnikih sanjal.
Zbudivši se vtolažit se ni dal,
Petelin brž zapoje! „Kikiriki!“

Krivičen si, - krivičen si -
Mu kri vskipi - srdit ven gre.
„Da! kradel sem“ - Počakaj zver bo teb' gorje
Ko sosed čuje to skrivnost.
Sosedinji pove novost.
Ta drugim, revež jo je skupil;
Prijatelj stražnike obvestit brž hiti,
Odpeljejo ga kjer enakih je ljudi
Kjer brez plačil - so polni nakupil.
Čitatelji vsaj upam, da pripodbe snov,
Gotovo opraviči skoro naš naslov.

Stop.

Epitaphe a mon pere 1870 (de Baguèr)

Il fut bon pere, il fut epoux modèle,
Ami loyal, esclave du devoir;
A son pays qu'il servit avec zèle,
Il sut vouer santé, biens et savoir.

Il sut aimer selon la loi divine,
Il sut lutter, tel qu'un vaillant héros;
La vérité fut sa grande doctrine
Qu'il défendit sans trêve ni repos.

La mort eut peur de l'assaillir avide;
Il s'endormit bercé par le Soleil;
Au paradis, où le Bonheur réside,
Dieu lui prépare un splendide réveil.

Naš spev

(iz češč.)

Zemlja Češka - krasni dom
Z petjem svira in doni;
Občutno srce milo vtriplje
Kak naj bije - srce se uči.

Naj bode zunaj kakor hoče
Se hočejo na nas ozirat,
Prednost nas pred svetom diči
Da znamo milo krasno spevat.

Mi imamo še pevce knežje
Opeva krabri rek že veke;
Razlegajo se pesmi v gajih
Ter pevajo deroče reke.

Bijejo naj drugi boj,
Vžiga naj se blisk in grom
Mi umemo tud' kräljevat'
Ter z petjem ščitimo naš dom,

V. Hálek.

Pesem železa

La chanson du fer

(iz furl.)

Železo na naklu počiva,
Pripravljeno tiho trepeče,
Kovač pa že ogenj zažiga
Ki iskre bo švigal žaréče ;
In pesem ubrano zakroži
O trudu vdarcev ne toži,
Jih kladva ropot vže meče :

Železo je duša ognjena,
Saj tvoje vzdihe že čujem !
Ko dvigneš se ven iz plaména,
Po tebí rad povprašujem
Kovač le povej mi kaj snuješ ?
Nesrečo ti svetu le kuješ,
Res vojsko krvavo obljubujem.

„Železo že žetev zori
Deželi odkup plačajoč :
Vozove boš polnilo ti,
Kot lemež al' plug delujoč ?“
Železo ti švigaš strašno
Kaj kuješ že smrtno kosó
Vso žetev odmah vničuječ.

Železo li bodeš ti križ
Kjer polno krvavih je ran,
Ti mamke potrte držiš,
Nikdar te ne pros' jo zamán ?
Kovač ti le begaš srcé
Ti kuješ že mamkam solzé
Nemilostno pros' jo vsakdan.

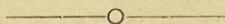
„Železo ! bod vaški zvonik !
Je jasno in zrak je duhteč
V oblake boš peval navpik
Ko vrne špet maj se cveteč !“
Kovač ! kaj vzhodu že snuješ !
Ti kembelje zvonom te kuješ
Podjarnenju vik in pa krik.

„Železo brez dvombe služilo
Boš mercu ko meril zemljo,
Da novo se pot naredilo
Ugodno človeštvu zeló !“
Kovač ! saj slučaj je učitelj.
Si kroglje skovane izvršitelj,
Ki njemu otvori gomilo.

Železo dobrotno si spet
Podeljen najlepši ti del :
Rojenčku ko pride na svet,
Zamoreš še biti zibélj !
Kovaš saj se vojska ze bliža ;
Ti kuješ lopate ki niža
Zemljane pod zemljo vred.

Otročja nevednost

(iz franc.)

Glej sestra brata ni nikjer :
Moliva zanj vsak večer.
Je včeraj prišel mož grobov
Oblečen bil je glej črnó ;
Zabil je male krste krov
Oh videt bilo je strašno !
Tam notri viš - je mali brat ;
So nesli tje ga na strnišče ·
Bo revček - ko ga mraz obišče,
Ter biva v zibki tam na trat !

Glej sestra brata ni nikjer :
Moliva zanj pač vsak večer.
Pod travo glas njegov bo suh ;
Če kričal sestra kdo bo znál ?
Le angelj al' kak beli duh,
Bo sfrlil dol ter ga zibál.
Zaspančnice mu prestno vgiblje
Z prstom slavčku bo velel
Da bo mili glas zapel
kot veter de ko rožce ziblje.

Glej sestra brata ni nikjer :
Moliva zanj pač vsak večer.
Če žejen kdo na ustne del
Mu mleká in medu vmes ?
Ptiček z vejč bo brinja vzela,
Vže vodnih kaplic — dar nebes ;
V cvetlico — li ni res — senica
Vadó kot v biser bo vložila,
Pod grlo mu perut' stegnila,
Povojev da ne zmoč' vodica !

Glej sestra brata ni nikjer
Moliva zanj pač vsak večer,
Glej sestra strah me je do grla,
Ko čulo uho bi po noči
Kričat, prepevat ptička orla
ki poje le o polnoči,
Tud' volk skoz' mirodvora vrata,
Bi lahko sestra notri všel ?
Z zobmi bi roko brž vjel,
Oklal bi naš' ga ljub' ga brata !

Glej sestra brata ni nikjer :
Moliva zanj pač vsak večer.
Nebó - pozorno ga varuje,
Zato ne bode mu dolgčas ;
Če tud snežink se broj vsuje,
Zasuje ga nobeden plas ?
V nedeljo gremo na gomilo
Sejât cvetlice bomo šli ;
Z nasmehom gledal bo nas tri,
Mu dali bomo novo krilo.

Glej sestra brata ni nikjer ;
Moliva zanj pač vsak večer.

Dotor Luis Visini

su la tomba de l' ecelent citadin Gurizan

(iz furl.)

Zvoníte, zvonóvi zvonite !
Zazvóni veliki ti zvon,
Umrla cvetlica, - možak bil je on,
Meščani Goriški le sem pritecite
Da skažete njemu še zadnji poklon,
Meščan bil príprost - in za vsaki salon
Kdo pa umrl ? Alojzij Visini v Gospodu zaspal
Za poklonom bom krsti sočutje podal,
Upam da bodo se vsi priklonili,
Ki vrlega so Goričána ljubíli
Plaka in solze pretaka naj sleherni stan,
Ne predsednik, ne vitez, svetnik, al' župan,
Plakajte saj bil meščan je odkrit
Toliko dobrega storil in slabega niti za nit;
V poslu težavnem je imel zabávo
Čislavši naroda zastavo,
Očitno bil prost
Dal vzgedov zadost.
V prisegah poklica je vstrajal kremenit,
Napram mogotcem neupogljiv, znamenit,
Vladni služabnik je lahko uljuden,
Jstočasno pa tudi poljuden.
Pokojník príprost in uljuden je bil,
Z takimi čini je srečo snubil.

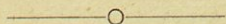
Znal je z milobo vse pridobít
Spoštovanja nikdar in nikjér ne zgubit
Bodisi delavec grof ali kmet,
Bogatin, siromak bil za vsacega vnét
Vse je zaslišal, pošlušal kot slika
Brez hrupa in vika in krika,
Ne da se javno razglašal
Je meč dobrodelni opašal.
Smo toraj g Vizinom zgubili možá,
Ki delal deželi je čast;
Saj ga Gorica prav dobro pozná,
Nimam sovražnikov - djal je vlast.
Le plakaj Gorica vsodni in britki tadan,
Ne vitez predsednik župan;
Plakaj mož odkrit plakaj mož srčnik,
Si sam postavil spomenik
Čas ne bo ga pač porušil,
Ker se srcam je pridúšil.

C. Favetti.

Sedem zvezd

(iz nemšč.)

Džemil od roda je moral odit',
Kajti Botajne ni smel več ljubiti,
Ljubko želi jo imeti,
Hoče pri šajha šotorih čepeti,
Spev in ljubav rad goji
Brzo povsod tud' vsprejem zadobi.
Bogat krčmar premišljuje.
Sebi in svojcem kak srečo zasnuje.
Sedem glej hčerk on pri sebi ima,
Vsaka za zvezdo za biser velja;
Prvih če ne krasotic,
Bile rudečih so lic.
Hčerkam sedmerim je tajno dejál,
Brž je nasvet obveljál:
Gostu ko mimo vže gré,
Šotor naj brž se odpre,
Dobrega vže kaj nastane;
Kakšna mu srce lahk' gane.
Če kot Botajna ljubimstvo gojila,
Svobodno lahko bo v zakon stopila.
Krasna krila na život,
Pohabljen pa brž v kot;
Kot rečeno tak storjeno!
Ko gost je vselej nimo šel,
Je pajčolan pripet visel,

Pomeškvale so z očmi,
Njemu tud' pogled iskrií
Gost pozornost vsem podá,
Kot hotel sedem bi hčera.
Oče misli vže je čas
Saj zaljubljen je obraz.
Gost ubere novo pot,
Glasno pevajoč ondot:
Sedem zvezd je ki blišči,
Tolažijo pa solnca ne,
Mojmu srcu pristni sij
Kjerkoli solnca ni.
Brani se več ne z očmi,
Zvezdice ogledat.
Blišč ne more vspevat
Oče hčerkam zdaj veli:
Zagrinjalo naj zdrči! -
Sedem zvezd gost več ne zré
Poslovit se kmalu gre.

Rückert.

Volk in jagnje

(le loup et l'agneau)

(iz franc.)

- Močnejšega prava najboljša je ta:
Kot brž se dokazati da.
Glej jagnje si žejo gaséč
Dospelo na bistrega vala je breg.
Tje volk za mladičem priteče v tek,
Pritiral ga semkaj je glad mu preteč.
„Predrzno si vsojaš kali't mi vodó?
Tak zvér vsa srdita kriči prav strašno;
Predrzna si - kazen te čaka.,,
- Boječe de jagnje in solze pretáka
Oh naj veličanstvu pač srd ne vskipi;
Marveč naj stvarno zadevo motri
De - prišla le žejo gasit
Jz toka vodovja sem pit,
Saj dvajset korakov sem proč mu očita,
Dosledno ne more pač bit',
Ne morem pijače blodit.
Jo mótiš ponavlja še zver grozovita;
Znam da pred letom opravljala s'mé.
- Kak to ker še bila rojena sem ne?
Zdaj jagnje odvrne, saj moram sesát.
- Če nisi b'la ti pa bil je tvoj brat.
- Jaz ne - Toraj drugi kateri so b'li,

Napadate skoro vsaki me krát,
Vi vsi, pastirji in psi.
Maščevanja bo treba - tak reklo se je.“
Katero sred gozda zvršilo se bó
Brž zgrabi - ga vleče - pojé,
Obsodbe pač nihče več zvedel ne bó.

La Fontaine.

Misanthrope. (de Baguèr)

Si vous pouviez plonger vos regards dans mon **coeur**,
Il vous rappellerait un grand volcan sans **flamme**;
Les cendres de l'amour, des plaisirs, du **bonheur**,
Voilà ce qu' on y voit; mais je le dis sans **blâme**.
Est-il rien de durable en ce monde **éphémère**?
Rien, hélas? Tout finit: bonheur, plaisirs, **amour**,
Il sont tous passagers, ils ne durent qu' un **jour**.
On s' en souvient parfois, quan on ne sait qu' en **faire**.

Ad I. Del. Pesmi pag. 8. orig.

Prsteni in železni lonec

(Le pot de terre et le pot de fer.)

(iz franc.)

Lonec železni povabi некоč
Lonec prsteni na pot.
Ta opraviči se brzo rekoč,
Gledal ognjeni bom kot;
Moder je sklep se mu zdel
It se ni upal - ni smel,
Stvar vže najmanjša se čin
Bi bila povod razvalin:
Da se v drobtince zmrvi.
„Tvoja luskinā se zdi
Trda bolj trajala kot moja
Šibka nevzdržna mi hoja
- Lonec železni de lep,
Dali ti bomo oklép:
Trda tvarina če pride od kot
In ti utegne ovirati pot,
Tak med oba bom stopíl,
Brzo te bodem rešíl.“
Ponudba, nasvet obveljá
Lónec se radostno udá
Železni tovaršu je v brambi ob stran'
Lonci tekó na trinožku v tram,
Zibaje, tikaje se kot bilo mogoče

Jeden je drugemu bran;
Najmanjše pa trknjenje hoče
Da lonec prsteni korakov še sto ne stori,
Tovariš ga hmalu na kosce zdrobí.
Ni imel več časa se britko kesat
Ne druž' mo se z drug'mi kot z naše le vrste;
Drugače nam treba bo enkrat se bat'
Osoda prstenega lonca pripravlja nam krste.

La Fontaine.

Le travail. (de Baguèr)

De tout temps la paresse a produit la **misère**;
Sans travail l'existence est une longue **nuît**,
Un ciel gris sans soleil, un nourrisson sans **mère**,
Un arbrisseau sans fleurs, un oranger sans **fruit**.

Le travail vivifie et fait fleurir la **rose**,
La vertu suit ses pas chassant le vice au **loin**,
Nous mangeons notre pain servant à quelque **chose**,
Méritant le repos dans un paisible **coin**.

Ad. I. Del. Pesmi pag. 18 orig.

Préface.

Depuis quelque années, la domaine de sciences s'est considérablement agrandi; on ferait des volumes sur les découvertes modernes. Ce mouvement n'a rien qui doive surprendre dans un siècle de positivisme, on ne peut non plus y rester indifférent, quand on considère que le bien-être matériel sciences phisiques. Ce n'est donc pas cette tendance de notre époque que nous critiquons; seulement il serait à desider qu'elle n'absorbât pas la culture si douce, si consolante des lettres, et en particulier celle de la poésie.

La poésie! ce mot est écrit à la première page de l'histoire de tous les peuples; c'est le mot de la langue universelle. Tous les peuples ont eu des poètes souvent même avant d'avoir une histoire. Linus et Orphée, Hésiode et Homère ont chanté des fictions à défaut de faits historiques asser puissants pour inspirer leur muse. C'est la poesie qui désarmait le bras d'un vainqueur irrité; c'est la poesie qui charmait Socrate dans sa prison; et nous-mêmes, pendant ces lourdes heures d'ennui qui pèssent dans la vie de chaque homme, a qui demaudous nou des consolations? à la poésie; nous commes heureux alors de retrouver dans notre mémoirc quelques uns des beaux vers quelques-unes, des nobles pensés que nous lui avons confies dans notre jeunesse. Dans ces moments de mélancolie, l'ame de l'omme se nourrit du butin de l'enfant; il est donc important que la ruche soit bien remplie et que le miel soit composé du suc de fleurs choisies. Ou Ne trouvera dans le Trésor poétique ni la mort d'Hippolite, ni les fureurs d'Oreste, ni le Passage du Rhin, etc. Ces chefs-d'oeuvre sont entre les mains de tout le monde, et nous avisions à faire ici autre chose que du double emploi. Du meuf! du neuf! voilà les deux mots que nous aurions pu mettre en épigraphe; aussi est ce dans les ocuvres de cette brillante pléiade pes poètes du dux-neuvieme siècle que nous tout avons puisé da préférence. On lira même des noms tout à fait inconnus: qu'importe. si ces noms sant placés au bas d'une page fraiche, gracieuse et digne de nos plus grands maîtres?

Trésor poétique a l'usage des maisons d'education 300 morceaux de poésie empruntes pour la plupart aux poètes du dix-neuvième siècle par Larousse et Boyer 26 édition: „Je seme a tout vent.“

Paris: Librairie Larousse 17 Rue Montparnasse 17.

POEZIJE

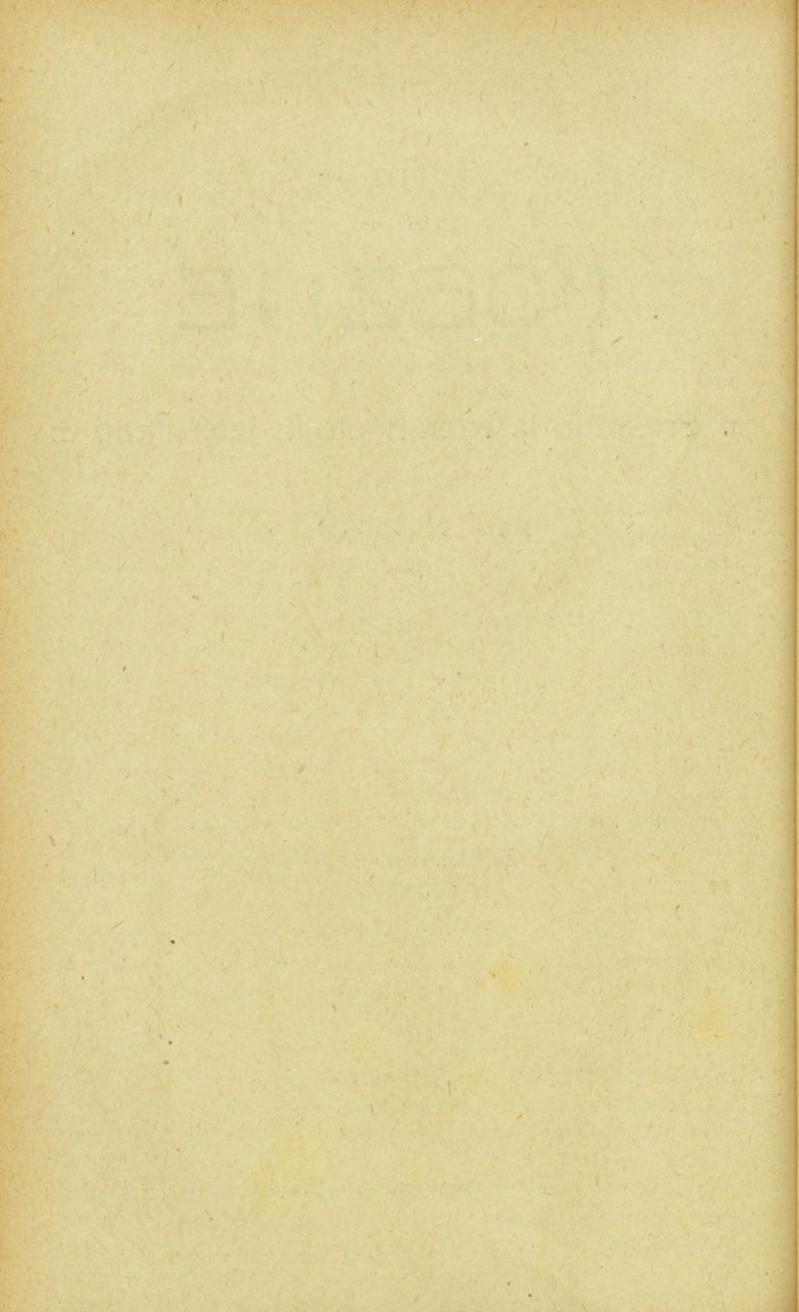
= Prestavil iz raznih ptujih izvirnikov =

B. BEUK

kurat,

VI. DEL

80

VODA IN ZDRAVJE.

(iz ital.)

Je bistri sveži val,
Oblite se z vodo,
Telesce bo krepkó
Bo zdravje vzdrževal.

Za zdravje je kopél
Najboljše to zdravilo:
Saj voda je krepilo...
Kdo kopat b'se ne šel.

Nell' onda pura e fresca
Tuffatevi, o bambini,
Se sani i corpicini
Volete conservar:

Per la salute, il bagno
E' un farmaco eccellente:
L' acqua non costa niente...
Chi non si dee bagnar?

E. Fiorentino.

ČAS BEŽI.

(Il tempo vola.)

(iz ital.)

Saj čas otročiči,
Jednak je kod ptiči — Oh naglo frlijo:
Mu hipen je beg
Ne vstavi se tek — Kak leta bežijo
Ki dana ljudjem,
Tak hlastno vam dem — Kot biserni dar!
Na rame jih vzáme,
Ter več jih ne snáme — Od sebe nikdar!

Il tempo, o bambinelli,
Come gli augelli — ha i vanni:
Non un istante solo
Ei frena il volo. — Gli anni
Destinati alla gente,
Avidamente — su
Le proprie spalle prende
E non le rende — più!

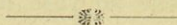
E. Fiorentino.

OTROKOM.

(Aux enfante.)

(iz franc.)

Oh iskreno ljubim vas tu,
Vi ljubki in brdki ste, mali;
Pogledi otročji in záli,
Ste polni veselja miru;

Vaš govor je bujno zvenéč,
kot vode ki glasno šumé;
kak čarobno videt lasé
Je doli po vratu viseč;

Jaz ljubim ko plešete v krog,
Živahno vrté se oči
kak gibčni uljudni ste vi
kak čvrsti od glave do nog!

Ko čujem pritisk na srcé,
In lice pri licu že bit,
Ter vidim tud mimo vže it'
Presrčne mi dneve vse.

Ti záme o déva srca si milina,
Vi dragi otroci ljubljena družina
Sen, igre ter petje in sleherni vrišč,
Obličje krepí in mu daje ves blišč.
Glej svet ki nekoč mi je nudil veselje,
Nečimernost in pa očaranje m' da;
Ne trajajo krhka prijateljstva pa,
Svet zvit je in solze so bujne mu želje!

Nasprotno otročiči ste vedno še pravi,
Skoz bistre oči vam skrivnosti iskré ;
Ste dobri, odkriti, najivni in zdravi ;
Ter usta odpira vam čisto srce,
Uljudne besede so vaše nadloge,
Da vaše ročice in noge,
kot šopek cvetlic dopuste,
Z darilei obsipat uboge.
Oh vaš bi zakaj pač ne ljubil
Vi poezije
Ter kakor nebo se ne trudil,
Radost vam sije
Šel vaše zibeljke b' kadil.

Élise Moreau.

A Melle Pauline de Hentschel-Wildhaus
pour sa fête en 1895.

Pour ta fête fait-il que j'accorde ma lyre ?
A ton bonheur faut-il que je module un chant ?
Un hymne, un madrigal ? et qu'Apollon m'inspire ?
Le langage de l'art n'a rien d'assez touchant,
Il n'est pas suffisant, il ne saurait te dire
Nos vœux et nos souhaits pour ton parfait bonheur.
Et ma muse se tait, laissant parler mon cœur.

Ad Del I. pag. 12 orig. Pesmi.

IVANA D'ARK.

Jeanne d'Arc.

(iz franc,)

Počitek m' je zbežal ga iščem zamán,
Ker srce po Franciji vtriplje v strahoti
Do pustih pač krajev v senci, tihoti,
Preganja me bol domovini zadàn.
Vi senčnati gozdi, zavétja strmite,
Izletov, vedril ste mi priče najbolj,
Revne dežele pretužni ves bôl,
Britkosti in srd mi prikrite.
Premagani če — tak mladike okol,
Brž starga očeta mi streho zakrite;
Oh morda je vid' la ne bôdem nikol'!
Dolino tihota obseva,
Le slavček pod listjem prepeva
Ljubezen bridkost.
Naravo že zarja budi;
Zelenjad se oživlja — blišči
Je lepega dneva radost,
kateri po trati skakljajo?
Trompeta bodri ob vznožju trdnjave,
Glej ptujčeve zrem že zastave
Tam daleč na hribu vihrajo.
Le angeljci varuhi res,
Ste nas zapustili tud' vi?
Če Bog nas pozabil milujte nas vi;
Spominjajte se, ter stopite vmes!
Že mislila sem, da je zemlje potres.

Sem mislila da odgovarja nebó,
Da v žarkih svetlobe zares,
Tam kliče me nekaj glasnó
Li ni pač človeški ta glas:
Se zdelo mi je, da prihaja z nebes.
Mat' Božja li tvoj je ta glas?
Sočutje do solz ki dero mi z očes?
Razsvitli me sveti ti duh!
Glej čujem že jezo Boga
Glej moč in oblast mu je srd
V sredini globini srca,
Kjer boj mi bo trd!

A. de Musset.

Addio dei pastori ai loro monti.

Addio campagne che il sol vagheggia!

Fini l'estate, parte la greggia.

Ci rivedrete quando l'augello

Chiami, svernando l'anno novello,

Quando rinasca l'amor del canto,

Quando la valle rinnovi il manto,

Quando quel tempo, caro ai pastori.

Guidi i ruscelli per vie di fiori!

Addio campagne che il sol vagheggia!

Fini l'estate, parte la greggia.

Matfei.

Ad Del I. pag. 26 Pesmi.

POMPEJ.

(iz franc.)

Ognjenik izbruhnit se vid
Že ogenj prot soncu je švigal,
Z pepelnatim plaščem pokrit
Pompej glej potrt se je dvigal,
V tej noči oh strašni je krah,
Pretresal obdajal je strah,
Zdaj ljudstvo se hitro zbudi!
Vsa tolpa spusti se v tek
Ter išče rešitve in beg;
Podsut se na zemljo zgrudi.

Pod mrliško odejo je mesto,
Stolet osemnajst že počiva,
Oh zemlja otvori mu cesto
Spominke povrstno odkriva.
Tak mesto postalo mrtvišče
Ki Rim mu je bilo središče,
Tu delo človeško po konci stoji,
Kazaje nam čas ki vse hrani
Ter vsako pohujšanje brani
Z grobiščem, kjer vse se zdrobi.

Meso se glej skal še dotika
Na tlaku velike poti;
Ne daleč proč sveža je slika
V dvorani razkošnih gostij.
So drva še tam na ognjišču;
In vrč za kopelj na dvorišču
Postelja še čaka za spanje.
Nad njo pa orožje visi,
Svetilka pod stropom gori
Papir čakajoč za písanje.

Glej tam umotvori kiparski
Ležalo je mnogo reči,
V pepelu so prti mrtvaški,
Se vidi poteze ljudi.
Oh ptuji prestrašni prizori!
Kot bič so kiparski vzori,
Se skuša z človeško močjo,
Oblike prekrasne podal
Je ogenj ki vse je razdjal
Ogrnil je vsako telo.

Oh čudno je bilo rojenje
Iznajdbe ki mestu so plen
Gradivo za vsako učenje!
Ker stari je svet probujen,
Ognišče je bilo paganstva
Spoznalo je znake kerščanstva
Njih bistvo ter svrhe in kal?
V svetišču Minerve viselo.
Je zlato prekrasno razpelo,
Kod nov'ga sveta ideal.

Brez dvoma v nevarnosti strašni,
Se zbegal v svetišče poda
Kristjan ves potrta in preplašni
Je prosil na križu Boga.
So klicali skupno boginjo
Minervo modrosti blaginjo...
Stolet osemnajst je preteklo:
Pa križ še dandanes zmagaše,
Pompeji porušen tuguje,
Ko broj mu bogov je vteklo.

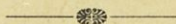
E. Lemerle.

MOJA HIŠA.

(Casa mia.)

(iz ital.)

Moja mala hišica
Blišč poseben sicer ni,
Radostna mi izbica,
Rod me vsprejme in redi.

Prosta kipov in spominkov,
Marmorja prepróg,
Dam jo ne za več vtrinkov
Srébra in zlata okrog.

Rádost mila, meni sije
Na ognjišču pri plamenu,
Grejem se, ko burja brije
Pri nevihtenem vremenu.

Tukaj z bratci ki so dóbri
Igre raznih vrst igram,
Kakor drugi ptički vsi
Gnezdo ljubim in častim.

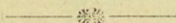
Nate večkrat mislim revček.
Zima te pritiska kār,
Tebe čaka, le kak hlevček
Kje je pač ljubezni žar!

Siromake jaz varujem
Dramim do usmiljenja,
Hišo lastno pa blagrujem
In Gospoda ki m'jo da.

JAGODNI CVET.

(Les fleurs de fraisier.)

(iz franc)

Poslušaj Sofija sestrice me spet:
 Napolni košaro in tvoje ročice
 Potrgaj vse modre rudeče cvetice;
 Pa jagodam pusti prezgodnji še cvet.
 Starejši od tebe sem čuj mene spet;
 Li nisi obvezna me toraj ubogat?
 Ker videl povrstno sem več tu že let
 Cvetice prekrasne vzbujat, razcvitat.
 Le vtrgaj cvetico mi svežo vsekdar,
 Katero ob solncu ti vidiš cvetet;
 Ne vtrgaj jej lepi pa jagodni cvet
 Dogovor je vendar potrjena stvar!
 Boš dosti prelepih vijolic dobila,
 Belkastih šmarnic in šopek zlatie,
 Cvetlic ki jih božja je moč naredila,
 Da smrt pokosi jih še z bilkami vštric.
 Prekrasne pač male in bele cvetlice,
 Strinja jih čarobna vzvišena vez,
 Dotaknit velim se jih vendar ne smeš
 Je up in v bran so jej listnate pice.
 Marjetica — biser ki tu mrgoli
 Po potah in stezah povsod se nahaja;
 Tu vidi se kak se z družinco druží
 Glej v dobah pa raznih po tratici raja.
 Cvetica pač vsaka se odpre in mine;
 Pa druge ki skoro se jutri odpró.
 Nabiraš jih lahko z odprto rokó;

Teh tukaj pa milost naj gine.
Zdaj reci ne boš zadovoljna pač ti
Ob mescih vročine vdobiti lepó,
Sad 'rdeč in sladák, ki bo poln slasti.
Sad zreli, ki v travo nas vabi ljubkó
Namesto cvetice se vtrga kot nit
Potem pa jo vržemo tjekaj na pot,
Tam najdemo sad ki je sladek in skrit
Pod listjem ki skrivalo jo je ondot
Poslušaj Sofija sestrice me spet;
Napolni košaro in tvoje ročice
Potrgaj vse modre rudeče cvetice;
Pa jagodam pusti prezgodnji še cvet.

Florent Richomme.

Canto per fanciulli.

Sino a qui per noi la vita
È un riposo ed una festa;
Ma noi pur sappiamo che questa
È una valle di dolor.

Il dolore a noi sereno,
La fatica a noi sia lieta;
Sia la gioia a noi quieta,
Paziente, o Dio, l'amor.

La giornata, o Padre caro,
De' tuoi ben' tu c'empì intera;
Ti sia in tutto in noi preghiera,
Il trastullo ed il dolor.

Nicolò Tommaseo.

Ad Pesmi: I. Del. pag. 30.

BUČELA IN MRAVLJA.

(L'abeille et la fourmi).

(iz franc.)

Upadla je blá,
Ter v stanju potrtem,
Po zimi mravljá,
Pri panju zaprtem,
Skrbéc je prišla.
Bučela čujóč
Zapazi gredóč:
Kaj išče — pa tá?
Predraga razsódi,
De revna mravljá
Pa jezna ne bodi:
Sovražni fazán,
Razdjál m'je mravljišče;
Zaklad je razdjan;
Ves rod pokončán
Glad — mraz — nas obišče;
Prei mi zadača,
Pa tvoja palača
M'je dala pogum.
Kjer med je jedača,
Tam 'vlada tud' šum.
Ves trud je skončan
Ni hoja — igrača
Oh moja sestrá,
Je delavna hči,
Ki tak bogati.
Sočutje ima,

Da up mi je kal
Dobrina srcá.
Te prosim le mal',
Pomagaj sestrá
Je mraz in pa glad,
Ker zunaj je hlad.
Zdaj de, pa bučela,
Si spretno zadela,
Po leti pa si,
Tak čvrček trdí
Odklonila si
Ne prošnje sprejela.
Kaj! znaš ti? moj Bog,
Saj murček prijatelj je moj
Ti kaj bi storila takoj
Saj murček mi ljub;
Kaj ti pa za trud,
Trobila bi v rog
Skočila v krog;
Če danes iznova
Bi tebe vabila?
In k petju dramila
Bod draga gotova.
Prid' notri ter jej,
Nasiti se dost,
V bodoče pa glej,
Kak mučen je prost
Sočutje imej.

Laurent de Jussieu.

PASTIRČEK IN PSICEK.

(Le Berger et son chien.)

(iz franc.)

Pesa ljubim mojega čuvaja,
Malo je veliko dela
Fino bolj kot poljski laja.
Ovčja paša ko pričela,
Volka ne bojim se zdaj
Psiček moj je zvest čuvaj.
Ps. Ps. ps. Psiček zvest je aj!

Vedno laja skakajoč okrog,
Je zvit neroden vendar ni:
Rep mu je kot lovski rog,
Kot kresnice mu oči;
Koža kozja noge v skok,
V bran postavi brž se spet,
Če čuti zajca sted v galop,
Tak ko čuti volkov sled.

Če ovca kaka bleketa,
Daleč teče jo vlovi;
Z mladim jančkom se igra,
Kozla starega vkroti;
Ce zažvižgam pa na prste.
Krožno začne brž skakát,
Kot poveljnik vreja vrste
Potrjen mora v polku stat.

Deset že let sbeži,
Zvit je spreten za vrline;
Napaka se mu ne pridruži;
Pokusi nikdar ne mesnine;
Sira se tud ne dotakne,
Za ovčje mleko tud je gluh;
On nikdár jedil ne zmakne
Je čisto vodo, črn kruh.

Gnal okoli je močvirja,
Janko svojo čredo past.
Zdrkne v vodo naglo dirja;
Iz mlake reši ga v čast.
Hvalo bom pa vedno imel:
Žvan pobrati se z menoj.
Res da pravo sem zadel,
Pes ob srečo pač je koj!

Ljubim psička vrlega čuvaja
Malo je veliko dela,
Fino bolj kot poljski laja.
Ovčja paša ko pričela,
Volka ne bojim se zdaj,
Psiček moj je zvest čuvaj.
Ps. ps. Psiček zvest je aj!

Pierre Dupont.

MAČEHA.

(La marraine).

(iz franc.)

Cvetka samevala sredi je vrta
Ona hotela se kvišku vspét;
Bila boječa samotna potrta,
Brstje je bilo v skrivnosti zavito,
Skoro pričelo je vže zelenet.
Solnca ni — ros jej manjkuje
Obnebje je bilo deževno temno;
Tajni nek duh se bližuje
Obrne pozorno oko tud na njó:
Cvetka ti revna trpela s' brez mej,
Tvoja bridkost — mi sočutje je vžgala,
Palca je moja mogočna poglej,
Življenje toploto ti bode podala.
Cvetlica priraste polagoma ven
Pod skrivnega snidenja vplivom je b'la;
Trpljenje pobegnilo brž je kot sen
Skoro je bilo vsahnila
Pod temnim in grdim podnebjem;
Milost je vendar dobila,
Kelih je cvetel pod modrim in jasnim obnebjem,
Oj mačeha draga saj z vašim prihodom,
Sem zadobil že predragi zaklad;
Kaj mi pa z častnim obhodom
Odpira tečaje — nebeških vrat
Rastlinca ničevna — brez vas bi bil zdaj,
Določena brž za pogin;
Vsejavši sedaj na ugodni me kraj
Srce vas ljubi. — Vstajenja spomin.

Zoé Fleurentin.

LILJA.

(iz češč).

Gospa je v dobi zornih let zginila,
Kot mlade rože cvet vsahnila;
Umrła deva v dobi zornih let
Oh škoda — škoda v zemlji gnije cvet.

Na mirodvor me ne pokopajte
Kjer stok udov, sirot je znajte;
Bridkosti broj se tam dobi
Srce moje se topi.

Pokopajte me v zeleno lesje
Na grobu cvetlo bode vresje;
Ptički tam mi bodo peli
Moje srčice objeli.

Leto dan še ni minilo,
Že malo vresja grob pokrilo;
Minola niso leta tri
Na njunem grobu cvet cveti.

Lilja bela kdor jo zrl
Se mu srca žar odprl,
Dišeča lilja kdo vonjal veselje
Vzdrami vsakemu tud želje.

Hej moja mladež vranca mi pripravi
Hočem it na lov tje v gozd zelen;
Zljubi se mi it na lov pod jelkov króv
Zdi se mi da bode krášen lov.

Karol Nynek Macha.

NEKDAJ IN ZDAJ.

Oh na pragu rojstne hiše
Sem sedela jaz nekoč,
Zrla broj sem revnih koč
Zdaj naj pero vam opiše. —
Vse nariše.

Čute domovinske vse
Ko v zatišju rodne vasi;
So mi tekli ugodni časi
Takrat me ljubilo je —
Nje srce.

Rano mati me zbudila
Ljubeznjivo negovala,
Nauke dobre mi dajala,
Brez prevar me je učila —
Mi snubila.

Srečen človek je domá
Zdaj samevam tu na ptujem;
Pesnice v spomin vam kujem
Tu me nihče ne pozna,
Kje sem b' la.

Čas tud šege spremeni,
Prej le moške vabil svet;
Zdaj tud nežni mladi cvet
Ven na ptuje rad hiti — Kot se zdi.

PO PUSTU.

(iz ital.)

Pust je že skončal
Bil je pravi hrust;
Kot naravno prav
Le na strani pust
Trmasto glavico,
Zbegano butico.
Lepi kratki čas
Ki duha vedri;
Ima vse svoj čas:
Otrok v šolo ti!
Radost ko skonča
Dolžnosti prostor da.

Terminato è il carnevale
Che ti ha tanto divertito;
Ora è giusto e naturale
Di rimettere a partito
Quella vispa testolina,
Birichina, birichina.
Bello e buon è il passatempo
Che lo spirito consola;
Ma per tutto c'è il suo tempo:
Bimbo, o bimbo, adesso a scuola!
Dopo l'ora del piacere
Suona quella del dovere.

E. Fiorentino.

GROZDJE.

Glej zrelo že je grozdje
Je rumene r' deče barve
Letos dobra bo trgategv:
Nam obljubi mnogo vina
Sladka senca zrelih gozdov,
Otročiče k sebi vabi:
Tje pod latnik se podajo,
Celo uro zobljejo;
Grozdje dober, zdrav je sad,
Ne ugaja samo jednim
Mladim ampak tud dorastlim...
Vzlasti vinski mošt in vino!
Zdrava bodi, draga trta
Necenljivi dar nebés
Kras gorice, slava vrta
Zemlji najsvetejši les!

E. Fiorentino.

KMETIČICE IN GOSPODIČNE.

Contadinelle e signorine.

(iz ital.)

I.

Pójdite z mano prekrasne gospice,
Tjekaj pod latnik da bomo skakàle:
„Saj so deklice med sabo sestrice“,
Srečanje v vrtu priložnost je dalo,
Tud če priprosto ste dêvo dobile,
Upam da bomo me skupaj skočile! —

II.

Bila je Marta Simonova hči,
Oče kolon — pri Acerbjevi — vili —
Hčerkam, gospoda, tak deva veli.
Plemski — oholi — ponosni — ste bili,
Polni napuha glej še sramoteč
Hčerko kolona, prav skromno živeč.

III.

Lišpalo jih je pač svilnato krilo
Vzrastle so sredi ugodnost' življenja:
Revno otroče kolonsko pa bilo
Polno je tóg in nadlog in trpljenja.
Kdaj se pač zrlo je krasne gospice
Družít' z usodo se borne kmetice?

IV.

Marta ki mržnjo je hitro umela,
Zrla je v duhu napuh bogatink,
Prosim, ódpustite, tak je začela:
Z Bogom nevolja je ločenja učink:
Lišp in zlató vama rojstveni vir,
Men' zelenjad pa, ter repa krompir.

V.

V šoli kurat' pojasnilo nam dá
Temelj krščanske ljubezni uči,
Pravi: „da toliko hčerka velja
kmečka priprosta al' carjeva hči;
Krilo bogato al' revno če je,
Duša ponižna in dobro srce“ —

VI.

Marta vračáje se v kočó je šla
Polna notrajih b' la bojev in muk;
Saj je zatrdno prepričana b' la
Da jim je dala zaslužen poduk
Ter posvarila užaljenje zló,
Brž strahopetne obmolknile so!

E. Fiorentino.

Necessità gran cose insegna.

Per lei fra l'armi dorme il guerriero;
Per lei fra l'onde canta il nocchiero;
Per lei la morte terror non ha.

Fin le più timide belve fugaci
Valor dimostrano, si fanno audaci,
Quando è il combatter necessità.

P. Metastasio.

GOVOR MAČKA.

(iz ital.)

Otroci vam sem djal,
Pri miru me pustite;
Nagajajoč mi mjav
Okróg me le podite;

Ni treba se mi laskat'
Je draženje grdó:
Sem maček z kremplji praskat'
Znam kot ne zna nikdò!

Živalce so premódre
Ni treba begat jih;
Saj malce potrpe,
Drugač' gorje vzdih!

Če krempljev ostrih vi
Se hočete ogníti
Ohraniti nos oči —
Ni treba nas dražíti!

E. Fiorentino.

PETELIN.

(iz ital)

Na néki ográji prepéva
Ponósno saméva
Petelin povzdigne svoj krik
Približajo kmalu se mu
Kokoši ki tu
So brdke, poskočne in šik.

Perúti petelin raztegne
In brzo pobegne
Nasprot njim v vrt se spusti:
Pa v kurniku pišk je krđela
Zeló je vesela,
Skakáje se vse radosti:

V dvorišču ječmén je nastlán,
Povsod razmetán
Da skrbna deklica vedó,
Jim tečno večerjo napravlja
Ter têk že nazdravja
Podvizajo, naglo jedó.

Podajo začasno — se spat —
Ob zori pa vstat,
Jih točno zbudi petelín,
Zapoje svoj kikiriki,
Pozor se dani,
Oživlja klic vrtič iz lin!

DEČEK IN OGLEDALO.

(L'enfant et le miroir)

(iz franc.)

Otrók ki v vasi se zredil
Se k staršem vrne ves strmèč
Zrcálo tu vidéč.
Nasprotje kmal' pa se pojávi;
Velikega tud' večkrat dávi,
Kar prej ljubil zdaj že studi,
Se pači zrcalo jednači;
Začela mu je jeza prest;
Tedaj mu brzo srd vskipi.
Pokaže mu pretečo pést,
Videč, da njemu se preti.
Se vzdrami paglavcu zavést,
Razbija in se togoti;
Si roke rani — srd množi;
Obupan je — in ves srdit,
Pred zrcalom je zdaj pobit,
Razbija steklo — in kriči.
Objema mati ga kroti,
Svareč mu briše solzni tok:
„Kaj nis' začel le pač't se ti
Otrok ki sam je mržnje vzrok
Ihteč ponavlja jok in stok
Da — glej — oba se lotil smeh;
Oba stegujeta roke;
Srd pomiril se obeh:
Taka družba slika je;
Kjer dobro slabo vrača se.“

Florian.

OREL IN VRABEC.

(L'aigle et le moineau.)

(iz franc.)

Dobívši glej družega nič,
Poskoči zdaj orel na vrabca.
Gospod le skromen sem tič,
Saj komaj, kot mala sem žabca!
Pravično jej orel veli,
Usoda zahteva tako:
Ko nima se kar se želi;
Tak treba pač jesti kar bo.
Ta žrtev se kmalu zvrši,
Načrt ni veleval takó.
Je treba, da kralj se redi
Le z revnih živalic krvjó.
Jedilo mi boljše bi b' ló
Golob jerebica in kos,
Če tudi meso je trdó,
Tud' ljubši mi vrane je zos.
Če skromni tud plen pa me miče,
Ker jedno glej sklenjeno je.
Pojd' kamor usoda te kliče.
In tak govoreč ga požré.
Postava — navada — pravilo pač je,
Ljudi in pa ptičev poglej:
Ker vrabec pač orla ne sne,
Pa orel ti vrabca pojej.

KOKLJA EME.

Kak Ema je malo in pridno deklé,
Za kol-ljo in piščeta vedno skrbeč;
Veselo okoli pred hišo frleč
Ki ravno iz gnezda zvalila so sé.

So piščeta v spremstvu jim matere kloke,
Deklica donaša jim jajčnih ljupin;
In dalje še zmrvenih kruha drobtin
Panado z krompirja in sirkove moke.

Oj piščeta bodo skakala po trat
Ko zrastejo jim bo ugodno življenje,
Na črve in zrna ter sadje zelenje
Skakaje, potem pa na grede iz lat,

Pod košem je koklja in piščet deset
Ko Ema jim zjutraj pa vrata odpre;
Ter mati počasi peruti razpne
Da urno zamorejo venkaj zletet.

Glej koklja pa piščet nikdar ne pusti,
Zdaj brska in praska jim rahlo zemljó.
Červice jim išče, preskrblja vodó
Za njimi pred njimi skakaje hiti.

Skrbno jih vodi pri njih le čepi,
Jedino za vzgojo le ima željé
Ter polno milin in dobrin nje srce
Sovrage odganjat odstranjat hiti.

Pa dokler napojenih sitih ne zre
Piščet, ki jej so bodočnosti up.
Dokler ne zvabi raztrešenih vkup
Tak koklja ne pije in tudi ne je.

BOŽIČ OTROČIČEV.

(Natale dei bimbi.)

(iz ital.)

Otroci, vas diči mladost,
Še niste okus' li strupa
Nedóljnost ste — krepko rastoča;
Prijétno in bujno cvetoča
Se rano vam zarja smehljá,
Igrače so vaša radost;

Saj zlo vam ni znano še nič,
Pač vestni in čisti ste še,
Brez tajnih vsakih skrivnosti,
Vam dnevi tekó še sladkosti
Tud gruden vam bliža se že
Al bistveni praznik — Božič;

Ste krepkim roditeljem up,
Ter radost tekočih ste dni,
Ste svetu v ljubezen in slavo,
Ter britko upognete glavo
Ko nudijo stariši vsi
Vam sladki objem in poljub.

Kak vendar je britko trdó
Za duše nemirne glej vse,
Za srca ki polna strupa!
Otroci vi — biser z zlatá
Pa vi ne razumete še,
Ne znate za britko še zlo!

L. Stechetti.

UBOGE ŽIVALCE.

(Povere bestie.)

(iz ital.)

Neškodljivih broj živalic
Vsaki hip se usmrti —
Žrtev zlobnih so propalic
Ki povsod jih le lovi!

Gnezda ruši ta jih sname,
Srd norost mu tli v buči,
Psička krotkega ujame,
Ga pretepa strastno muči:

Mačko ta za uho vlači,
Vodnim racam drug' preti:
Kar na poti pač zasači
Mravlje — gliste — togoti,

Kdor živalcam je trinog,
Krut bo tud z ljudmi...
Kmalu zapusti ga Bog,
Vero, up, ljubav zgubi!

Kuščarice razdrobi,
Miško živo drug zažge
Kdor tako se veseli
Zlobno ima res srcé.

E. Fiorentino.

DEKLE.

Sem pésmice premile pela
Odkrivala sem čut srca;
Od dela skoro omedlela
Potrta sem in zmúčena.

Vesélje rada bi odkrila
Saj svet me ljubko veseli,
Bi svojcem težnje potožila,
Pa trudov pelin me greni.

Skrbi naporov me teže,
Je dela večkrat črez glavó;
Če čem, da vse od rok mi gre
Podvizat moram to in to.

Oh zjutraj moram zgodaj vstat'
Ko hišne ziblje stadki sen,
Zajuterk treba vsak' mu dat'
Meščán tako je vzgojen.

Pa zdrava moram vedno bit'
Če tud me tlači morni bôl,
Na prehod deco mi vodit'
Po noč' ne smem okôl nikol'.

B. Beuk.

POEZIJE

= Prestavil iz raznih ptujih izvirnikov =

B. BEUK

kurat,

VII. DEL

POE 2 DE

2. First of 2 (1st) - 1st of 2

1. 2. 3. 4. 5.

JAJROVA HČI.

(La Fille de Jaire.)

(iz franc.)

Umrla oh — mláda je hčerka cvetéča
Iméla je čisto srce in pa krasni obraz,
Kot zvezda je umrla do jutra blesteča ;
Pogrebci napravljajo grobni vže kras !

Je mati plakala ob postelji molila,
Pri krasnem telesu, ko bilo je mraz ;
Ko z zadnjimi zdihljeji dušo zdihnila,
Kot struna se vtrga — pojema nje glas.

Nek človek prinesel je ravno podobo,
Ker bogat nevernik jo je odstranil,
Kar revček zasliši besedno osodo,
Ljubljénec da Jezusa vsak je vabíl !

Glej oče pa moli pri vratih ihtí ;
Ga Jezus gredoč blagoslavlja z rokó ;
De oče : Gospod zdaj umrla m' je hči ;
Pa jutri, če hočeš ozdravljena bo.

Ti lahko vprizoriš mogočni še čin,
Ter dnevu oči duši srečo odpreš ;
Le pridi Marije, nebeški ti sin,
Gospodu oltar tu iz marmorja zreš.

Mrtva na odru je v rjuhah ležeč,
Potrta je rajska cvetlica nebes !
Telo osamljeno ker duša je vslá,
Umetnost jej dala je vse brez duhá.

Zdaj sveti apostol pa kip oživi;
Učini da duša se vrne v teló;
Vonjavo cvetlici nazaj podeli;
Ter struno priveže da brenka sladkó.

Oh ginjen opeval vsak je vstajenje,
Ter žarek nebeškega ognja prosil.
„Verujte“ da vera je drugo življenje,
Z njo dvom se ob strani bo groba razbíl.

Častito postavo sejat je začel
In nauk se z vspehi povsod oznanuje
Na gori Kalvarji v nebesa je šel
In v senci pa križa morilce varuje.

Alexandre Dumas Fils.

TOLAŽBA.

(iz nemšč.)

Ne omagúj, tugúj, če bôl,
Ohrabri se — preti gorje;
Navzgor poglej k nebesom še
Vse reve, toge minejo.

Pomisli otrok si neba
Poslal ti oče rev je dar;
Mazilo krepko ti poda,
Bo tvojmu srcu upov žar.

Ne godrnjaj v plitvih mislih
Če Bog poskušnje ti poslal,
Kar Bog stori vse prav stori
Poskrbi, da boš prav skončal.

POT SE ČINI KRAJŠA.

(Le chemin semble moin long.)

(iz franc.)

Moj sin pogum veljá,
Počasi le korakaj ;
Je v vas še daleč tjá
Po poti nič ne skakaj,
Da pot bo kratka ti :
Merilo imej dobrot.

Blaginje kdor vrši,
Se kratka zdi mu pot.

In oče zdaj odvrne,
Postoj glej mali revček ;
Se k mater' brž povrne
Ker z gnezda všel je ptiček.
Poslušaj kak čvrčí,
Oživlja plan ondot.

Blaginje kdor vrši,
Se kratka zdi mu pot.

Le pojdi zdaj gredoč,
Ne moti spanja mu
Je stare počivajóč...
Pod žarki solnea tu !
Obraz lepo zakrij
Pripogni veje v kot ;

Blaginje kdor vrši,
Se kratka zdi mu pot.

Že skoro brez opazit,
Na sredi smo že poti.
Tam vidiš dečka lazit,
Steguje nama roki.
Podaj mu nekaj ti
Da Bog blagruje rod.

Blaginje kdor vrši
Se kratka zdi mu pot.

Otrók — nam pot do tod
Tu dobro bo sanjat',
Življenja ta je pot...
Tu treba prav sejat'.
Ker dvom sebičnosti,
So kratkočasni prod...

Blaginje kdor vrši,
Se kratka zdi mu pot.

A. Flan.

A ma fille Mercedes.

Maintes fois je t'ai vue, enfant idolâtree
Examinant des fleurs, chassant un papillon:
Rien d'insignifiant sous la voûte éthérée,
Car tout, dans l'Univers, n'est qu'un divin sillon.
Et tu passes des fleurs au clavier à l'étude,
Du timbre à la palette et du travail aux yeux;
Et le soir tu t'endors avec béatitude,
Sans soupirs sans remords, comme un auge des cieux.

Ad pesmi I pag. 9.

de Baguèr.

DEČEK IN OČE.

(Der Knabe und sein Vater.)

(iz nemšč.)

Učenec kot otroci vsi
Jedel datelje je rad
Dobrega da pridobi;
Peško datelja na trat
Očeta skrbno usadi.
Oče ga le z smehon zre,
Datelje sadiš mu de :
„Otrók boš čakal dolgo ti;
Pomisli — žlahtno, da drevo
Za dvajset let le nosno bo.
Karol ni več pričakoval,
Viháje nos vtihne brž
Potrt očeta miloval
Čakanje me ne mrzi.
Ako čas poplača trud
Užival bom kot starček tud
To kar dečko zdaj sadi.

KAKO JE TREBA ČITATI.

Ce dobro in glasno že hočeš ti brat'
Tak z glasom je treba tud' malce postat'.
Pismena ločila naj bodo vodilo
Uglajen'mu čitanju pravo merilo.
Vejca, dvopičje, podpičje in pika,
Postaje v odlomkih, sestavkih nam slika ;
Besedam podati potrebni naglas,
Citalcu, slušalcu koristi ves čas.
Ločila so raznim odlomkom postaje,
Da čita otroče že skoro igraje.
Saj stavke trdilne je treba ločit'
Vprašalnim, klicalnim pa glas spremenit'.
Glej čitanje dobro pozornost budi,
Pa slabo nasprotno slušalce vtrudi.
Ni treba čitaje vam hitro brbljat'
Je tako drvenje težkó poslušat'.

B. Beuk.

Un chien et un chat
Sont allés la — bas
Une petit souris
Est venue ici
Un jolie petit oiseau
S'est envolé la — haut
Le pigeon au toupet
S'est assiss tout près.
Les enfants s'en sont réjouis
Hahaha ! Hihih !

Ad Pesmi I. Del pag. 6.

BODI LUČ.

(Es werde Licht.)

(iz nemšč.)

Pri pultu oče Hajdn,
Stoječ posluša tu,
Kak delo „ustvarjenja“
Posrečilo se mu,

Iz kaosa nastal
Je divni krasni svet
In močni božji duh
Preveva vse že v red.

Tu angeljev glasovi:
Glej „Bodi luč“ donijo
Vrejeni so glasovi
Že v čisto harmonijo.

Globoka glej tihota
V slušalcev krogu je,
Pristopi oče Hajdn
Častitljev starček že.

„Oh Hajdn vel' ki mojster“
Mogočno le zakriči,
Odkod si vzel ves kras,
Odkod — povej pri priči?

Spoznavši pa cesarja,
Pogleda mu v obraz
Pokaže nem navzgór
Obmolknil mu je glas.

DARITEV.

Daritev bodi ti življenje celo ;
Oltar najlepši je — srca oltar,
Ljubezen sveta v njem — nebeški žar,
Gospodu žrtva — vsako dobro delo.
O, da srcé gojilo bi vsekdar
Ta sveti žar, naj živo bi gorelo,
Enako kresu vedno ti plamtelo,
Bogú in domu žgalo vreden dar !
Odločno odpovej se svoji sreči,
Goreče išči drugim jo doseči,
Živéti vrli mož ne smé za sé.
Iz bratov sreče njemu sreča klije,
Veselje ljudsko — njemu v ôku sije,
In tuja solzá mu mečí srcé.

Simon Gregorčič.

POTRPEŽLJIVOST.

(iz nemšč)

Bridkost če te zadela
Brez lastne krivde je ;
Le tiho — vse potrpi :
Prestani mirno vse.

Glej neznosne muke
Zveličar naš je imel.
Ko bil zvezán in bičan
Ter težki križ nadel.

Le kdor posvetnim revam
Ponižno se udá
Otvori se nebó ;
Da hvalo njemu da.

R. B.

POBOŽNI VILČE.

(iz nemšč.)

Deček revni milo plakal
Je o tihi polnoči ;
Vže trejič glej
Čuječ, tu moli in čumi.
O mamka — mamka ti !
Kak v hiši je pustó !
Odnegli ptuji te možjé
V črni krsti te hitró.
Saj oče te je ljubil
Potegnil pod zemljó ;
Samevam zdaj tu sam na svetu
Noč in dan.
Glej ! Ljuba mat' stoji
Z vencem svežih rož
Kot svetnica pred njim tu
V nebeškem blišču rož.
„Da otroci ! Res da so odnesli me
Ljubézni vendar ne ;
Materinsko jaz okoli hodim
Tuguj zato ti srček ne !“
„Kak bi stokal mati “
Ce blizu mene si ?
Živiž, blestiš lepó
Živiš ! oh dobro se mi zdi !“
Teló počiva m'že v hladnem grobu
V prah se kmal' zdrobi ;
Pa vendar duša — moja ti otrók,
Plen — žrtev smrti ni,

Tolážba mi je dana
Od večnega Boga ;
Bog tvoj oče, je tvoj Bog,
Vrline tvoje vse pozna!“
„Povej mi, mamka, če se učim?
Ter molim — prosim — sam pri seb’
Svarilu tvojem sem vboglživ,
Li pridem v kratkem gori k teb’?“
„Življenje je poskušnje čas
Prenese radost in pa bôl!
Življenje je le kratek sen,
Pri meni imel boš najbolj!“
Po tebe pridem kmalu dol!
Zdaj mati zgine, deček pa
Je potolažen in krepák.
Njegovo geslo je :
„Se hudega varuj, in dobro snuj,
Ker mat’ okoli tebe plava!“

Hang.

A MA FILLE ELVIRA.

Ecoute, chère enfant: l'écho répète encore
La chanson que mon coeur, jadis, à ton aurore,
Vingt-mille fois frédonna tout près de ton berceau.
Inspiré par l'amour, le chant de ton vieux père,
Répété par l'écho, devint une prière
Afin que Dieu t'accorde un sort heureux et beau.

Ad Pesmi IV. pag. 28 orig.

LISICA IN ŠTORKLJA.

(Le renard et la cicogne.)

(iz franc.)

Botra lisica gostijo priprav'
Štorkljo k obedu povabi na zdar.
Skromno kosilo brez mnogih priprav:
Dobra, galant je za sleherno stvar,
V juho vdrobila še kruha je kup,
Kar je na krožniku sama nosila:
Štorklja vsled kljunčka drobtin ni dobila;
Sama lisica poluka vse vkup.
Da se maščuje golfijo popravi,
Štorklja prilično lisico povabi.
Rada, jej de, odobrim povabilo
„Kajti s prijatelji zveze mi ni“.
Pride ko ura brž k štorklji hiti.
Hvali pač njo gostoljubnost,
Njuno posehno uljudnost,
Radost nareja glej slast jej mesá:
V drobne če kosce se isto sekljá.
Streže z posodo, da gost bo v zadregi,
Dolg jej bil vrat in prav ozki izliv.
Štorklja kljun lahko vtakne po šegi;
Gobček lisice — primeren ni bil.
Morala tešč je oditi domov,
Jezna kot tista — ki šla je na lov
Vgrabla le rep krkosi in uhó.
Nauk vam goljufi je nov:
Pazite vendar pozorno takó.

La Fontaine.

JESEN.

(L' automne)

(iz franc.)

Oj z Bogom gozdi vi ostan'k zelišč!
Že listje r'méno je na pot nastlano
Zdaj z Bogom dnevi vi narave blišč
Saj prija zlú, ki je pogledom dano.

Postal sanjač sem, pot mi je šibkotna;
Pa vidim rad še zadnjikrat,
Ko solnce, kojemu je luč šibkotna,
Odpira tmine gozdov, trat, livad.

Narava umíra zdaj v jesenskih dneh,
V prizorih sij lepote bolj prodira:
Pozdrav prijatelja in zadnji smeh
Ustnic koje smrt za vselej zapira.

Priprávljen zapustiti obzor življenja,
Objokan dolge dneve — up je všel,
Vračaje se nazaj z solzm' ihtenja
Motreč blaginje kojih nisem imel.

Pa zemlja — solnce — dol — narava stalna,
Še sólzo vam dolgujem zdaj ob robu groba;
Ves zrak dišav je poln — luč kristalna,
Solnce krasno — kjer umrjočega podoba!

Zdaj videt hotel pač bi še do dna
Življenja dnevi, ker mi tekli tu:
Kelih poln žolča, nektarja,
Ostane morda kaplja ti medú.

V bodoče morda zrla me še bo
Vrnitev sreče in zgubljeni up!
Saj morda v tolpi duša znana bo
Ki dušo bo spoznála in nje čut!...

Pa cvetka pade, ter dišavo da zefirju;
Življenju — solncu — prijajo pozdravi:
Umrjem duša gre k Pastirju,
Puhteč kot sen melodičen in pravi.

Lamartine.

STARIŠI.

Srečna je doba mladost otroci,
Ista ponuja vam srečo v roci
Kamor upogne se mlado drevó
Čvrsto in krepko vspevalo bo.
Sreče ne znate vi prav še cenit.
Starše v zmislu zapoved ljubít
Zdrave naj Bog vam ohrani,
Vztrajajte vedno jim udani.
Ako roditelji vam pa umró
Brzo polotilo vas se bo zló;
Čestokrat zdihnili boste v bedi:
Mamke ni več, da nas čedi.
Mladi si nauke življenja učite,
Čednosti lepíh si vsaj prisvojite;
Marsikateri se bode kesal
Ker jim zaslombe v starosti ni dal.
Žalosti jim ne provzročite več
Kajti kesanje je ogenj žareč.

B. Beuk.

ZVEZDA VEČERNA.

(L'etoile de soir.)

(iz franc.)

Oh zvezda večerna poslanka v daljavo,
Obraz od oblakov zahoda t' blesteč,
Vshajaš z palače obzorja sveteč,
Kaj zreš ti tak ljubko v planjavo?

Nevihta dalji se, vetrovi so mirni.
In gozd plakajoče na ajdo šumljá,
Metuljček frleč se okoli valjá,
V duhteči livadi obširni.

Na zemlji zaspani kaj iščeš?
Saj hribe doline objemaš.
Z nasmehom nas milim obiščeš,
Pogled se tvoj vtrinja pojemaš.
Še hribčke zelene ti zvezda obsevaš,
Srebrna solza — ti plašč si noči,

Te gleda od daleč — govede pastir,
Počasi sledi mu pa čreda goveda;
V tej noči neskončni kam ti je tir
Posteljjo na bregu ti iščeš rožnato?
Kam greš ti prekrasna ob uri tihote,
Zdaj pasti kot biser u globino vodnato?

Alfred de Musset.

OLGA.

Glej Olga mala vzorna hči
Jo mat' pokliče se zbudi;
Če hoče malce še pospat.
Vedri zavest jo hitro vstat.
Obleče sama se hitró,
Obraz umije si lepó,
Saj ima komaj sedem let
Pa v redu zna že vse imet'.
Tje v skledo vlije si vodé
Ter čisto umije si roké.
Umije čestokrat se z milo'
Potem si še vravnava krilo;
Očedi sobo jo vredi
Potem k roditeljem hití.
Podavši jim roke poljúb
Jim vošči dobro jutro tud'
Vpraša jih: ste dobro spali,
Li po noči kaj sanjali?
Zajuterček dobi gorák
Primerno hladen in sladák,
Če čas ni še za v šolo it'
Hoče malce se zvedrit.
Potem pa z torbico hití
Da šole pač ne zamudí.

B. Beuk.

ZEMLJA.

(La terre.)

(iz franc.)

Opevajmo staro zemljó
Ki polna dobrot :
So rudniki oglja povsod
Jabolkovo vino sladkó.
Je polna dobrot,
Opevajmo našo zemljo !

Opevajmo staro zemljó,
Ki kruha je mat',
Saj hrastov in jelk nam je mat !
Ter strinja vse glasno skrivnó,
Ker kruha je mat',
Opevajmo našo zemljó !

Opevajmo staro zemljó !
Je prvi naš dom
Utrujen počival tu bom,
Počitek v lastnini nam bo.
Saj to je naš dom,
Opevajmo našo zemljó !

Opevajmo stáro zemljó !
In pa otročiče
K ognjišču čepét jih pokliče.
Glej ogenj tolažil jih bo
Otroke mladiče.
Opevajmo našo zemljó !

Opevajmo staro zemljó !
Ki polna cvetlic,
In raznih se pevčic je ptičic
Ki radost imajo trdó ;
Je polna cvetic.
Opevajmo našo žemljo ;

Opevajmo staro zemljó !
Je postelj velika
Tu smrt se vam bližje pomika ;
Skrit vsak je, varuje ga klika,
Je postelj velika.
Opevajmo našo zemljó !

7. Richepin.

MAVRICA.

Biserna léstva se vspenja v oblak,
Spušča se onkraj na zemljski tlak,
Mavrica pisana, božji prestol.
Angelji hodijo gor in pa dol,
Zláte kropilnice v rókah drže,
Zêmljo prežejno hladé in pojé.
Gôri na stôlu pa Večni sedi,
Kapljici vsaki on srečo deli:
Pade na pólje — rodi zelenjad,
Kane na drévje — obilen da sad,
Kaplja na njivi — da žito zlató,
Kaplja na trti pa — vince sladkó.
Sreča se spušča na sleherno stvár,
Kadar zaliva nebeški vrtnár.

Simon Gregorčič.

ROJSTNI KRAJ.

Stoji pod Škófjo dvajset hiš,
Na kranjski skoro meji viš ;
Ne daleč proč od Cerkna glej
Obdana je od raznih mej.

Tu sadonosni res je svet,
Poraja vse vspomladni cvet ;
Vspeva sadje dozori
Trgatev pride — grozdja ni.

Orehov, jabolk, hrušk in češp,
Najboljših vrst — za vsaki lešp,
Broj gozdov, — njiv in trat livad
Vse vzbuja kmetom polno nad.

Tak Čeples selo ali vas
Okolici je divni kras,
Ob Cerknici je Cerkno pa
Ga diči ven'c vasic — cerkva.

Tu svet gorat je bregovit,
Obraščen ves in plodovit,
Tu rod je delaven in čvrst ;
Trezen, varčen v bojni vrst.

Razbrskali so broj globin,
Ko iskali nekoč kovin ;
Osrčeje rodnih hribov gor
Srebro, zlató in pa mramor.

Tu duhovít nadarjen ljud
Lenobo strasti razne stud,
Uneto vedno jim srcé,
Za rôd in dôm ko bitka gre.

Bučele srkajo tu med,
Še trudov ko se taja led;
Kot drugod so tudi tu
Obrazi truda in potú.

Minilo je že mnogo let,
Ko sem zapustil rodni cvet;
Zapustil Škofjo, Porezen,
Da tuhtal sem življenja sen.

Spoznal sem pač, da božji prst,
Tudi meni kaže črno prst,
Ne vem pa kdaj — kako — in kje
Potere smrtna muza me.

B. Beuk.

LA PATRIE.

Ah! je vous apprendrai l'amour de la Patrie!
Le plus saint des amours... La patrie est le lieu
Ou l'on aima sa mère ou l'on connut son Dieu;
Ou naissent les enfants dans la chaste demeure,
Ou sont tous les tombeaux des êtres que l'on pleure.
En vain l'on nous condamne à n'y plus revenir,
Notre pieux instinct l'habite en souvenir:
Nous l'aimons malgré tout, même injuste et cruel.
Et pour ce noble amour il n'est point d'infidèle:
La haïr dans l'exil, c'est l'impossible effort;
Proscrit, nous revenons lui demander la mort,
Et nous mourons joyeux si l'ingrate contrée,
Daigne garder nos os dans sa terre sacrée,

Ad Pesmi XI pag. 6.

Deiphine Gay.

NARAVA.

Lepota narave se nam zrcali
Cvetice od žarkov se solnca zlaté
Prekrasna je zemlja — obnebje — morjé
To sleherni vestno in stvarno trdi.
Metuljški pod nebom frlijo
In ptički na vejicah drevja čvrčé,
Biser, diamant so mu kaplje, rosé
Veličastvo vse božje na zemlji znanijo.
K češčenju prirodne vse sile budijo
Kdo toraj naredil — je vse te reči,
Nebes in pa zemlje ves čaroben sij.
Oh strašno mogočen pač dobri je Bog
Ki vstvaril nebeški obsežni je krog
Gor solnce rumeno na nebu blesti.
Čez morje, vse hribe doline in plan,
Razgrinja svetlobe in žarke vsak dan.
Zvezdice, luna pa lišp so temotnih noči
Saj v božji glej roki je naše življenje
Ko svet nas preganja, sovraži in dráži
Pa oče nebeških višav nas tolaži;
Pokorno je njemu vesoljno vstvarjenje.

B Beuk.

La mère et l'enfant.

La mère: Enfant, regarde au ciel, la fut porté ton frère
Par les anges qui me l'ont pris,
Parce qu'il n'a jamais fait de peine à sa mère.
L'enfant. Pour que l'ange, maman, ne vienne sur la terre
M'envoler de tes bras chéris,
Dis moi comment on fait de la peine a sa mère.

Ad Pesmi II pag, VI pag. 9.

Leon Magnier.

PO VOJSKI. (Après la bataille.)

(iz franc.)

Če moj oče, junák imel sladki nasméh,
Je zbral spremljevalca huzarja od vseh
Ker bil korenjak je ta vrl visók,
Prijahal na konju po vojni je v skok,
Bojišče z mrličí obsevala noč je ondot.
Ko čuje tam v senci nek čuden ropot,
Bil Spanc je armade celotno pobit,
Krvav pa je hotel na pot vendar prit',
„Polomljen je grčal skor' mrtev na pol!“
Pijače mi dajte vas prosim najbolj
Moj oče ves ginjen huzarju podá,
Zdaj bučico ruma ki — kraj b'la sedlá,
De: „Ranjencu revčku pijače daj v dar“.
Ko brzo in hipno se upogne huzár
Se stegne prot' njemu, nek' človek kot Mor,
Z pištolo je hótél zvršiti umor.
Pomeril v obraz je očeta kričeč:
„Spopad!“ Bliz' klobuka strel švigne žareč,
Konjiček smukne se z skokom nazaj.
„Kljub temu“, de oče, „le piti mu daj!“

U. Hugo.

Pupp – Giacomell.

Bièle sposine! se o' vess bon umòr,
Oress chantâti in viers la buïne sere
E cerchâ in ogni mûd di fâti onòr;
O' Ti presenti invece Primavère.
La regine dei flors e de l'amòr,
Che jè l'imagin To' vive e sincère:
Tu po tu sès il flor pluì preziòs,
Che il cil l'à destinàd par il To Spos.

Ad Pesmi I. pag. 24.

Pietro Zorutti.

PODUK.

(Die Belehrung).

(iz nemšč).

Čul sem ptico ko je pela
Tam na vejcah zlatokrilih
Pesmica še ni spuhtela,
Jedna mojih dragomilih.

Ptiček pel je — kaj skrbiš,
Nič je tvoje vse stremljenje;
Prej ko slutiš cilj dobiš
Urno teče nam življenje.

Norc je — kdor se dosti trudi
Zbirajoč sveta zaklade,
Glas in cvet je zunaj tudi!
Ki vedri neguje nade.

Kaj veselost nam izda
Danes jutri vskipi,
Zadovoljnost kjer doma,
Duhomornih ni skrbi.

Stori kakor ptič stori
Radostno prepeva,
Vedi dobro da stori
Radost, da mu speva!

Ptiček me je prav učil
Ne po zlatu hrepenet;
Kaj bi strastno se trudil
Kratko nam je le živet.

Vogl.

POBRATIMSTVO.

(La fraternité.)

(iz franc.)

Le služi svoj kruh — tak je kmetič dejál,
Te več ne redim — zato kopaj zemljó,
Sam delaj obleko — je tkalec dejál,
Zidar pa odvrne — vzem' žlico v rokó.

Človeški glej rod me je skoro zapustil,
Ker vlačil proklestva glej — strašno sem vez,
Ko prosil najvišjo sem milost nebes,
Na poti sem leve — tovarše dobil.

Oči sem otvoril — li pristna je zarjo ugibal :
Predrzni tovarši so gori na lestvi žvižgal',
Mrmrali so vsi rokodelci je polje sejano.

In srečo sem svojo na svetu spoznal
Da nihče ne móre dogodke človeške hvalit'
Od tega pa časa glej vse sem ljubil.

Sully Prudhomme.

... (Un songe).

Écrit au bos d'un crucifix.

Vous qui pleurez, venez à ce Dieu, car il pleure
Vous qui souffrez, venez à lui, car il guérit.
Vous qui tremblez, venez à lui car il soait
Vous qui passez, venez à lui, car il demcure.

Ad Pesmi III. pag. 32.

Viktor Hugo.

STARA HIŠA.

(Das alte Haus.)

(iz nemšč.)

Zidár že čvrsto ven hití,
Zdaj tebe brzo porušit' ;
Že stara hiša men' se zdi,
Da čujem tebe govorit' :
Saj dolgo b'la sem pozorišče
Ljubezni, sloge tud' svetišče,
Kak mene — ti bi zdaj razdjal ?

Praded te zidal je nekóč,
Pobožno molil je vesel
Z nevesto krasno pa gredóč
Brž stanovanje je prevzel.
O tem sem zveden jaz najbolj,
Za radost in za vsaki ból,
Ki njima se je pripetil.

Tvoj oče tu se je rodil
Tam v sobi mali kot drug' vsak ;
Poglede prve mi delil,
Kot fant krepak, brdak.
Ter angeljce nebeške zroč,
Pri svitu ognja zibajoč,
Potem gledaje mater svojo.

Ko bridko z palico podprl
Za mnogo krasnih let spoznal,
Da grob tud' njemu je odprt,
V naročju mojem je ležal ;
V kotiču onem tam je stal,
Roké je sklenjene držal
Goreče zrl je v nebó.

Ti sama vendar se ne ve,
O tebi nočem govorit' ;
Da grob tud' njemu je odprt,
V naročju mojem je ležal !
V kotiču onem tam je stal,
Roké je sklenjene držal
Goreče zrl v nebó !

Stojim še lahko mnogo let,
Sem zidana zadost trdnó,
In če viharja pih bi spet
Z nalivom združil se krutó :
Kot skala kvišku še strmim,
In kar na lišpu tud' zgubim,
Li ni ponos mi povrnil ?

Li nimam mnogo še dvorán
In tud' prostornih zdravih sob ?
Portal ne sveti se vsak dan
Še vedno v blišču raznih dob ?
Še vsaki je sprejem dobil,
In nihče se ni pritožil,
Da sem pretesna njemu bila.

Nekoč ko h koncu šlo pa bi,
Minljivo še življenje tó
In v tvojih žilah obstoji,
Li te povzdignilo ne bo :
Kjer oče tvoj bil vmirajoč,
In mati oči zapirajoč,
Ko zadnji smrtni boj so bíli ?

Pa stara hiša le molčí
Očetje mrtvi ven hiteč,
Tak meni čestokrat se zdi ;
Za hišo usmiljenje proseč ;
In tudi v mojih prsih žar
Zakliče radostno vsekdar :
Le pusti — pusti hišo stat !

Zidár že misli gor stopit
Ter gor v tramovje brž hití,
Pričné z močjo jih brž lomít ;
Opeka, kamenje letí.
„Le tiho ljubi mojster dol;
Rad plačam dnino ti najbolj,
Pa hiša naj na mest' ostane“,

Hebtel.

KORIST OGNJA.

(des Feuers Macht, aus das Lied von der Glocke.)

(iz nemšč.)

Je blagodejna ognja moč,
Če človek jo kroti čujóč.
In kar ukrene, kar stori,
Vpliv nebeške je moči ;
A žar nebeški je strašán,
Če tok je spon ves razbrzdan,
In svojevoljen tir puhti,
Nature proste, prosta hči.
Gorjé če ista se spusti,
In brez odpora gor plamti,
Po ulicah pa krog in krog
Požar neznosni se vali !
Ker elementi vsi okrog
Srditi so na stvor ljudi.
Iz oblakov

Blagor sije,
Dež se vlije;
Iz oblakov
Brž obisk,
Švigne blisk.
Iz oblakov
V strah sosésk
Vdari tresk.
Iz stolpa lin se čuje kar?
Kak vihar!
Kakor kri
Glej gori;
Žareče je nebó!
To žarenje dneva ni
Je hrupnó,
Ljudje vstanite!
Dom, imetje le branite!
Kvišku, kvišku plam se dviga,
Sredi ceste vse požiga
Brzo kakor veter šviga!
Kot iz pečne odprtine,
Zrak žari — skoz razvaline;
Strop se udara, — okno zije
Dete plaka, mati vpije.
Živali strašno cvilijo,
Iz razvalin ven silijo;
Hoteč še rešit — kar je moč.
Jasno vidi se vso noč.
Dolga je veriga rok,
Vedra krožijo okrog;
Stroj čez rosnati obok
Brizga vodni mokri tok.
Viharja piš drvi,

In išče plamen ki buči;
Praska, liže urno gre
V shrambe in prostore
V lemeže v predore.
Šviga, vžiga, da gorjé
Ogenj strašno plakajoč
Težo zemlje — vzdigajoč,
Raste gor v nebes višine.
Velikansk
In strašansk.
Človek branit omaguje
Delo trudov ogleduje,
Premoženje je pepel;
Ker se ogenj kruti vnel.
Črno je,
Zalo stanje;
In razpokano zidanje.
Pusta groza tam prebiva,
Luna bleda
Skozi votla okna gleda.
Enkrat še,
Pogorišče
Kot grobišče
Mož obišče
Siromak: zgorelo vse!
Potno pal'co zdaj poišče,
Ognja srd — mu vse je vzел;
Tolažba sladka mu ostane
Ter glave ljubih vidi zbrane,
Ne zmanjkal nihče — je vesel.

Schiller.

ŽIVLJENJE NI PRAZNIK.

Cvetóčega lica, cvetočih še let
Zdaj prve korake namérjaš mej svet, —
Nastlali na stézo so pisan ti cvet.
Po poljskíh cveticah te žive cvetlice
Spremljájo, kot ženina mláde družice.
In svátov prijateljskih radosten tróp
Praznuje tvoj prvi v življenje ustóp
In tēbe — pač móti te cvetje na poti —
To óbčno veselje se tudi polóti!
Ne čutiš — naj srca ne vara te čut! —
Da vñòd le v življenje je s cvetjem posut?
Ne čutiš, da cvetje, na stezo nastlano,
Le trnje zakriva, da zvene ti rano?
Prijatelj, ne bódeš za zlo pač mí vzel
Resnòbne beséde na praznik vesel:
Ni praznik, predragi mi, naše življenje,
Življenje naj bode ti délaven dan!
Od zôra do mraka rosán in potán
Ti lajšaj in slajšaj človéško trpljenje!
Ne plaši se znoja, ne straši se boja,
Saj móško dejanje krepčuje možá,
A pôkoj mu zdrave móči pôkončá,
Dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!
Dolžan ni samó kar veléva mu stan,
Kar môre, to mož je storiti dolžán!
Na délo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A délo in trud ti nebó blagoslòvi!

Simon Gregorčič.

Poesie didactique.

Plus nous nous éloignons du berceau de la poésie, plus l'énergie créatrice diminue. l'homme sait, moins il invente. La réalité qui lui apparaît chaque jour plus claire et plus impérieuse, comprime l'essor de la fiction. Les fables qui l'ont charmé, le font sourire de pitié; les belles légendes où tout un peuple de héros et de dieux semait les merveilles, le laissent froid. Il descend en lui — même et y trouve un monde. Il rapporte tout à lui — même, tandis qu'auparavant il se perdait dans les choses. La poésie dramatique succède à l'épopée: on ne raconte plus on analyse les sentiments, les passions, les secrets mobiles qui agissent, sur les âmes. Jadis tout s'expliquait par l'intervention d'une divinité. La poésie didactique apparaît le jour où l'homme préfère la science à l'illusion, si charmante qu'elle soit. Aux riches peintures succèdent les descriptions et aux vastes récits les analyses savantes; aux fictions ingénieuses, les préceptes secs. Pas un art, pas une science, pas un métier, une occupation, une distraction, un plaisir, qui n'ait été „chanté“ philosophie, astronomie, géographie, chasse, pêche, agriculture, poésie cuisine etc. rien n'a été épargné. Au XVIIIe siècle, il se déclare comme une épidémie de poésie didactique. Saint Lambert (1716—1803) auteur des „Saisons“ imitées du poète anglais Thomson, Roucher (1745—1794), le chantre des Mois; Delille ne manquaient assurément ni d'élégance ni de facilité; mais ils étaient plus ou moins ignorants du sujets qu'ils traitaient; l'âme de la nature leur échappait, et ils faisaient consister la poésie en un choix habile de périphrases souvent indéchiffrables.

Le maître du genre est l'abbé Jecque Delille (1738—1813) le plus fécond des poètes de l'école dite descriptive. Depuis la traduction qu'il a faite des Georgiques (poème sur l'agriculture) de Virgile jusqu'au poème de L'imagination, il a chanté toutes les scènes de la nature, L'homme des champs prouvent qu'il est plutôt un grand versificateur qu'un grand poète. On trouve dans ses divers poèmes les tableaux les plus riches et les plus habilement diversifiés, les descriptions les plus poétiques, et le plus grand art dans la facture et le mécanisme des vers.

POEZIJE

= Prestavil iz raznih ptujih izvirnikov =

B. BEUK

kurat,

VIII. DEL

DAVID IN GOLJAT.

(iz nemšč.)

Pastirček David stopil
Pred Sávla je in *djal* :
Ne trpi več sramote
Boj z hrústom bom boj'val!

Boga in ljudstvo smešil,
Iziva zdaj še boj ;
Nobeden se ne upa,
Sem kos mu, kralj ti moj.

„Ti hočeš ga ukrotiti,
Ne more ga junák ;
Ti fantič mlad, si šibek
A on močan vojščak!“

„Še leva in medveda
Sem v borbi že premagal ;
A v boju z velikanom
Mi bode Bog pomagal!“

„Le pojdi, čvrsti deček,
Ne diči te obrán
Goljat ima ščit čelado
Oklep in meč na stran'!“

Opravo Savla David
Obleče vrže v stran.
De: „Ta me le ovira
Ne bobbe mi obran!“

On gre v sovražni tabor ;
In hrust ga srpo zré
Ohólo se bahá,
Pogleda v stran ga še.

Z gorjačo me obiščeš !
Le pridi fant brdák !
Kaj meniš, da sem pes ?
Oh boj ne bo težak !

Ti Goljat meč držiš
Ter sulico in ščit ;
Boga ker sramotiš,
S teboj mi boj je bit' !“

Brž Bavid kamen vzame,
Z lučalnice spusti ;
Zadene hrusta v čelo —
Da k tlem se zavalí.

Junak tje mlad poskoči,
Ter zgrabi hrustov meč
In glavo mu odseka —
Gre tolpa proč leteč.

Enslin.

Bonté de Dieu.

Que le Seigneur est bon, que son jong est aimable !
Heureux qui dès l'enfance en connait la douceur !
Jeune peuple, courez à ce maître adorable :
Les biens les plus charmants n'ont rien de comparable
Aux torrents de plaisirs qu'il repand dans un coeur.
Que le Seigneur est bon, que son joug est aimable !
Heureux qui dès l'enfance en connait la douceur.

Ad Pesmi I. pag. 6.

I. Racine.

POČITEK SPANJE.

(iz franc.)

Kaj delate zlobneži vi
Li nočete vendar zaspāt?
Zatisnite brzo oči,
Orožnikov treba se bat!
Priprosta, ohola ti hči,
Veš dan že skončuje
Krdela otrok se dobí
Ki postelje nima še čuje!

Posteljica topla te greje?
Li mraza se treba je bat?
Kaj nimaš volnene odeje?
Čemu tí je treba kričat?
Sedaj te varujem skrbnó,
Glej marsikateri otrok,
Pa ima zdaj v snegu mrzló
Ter plaka skoz prste o Bog!

Ne kričaj, ne plakaj mi več,
Saj gladna ti biti ne smeš:
Darujem glej vsako ti reč
Bombonov, ter kruha kot veš.
Pomisli tvoj krik je pelín,
Greni in ovira zdaj me,
Je mnogo ponižnih družin
Kjer vsi brez večerje zaspé!

Povejte molitve izreke,
Zdaj hčerka je treba počivat.
Le dobro zatisni mi veke,
Če hočeš poljube dobivat.
Predochi le britki si trud
Tvoj krik je srdit in strupen,
Pa ne da jih mati poljub
Otroke zaziblje vže sen.

JESEN.

(Chanson d'automne.)

(iz franc.)

Tamkaj le v gozdu na vejcah ves čas,
Listje odpada — vže suho mrtvó:
Šolske se vrata nam zopet odpró.
Priateljli dobri, zdaj vstopim tudi jaz.

Z Bogom ti cvétje in sadje zlató!
Z Bogom liváde zelene in hrast,
Dokler ne vrne zelenja se vlast,
Ptički me vabite k sebi lepo!

Vrne z poletjem se zopet fantič,
Krasen in ljub je tak róžce rekó,
Moder, — učen — in živáhen takó!
Dè in odvrne čuječi mu ptič.

Mescev glej šest se vstrajno učil,
Z resnim pogumom je srkal včenost:
Saj lepoticje — le daje modrost;
Delaven človek — le moder je bil.

Georges Haurigot.

La mère.

Front pâle sur le blanc coussine,
Vous dites que la mère est morte;
Où donc est l'enfant? Ou'on l'apporte
Et qu'on le posse sur son sien.
Sur le lit de blanche dentelle,
Voici sôn fils entre ses bras
Si la mère ne le sent pas.
Tout est fini. Priez pour elle.

Ad pesmi I pag. 9.

Jean Ricard.

STARŠEV DOM.

Jaz vselej ko od doma grem,
Se zadjokrat nazaj ozrem,
Pozdrav mu rečem v slovó
In brišem tiho si solzó.

V očetov dom je nagnjen čut,
V ptujini ako bivam tud;
Ponos gradov naj dalje traja
Pa meni skoro ne ugaja.

In če pri srcu mi britkó,
Povzdignem roke gor v nebó:
„Le vsprejmi oče dober, ljub,
Očetov dom v varstvo tud’!“

Oko me mater’ zrlo je
Me stiskal oče na srcé,
Tam razvedril me prvikrat,
Je solnca blišč in žarek zlat.

Tam rastel in strahov se bal
Besede prve ko jecljal:
Molitve prve tam se učil,
Življenje z njimi sem krasil.

Ga ni prostorčka na okróg
Da ljub in drag mī brez nadlog,
Tam hišo, vrt, potok, drevó
Obiščem v sanjah radostnó.

Ti ljubi Bog še prosim te:
Da z angeljci ti vodiš me,
Saj vrnem vedno se na dom,
Ter dober in pobožen bom!

SKOPUH IN OPICA.

(iz nemšč.)

Skopúh je opico imél —
Skopuh — pa tàko ž'val najél,
Kak čudno vendar to doni:
Pa družba stane d'nar — ljudjé so kot tatjé;
Še burke opica uganja do noči;
Pred njo pač vse odprto je,
On rije lahk' po d'naru, da frlé dukati semtertje
Ni klepetala nič — zató mu je po mislih b'la.
Nekoč ga vabi zvon v cerkev tja;
Kjer z petjem in molitvijo zares
Dobit' je hotel blagoslov nebes.
Pisalni pult slučajno je odprt pustíl,
Kjer zrla opica kak večkrat je po zlatu ril.
Ko ista — kup zlata zagleda
Jej dolgčas je nadlega,
Omisli glej igračo si;
Povrstno zdaj vse zláte
Skoz' okno ven valí
Luizdore in dukáte.
Okoli hiše kak brenčí!
Pod oknom brž nastane gnéča,
Široka cesta — gneča vedno večá.
Zdaj vsak kriči: „Tud' men' en kos“,
Vse čaka, skaka, padajo na nos,
Roké, glavé, na tla okrogli žvenk letí
Oh kaka radost vse prizor vedrí,
Skopuh ko vrne se domov
Videč pa gnečo zakriči:

„Gorje! Denar! denar! nesreča ti
Ko pridem gor — oj tatič grd!“
Obmolkne — usta zamaši mu srd.

„Gospod“, de stari mož,
Denar glej Vam kot njej in njej kot vam brez
[vse koristi je
Opica ga zametuje Vi ga pa zapirate kdo vaju
[pametnejši je.

SIROTA.

(L'orphelin.)
(iz franc.)

Ko naša mamka otročiči,
Še na kolenih vas drži,
Sirota revna pa zaspi
To razmišljajte vi mladiči?

Saj vas obilnost vedno diči
Igrač, poljubov in slaščic;
Siroto tare broj puščic,
To razmišljajte vi mladiči?

Glej ko ste prosti kakor ptiči,
Za vas se kmalu vse dobi
Brez kruha revček se zbudi;
To razmišljajte vi mladiči?

Pomoč ti revčku daj in kliči,
Kak lahko vam je kaj storit
Blaginje tu na svet delit!
To razmišljajte vi mladiči?

L. Blanchard.

MALI SIN.

(Le petit fils).

(iz franc.)

Mat' sem hitro se zredil!
Že sedem let sem star
Ko sem še majhen bil,
Pustil stare sem v nemar!

Sem vedno bratu d'jal,
Ko prišel mi v pomoč,
Če sem na tleh ležal,
Da čem letet na moč.

Oh mati glej kak sem močan;
Oče t' bode pritrdil.
Kovčeg ki je okovan,
Kedo ga bo valil?

Nagne skloni se na mé,
Ako noga ga boli;
Razvedrim ga tudi še,
Ozdravi, de me vendar ti!

Tebe mati ko pogledam
Svojo brž spoznam dolžnost,
Sladko vedno se zavedam,
Mojih si pogledov ost.

Milostinje dan pač vsak
Dala revčkom bova tud;
Tebi bom nekoč jednak
Ljubček njih pa tud'.

Vem kaj hočeš djati sam,
Vse besede so v spominu;
Glej nasmeh tvoj tud' poznam
Reče prid, objem daj sinu.

M. Desbordes Valmore.

ODA PERIJERJA

povodom hčerkinе smrti.

(iz franc.)

Saj žalost Perijer ti še trajala bo,
Besede bridké;
Ki duh tvoj z očetom sprijaznila bo
Li se pomnože?

Oh hčerke osoda, že v večnosti plava
Glej z splošno smrtjó,
V brezmejnem blodnjaku razum vže tava
Ne najdeš več njo?

Na svetu je b'la kjer najlepši stvari
Jim bôl je osoda;
Je rož'ca živela kot broj njih živi,
Ko jutra b'la doba.

Strogóst' ima smrt jej jednakosti ni:
Lepo je molit,
Oh grozna kot je — si ušesa maši,
Pustivši nas vpit.

Siromak z svoje kočе, kjer streha ga krije,
Postavam je udán;
In cesta ki mitnico Lovre ovije
Tud' kraljem ni v bran,

Mrmrat' proti njej in zgubiti trpéžnost
Je prilično zló;
Hoteti, kar hoče pa Bog, to je znanost
Pomirla nas bo.

François de Matherbe.

ODPUŠČENJE.

(Il - pardon).

(iz furl.)

Mir in odpuščenje Bog
Odpuščenje mojih grehov ;
Milostljivo odpuščenje
Mojih hudobij vseh vekov.

V bridki bolesi in solzah
Srce tare vznemir :
Mir in odpuščenje Bog ;
Moj Bog si sprava mir.

Nalašč in nagajivo Bog,
Tu v nizkoto se zagledal
Sem za vselej pekel zbral,
Se nebesom odpovedal.

Kar najbolj me tukaj peče,
Je dejstvo da sem predrzen bil
Ter tebe Bog neskončno večno
Sem dobroto žalostil.

Očitno toliko dokazov
Si ljubezni tvoje dal,
Pa obrnil sem ti hrbet
Predrzo ti nasprotoval.

Vedno vedno si me iskal
Čez drn, trn vodil me,
Bežal bežal vedno sem v stran
Daleč proč od tvojih rok.

Milo si me iskal, klical
Dan in noč Gospod povsod:
Potikajoč se nisem čul,
Oglušen taval sem okol.

Trla me predrznost strašna
Kak me peče se kesam,
Mir in spravo prosim Bog,
Saj v skromnosti se udam.

Globokodušno se kesam
Poklekнем, vrnem se pred te:
Vendar enkrat me poglej
Kot skesanega sina še.

Še enkrat dobrotljivi Bog,
Odpusti mi če teb' dopade:
Milo prosim odpušcanja,
Me radoste naj spravne nade.

Od zdaj naprej moj ljubi Bog
Tavat nočem v grehih spet:
Rajši kot bi žalil te
Hočem spravljen veš umret.

Dokler solze so v očeh,
Hočem plakat o Gospod;
Peklensko mojo hudobijo,
Ki vodila me povsod.

Ponavljam, vedno dokler diham
Odpusti, zbriši grehe moje;
Odpuščenje odpuščenje Bog
Da skončam vse zlobne boje.

BOŽIČNO DREVESCE.

Kak krasno božično drevesce stoji,
Bliščeč mu je luči sijaj!
Ga nam je pač ljubljeni Jezušček dal
Drevo okrašeno je zdaj.

Kak z zlat'mi orehi ga je okrasil.
In sladkim marcipanom dem;
Tud' jabolka ima drevo čudotvórno,
Saj angeljček plava ob njem.

Na svetu vesoljnem pa vendar?
Gotovo nič lepšega ni
Kot naše božično drevesce ki tu
Prijetno vže z bleskom blišči.

Je punčica mirno tam poleg sedeča,
Ter spodaj konjiček stoječ
Tud' puška — orožje ki čudno lepó;
Le pridite — glejte — strmeč!

Zahvalo ti damo za krasno drevó
Oh Jezušček ljubi nam dar!
Mi bomo za trdno gotovo ti vedno
Uljudni pobožni vsikdar.

Hvala Rudolf.

MOJI HČERKI.

(A ma fille.)

(iz franc.)

Zaspala pri meni oh čvrsta si hči,
Kot Jezušček mali v štalci zaspi;
Oh spanje ti mirno in sladko je b'lo
Ko ptiček v senci opeval mladost;
Zamišljena vživala vso sem sladkost.
Skrivnostno je rajsko nebó.

Sem angeljce čula nad glavo letát;
In tebe sem zrla prav mirno zaspát
Na rjuhe nastlala sem klinčkov jazmina;
Pri tvoji glavici čujoč sem molila;
In čestokrat mokre sem solze točila
Zagrinjala snivanja nočna je tmina.

Nekóč tudi meni osoda bo dana,
Da v temi posteljica bode postlana
Ter pevanja ptičkov več čula ne bom;
Ko noč golobica temoto bo krila,
Boš solze, molitve in evetje na grob položila
Pri zibki krasila tak jaz sem tvoj dom.

U. Hugo.

LIST.

(la feuille) par Arnauld.

Z cvetličnika vtrgan je list
Preskromen osušen in čist.
Kam ideš — ničesa ne znam
Saj hrast je potrl vihar
Ki bran mi je vedno bil sám.
Ker pih ga je majal vsekdar
Zefir in pa sever vsak dan.
Od takrat se vedno sprehajam,
Iz gozda v dolino pohajam
Iz hribov pa doli na plan.
Pot mi je kamor me vetrček tira,
Ne da na poti bi imel prepira;
Tožb in strahu se varujem zelo
Grem kamor pač tek je stvaric
Listja in drugih cvetlic,
Tje listje bo lavorjev šló.

de Baguèr.

De la tige détachée,
Pauvre feuille desséchée.
Ou vas tu — Je n'en sais rien
L'orage a brisé le chêne
Qui seul était mon soutien.
De son inconstante haleine
Le zéfyr l'aquilon,
Depuis ce jour me promène
De la montagne au vallon,
Je vais ou le vent me mène
Sans me plaindre ou m'effrager
Je vais ou va toute chose,
Ou va la feuille de rose
Et la feuille de la laurier.

ZADOVOLJNOST=VESELJE.

(Chi si contenta gode).

(iz ital.)

Kdor z osodo se zadovolji
Je srečen a gorjé
Nekoč če zadovoljen ni!
Nikdar ne mir'mo se
Z njim ki mu dom bogát in zlát,
Broj, trat volov broji,
Beraču pač ki strgan hkrat
Ter skromnejši živi!

Chi dello stato proprio s'accontenta
È felice: ma guai
Se insodisfatto un giorno egli diventa!
Non confortiamoci mai
A colui dalla ricca, aurea magione,
Dai molti campi e buoi,
Ma al rattoppato, misero accattone
Che sta paggio di noi!

E. Fiorentino.

JEFTEJEVA HČI.

(La fille de Jephté).

(iz franc.)

Izraela glej hčerke so peti začele,
Ter solze točile na travi Karmele:
Oh Jefte Galad je tri mesta razdjál;
V vinogradih plam je že kvišku vihrál!
Se tam pod pepelom prepevanje čuje,
In žetev sedeč zdaj Menit objokuje!
Vojščaki Amona so vsi pokončani
Ostali pa z zemljo Gospodu so vdani.
Zmagalec je Izrael vsklíke dajál,
Pomoč je Najvišjega javno priznál.
A petje odmeva v puščavi se spet
Od daleč začuje, ropot se trompet,
Armada prot' Masphí iz boja se vrača,
Gre Jefte zmagalec na tla že domača.
Vse ljudstvo oživlja zdaj slavnostni šum.
Tihotno prezira vse znake častí,
Naenkrat se vstavi otvori oči.
Otvori oči še ne daleč iz mesta,
Devic pevajočih tam polna je cesta,
Ko pevski zbor čuje, bleđi in strmí,
Ter poln strahú zdaj zatisne oči.
On čuje koncert, bližajoč se sloveč
Harmonično harfo in boben zveneč,
In lira sedmerih glasov že zabrenka,
Sreberni glasovi pa polni so cvenka,
Zdaj petje je bližje in čaroben glas,

Koraki premirjeni plesu so kras,
Že v hrupnem so vrišču ploskali roké,
Poti so krasile cvetoče vejé.
Orožje šibi mu že noge vso pot;
In veke otvori mu prvi ropot;
Med trumo glasov pa je oče spoznal
Priljubljeni glas ki sočutje mu vžgal.
Izraela device! So krona mi bliža
Je prva ki glave lase vse poniža:
De oče: „ne najde otrok se kot jaz
Da z srečo postave osrečil bi vas“,
Na Jefta položi prav rahlo roké,
Okoli vratu ga objame in dé:
„Moj oče objem' me! Zakaj zakasni vaš?
Ne vidim pogledov, ker solze prelivaš.
„Jaz nisem pozabil daritve puhtico:
Saj včeraj zaté daroval sem telico.
Kaj žalost Gospod ni povrstno razdjal
Več mest in pa krajev od vrha do tal?“
„Saj ti! si ljubljena mi hčerka na veke?“
Djal oče otvori iskreče zdaj veke.
„Je treba postaneš, da reva vseh rev!
Objem tvoj vtrinjal bo solze vseh Ev!
Gospod ti o Bog si vzvišena sodnost
A v spravo pregreh še ti hočeš nedolžnost
Bogu glej dópade dišáva krvi;
Dolžan sem mu žrtev — ta — hčerka si ti;
Jaz de in oči še z solzámi moči.
B'la mlada in krasna življenja je hči.
De dalje: „Če tvoja prisega določa že kraj
Te dneve mi šteje: Dovolí mi vsaj
Da peljem seboj vse device družbice,
Dva mesca, da grem na visoke gorice,

Ter zadnjič še svobodo uživam sladkó !
Armada naenkrat se vsede in čuje,
Prahú na obraz si plakáje nasuje.
A Jefte pod plaščem je skrival solzé ;
Med vzdihí se čuje : „*Le pojdite vže*“.
Zdaj glavo pripogne in gre: Tovaríšice ihteč,
So milo plakale na hribe hiteč ;
„Očetovem nožu se pride dar'vat“ :
Tak pele so kčerke Sionske takrat !

Alfred de Vigny.

JANKO IN VRABCI.

(iz nemšč.)

Oče kak naj pač naredim,
Da vrabce brzo polovim ?
Vrabce vse !
Oče de : „Potres', poslušaj Janko ti,
Lepo na vrabcev rep soli,
Vrabcem vsem !“
Soli peščico vzame hkrat
Na vrabce pazi, stegne vrat
Na vrabce vse.
Ko vsede prvi se na lin.
Plazeč se de : „Te zdaj dobim. Vrabca !“
Pa vrabec odleti, frk frk,
Ter frkne v lipni grm trk. Oh vrabci !
„Tak vrabce Janko pust' pri mir,
Ker bolj prebisán je njih tir.“
Kot ti so vrabci vsi.

Hvala Rudolf.

SVARILA.

(iz nemšč.)

Brzdajte vaše jezike
To naj mladičem so slike;
Vrata z zapahom zaprite,
Slabega ne govorite,
Slabega ne govorite,
Vrata z zapahom zaprite!
To naj mladičem so slike:
Brzdajte vaše jezike!

Brzdajte vaše oči!
Saj so uzorov moči
Sege da take motre,
Zlo pa ob strani pusté,
Zlo pa ob strani pusté,
Sege da take motre,
Saj so uzorom moči:
Brzdajte vaše oči!

Brzdajte ušesa vsaki!
Ter ne bodite bedaki:
Góvorov slabih ne čujte,
Grdih kupil tud' ne snujte,
Grdih kupil tud' ne snujte,
Govorov slabih ne čujte,
Ter ne bodite bedaki:
Brzdajte ušesa pač vsaki!

Brzdajte čujte se treh,
Strastnih in prostih vseh!
Jezika očes in ušes
Čast jim slepota je res.
Čast jim slepota je res
Jezika očes in ušes:
Strastnih in prostih vseh,
Brzdajte čujte se treh!

Walther von der Vogelweide.

ALBINCA.

Mati najdražji je zemlje zaklád,
Biser, kateri blesteč ima sij;
Stariše upam, da vsak ima rad
Vzlasti pa mamko ki vedno skrbi.
Ona pri zibki je vaši bedela,
Vas je učila hodit, govorit,
Trudov ogromnih je mnogo iméla,
Bila vam vedno je varstveni ščit.
Večkrat poljubljala vaše roké,
Brisala madeže in pa solzé.
Mnogo na svetu je zlobnih otrok,
Srd in pa jeza ter druge strasti
Bruhajo krik in srditi še jok,
Grda razburjenost se jih lasti.
Sreča Albinca na cesti deklé,
Krilce ki imela do vrha črnó;
Mater zdaj vpraša, naj brzo pové
Ta razodene jej kratko lepó:
„Revici umrla je mati le glej“.
Ona žaluje tuguje gorjé,
Jaz zapustila tud' tebe bom glej
Upam da vzrastla in čvrsta boš že
„Nočem več rasti“, Albina veli,
Vedno čem mala pa brdka ostat';
Mamko objame in jo poljubi
Glejte vzgoje detinske tu sad.

B. Beuk.

MODERNA NRĀV.

(iz nemšč.)

Zgubljeni sin nekóč
In pa zgubljena hči ;
Veljavo danes imata.
Očeta grdo šibata,
Da očka je zaničevan
Ko pravo, nřav uči.
Za ųrtve vse je le psován
Zasmeh obsiplje ga na moč
ųe dolgo spořtovan ni več
Zakaj pa nam je bil preteč!
Zgubljen oče vrni se nazaj
Kolena upogni prosi vsaj,
Udano milosti
Morda se ti odpusti,
S časoma te vųe dobé,
Konečno te zajezé.
Nekoč bil oče spořtovan,
Dandanes je psován, teptán ;
Pred očetom starim pa je stal
Vnuk priklonjen in se bal.
Zdaj isti vedno hrepeni,
Da stari stalno ga časti ;
Nekoč je ųena čislala moųa,
Sedaj ga draųi kar se da.
Ga strařno draųi in jezi,
Le stari osel mu veli,
Če ne molčiř te zųeųem,
Potem ti vrat prereųem.
Tud zet ga vedno davil,
Zakaj nis' več prihranil
Li nimař zdaj nič več
Saj to je vųe odveč.
Te studim
In beųim
Ko pride čas
Brų od nas.

H. Gross.

PRIDNA HCI.

Oče se trudi od zore do mráka
Večkrat utrujen rosán in potán;
Deca njegova veselo pa skaka
Nima pomanjkanja kruha in ran.
Živež in vince življenje sladi,
Jim čedna obleka je lišp in pa kras
Skrbne če stariše otrok dobi
Glad mu krote, ter pomanjkanje mraz.
Čestokrat oče je truden od dela,
Francka ko pride ga brzo objela
Lajšala sleherni trud mu in bol
Božala ga je skakaje okol.
Ko pa večerjo so slastno dobili,
Gor na kolena očetu se vsili;
Ljubko objema in boža očeta
Ki jej kolačev, daril še obeta.
Oče nekoč pa je padel z voza,
Padec mu rano nevarno zadá;
Francka obupno zdaj v sobo hití
Brzo poklekne ter moli, ihtí.
Prosi Boga naj mu lajša bolešt,
Mila, občutna otroška zavest;
Ko se po noči iz spanja zbudi
Plane, v očetovo sobo hití;
Gleda, posluša, ga vpraša kakó
Oče li zdravje se vrnilo bo?
Hvalo ti rečem, vzorna mi hči
Pojdi ker zdravje se zboljšalo mi.

ČISTA VEST.

Čista vest ljudem
Najboljši je zaklad,
Je biser zlati vem
Oživljajoč vse hkrat.

Čednosti, vrline,
Povrstno vse poraja;
Človeka brž prešine
Da udan Bogu vstraaja.

V nesreči in nadlogah,
Če zlo mu tud' preti;
V nezgodah in pa tôgah
Mu dneve le sladi.

Udan Bogu vstraaja,
Ljudi nikdar ne graja;
Če grom in blisk in tresk
Pretresa več sosek.

B. Beuk.

JUTRANJE SOLNCE.

Budijo v svetli zarji se venčane goré,
Kjer solnčice rumeno lepó nam vzhaja žé.
Le pridi solnce zlato, odkrij nam svet neznan,
Noč črna naj izgine, kraljuje beli dan!
Zelena trava vstaja, in črvič oživi,
Vse lepo solnce božje na svetu obudi.
Po srebro-svetlej rosi ledine plavajo:
Na vrtu rože moje veselo vstajajo.
Skakljajo, ščebetájo po gaju ptičice
In tebe veselè se, preljubo solnčice!
Že kmetič gre na polje in hvali stvarnika,
Pastirček dobre volje živinco past peljá.
Kako pač lep, ljubezni vreden v nebesih On živi,
Ki tebe je iz nič ustvaril, oj lepo solnce ti!

I. Virk.

PO STARONEMŠKI ŠEGI.

(iz nemšč.)

Odredil tak je božji svet,
Da od najljubšega na svet,
Se treba je ločit;
Na svetu vendar ni gorjé
Ki bridko tak je za srcé
Kot se ločit ločit.

Če brst pokloni se ti kedaj,
V kozarček vloži jo na kraj;
Pa znaj
Če jutre rožca ti cveté,
Po noči lahko že zvené;
To znaj in znaj!

Če Bog prijatelja t' je dal,
Kateri ti je zvest ostal,
Je tvoj;
Za malo časa se zgodi,
Da tebe samega pusti;
Potem le plakaj, stoj!

Pa moraš tudi prav umet',
Da, prav umet';
Ljudje ko narazen gredó,
Na svidenje rekó!
Na svidenje!

Feuchtersleben.

BELI JELEN.

(iz nemšč.)

Šli lovci некоč na medvedev so lov
Ter nesli v róki so puško navzdol,
Vsi trije se vlegli pod jelke drevó
Sanjalo približno se jim je takó:
Prvi: Po grmu udarim — tak bil je moj sen
Huš huš pribuči iz grmovja jelen!
Drugi: Ko z lajanjem psóv se dirjaje podil
Pif, paf! sem mu kožo streljaje smodil:
Tretji: Ko videl jelena na tleh sem ležat
Trarà tud' začel sem na rog že piskat.
So to govoreč pod drevesom ležal',
Prezrli jelena ko mimo drdral
Glej naglo kot blisk spred oči jim pač šine
Ko bežal je v tek črez strmine, višine.

Uhland.

KAJ LJUBIM.

(iz nemšč.)

Ljubim cvetlice in ljubim igró,
Ljubim tud' šolo jo ljubim zeló.
Ptičice ljubim, ki pevajo vže,
Ljubim livade zelene vrhé.
Reka, jezero, potoček mi ljub,
Drevesa cvetoča, snežnike mi tud'.
Solnce in zvezde ter zemljo nebó,
Ljubim vse kar mi radostno b'ló,
Ljubim ljudi in njih radost takó,
Ljubim jih iskreno, krasno, lepó.

Hvala Rudolf.

TRIJE KILJI (BRAZDE).

(iz nemšč.)

Tri močne kilje jaz poznam.

Je prvi ki ga meri ptič,

Frleč od tod črez plan in grič

Zibaje se v obzorju sam.

Pa drugi kilj nič manj brzán,

Je čudne stavbe iz lesa

Z katero urno se veslja

Trinog morja — je čvrst zemljan.

In treji kilj pač je strašán,

Tje ptič in ladje ne frlé,

Korak tu njemu je dvoklan.

Je on ki misli sam kroti,

Glej hrusta mnogostvornega,

Na mehkem perju da leži.

Rückert.

STARKA IN VOJAK.

(iz franc.)

Oh starka kaj kuriš tako ?
Brez tega je dosti gorkó,
Le pusti pri miru plamén,
Omeji žareči ogenj.
Saj suh sem že skoro gorak
Osupla pa ona ne čuje
Še hoste na ogenj nasuje
Ogrej se ogrej se vojak.

Ti starka ne muči me glad,
Pečenke in vina ne dat.
Sem juhe najedel se dost
Kot vidi se danes ni post
Za jesti pa nis' korenjak
De ona ki me pogosti.
Vzem' kruha in vinca nali
Krepčaj se krepčaj se vojak.

Še starka odejo mi daš,
Skrbi ti veliko imaš
Saj štala in slama je tam !
Postlal bi že lahko tudi sam.
Glej spal kakor kralj bom vsak,
Pa ona mu streči hiti
Pogrne, vse brzo vredí :
Le spavaj le spavaj junak.

Glej dan že odhoda je tu
Zdaj pojdem pa z Bogom od tu ?
Bisaga je težka kot stara,
Gostijo v slovo še pokara.

Époques de la littérature française.

La littérature française se divise naturellement en 3 grandes époques: le moyen âge, la Renaissance et les temps modernes. La source principale du français est le latin, que la conquête romaine naturalisa dans les Gaules. Le latin, en se décomposant, par l'ignorance, des temps, et en se régénérant, grâce à la fusion des races germanique et gallo romaine forma un grand nombre de dialectes qui se ramènent à deux idiomes dont l'un domina au midi de la France et l'autre dans les provinces du nord et du centre: le premier est la langue d'oc, le second la langue d'oïl. La langue d'oc, si florissante pendant quelques siècles, n'est pas qu'un patois; la langue d'oïl est devenue le français. Elle commence à s'organiser aux dernières années du onzième siècle, comme l'attestent la „Chanson de Roland“ et la Traduction du livre des Rois; ses progrès sont rapides pendant le douzième siècle, où elle produit toute une littérature qui se répand dans l'Europe entière. Cette langue a ses règles, elle est claire et naïve; mais cette fleur se flétrit au quatorzième siècle pendant la terrible guerre de cent ans. Moyen âge nous a transmis des légendes guerrières; on les appelle chansons de geste: chansons, parce qu'elles étaient chantées on plutôt psalmodiées; de geste, parce qu'elles contenaient des récits. Les poètes de la langue d'oïl sont des trouvères, ceux de la langue d'oc s'appellent troubadours; Chansons de geste tirées de l'histoire nationale la plus remarquable est la „Chanson de Roland“. Chansons de geste tirées de l'histoire ancienne. La plus célèbre des compositions de ce genre est la poème d'Alexandre, qui contient la vie entière du héros macédonien. La fable s'y mêle à l'histoire; ce „Roman d'Alexandre“ est l'idéal et la glorification de la royauté féodale. On y met en honneur les qualités que le vassal demande au souverain; ce sont le courage et la libéralité, un grand cœur pour les exploits de la guerre, une main ouverte pour les largesses; c'est à ce prix que les seigneurs mettent leur dévouement. Les fables d'Ésope, traduites en prose latine, après avoir traversé le temps barbares, étaient arrivées aux écoles du moyen âge, de sorte que depuis l'antiquité les animaux n'avaient pas cessé de divertir et d'instruire les hommes. *Poésie IIe époque* — on l'appelle aussi le siècle de la Renaissance parce que l'étude des chefs — d'œuvre de l'antiquité trop longtemps négligée fut alors remise en honneur. Clément Marot † 1544. Ronsard (1524—1585) prétendit réformer la langue par l'imitation du grec et du latin; Regnier 1573—1613 créa satire morale en France; il imita avec succès les anciens, surtout Horace et Juvénal, qu'il avait pris pour modèles.

IIIe époque Temps modernes Siècle de soni XIV 1661—1715 alors la langue arrivait à sa période de maturité et de perfection, et les écrivains, tout en imitant l'antiquité grecque et latine, surent conserver leur originalité. Cette grande époque fut illustrée par quatre poètes de génie, les vrais classiques, Molière, Racine, La Fontaine et Boileau.

K A Z A L O.

V. DEL.

Zupnikovo vmeščenje (iz furl. Dree Blanc	stran 3
Ugodnost življenja na deželi (iz franc) Andreux	6
Poročna napitnica (iz furl.) G. Gallerio	7
Grob pri Buzentu (iz ital.) Giosuè Carducci	9
Mrtvi vojak (iz nemšč.) Seidl	11
Uboga hči (iz franc.) Alex. Soumet	13
Tolažba zapuščenim, Anastasius Grun	15
Vest (iz franc) Stop	17
Naš spev (iz češč.) V. Halek	19
Pesem železa (iz franc.) Albert Delpit	20
Otročja nevednost (iz franc.) Barrilot	22
Dotor Luis Visini (iz furl.) C. Favetti	24
Sedem zvezd (iz nemšč.) Rückert	26
Volk in jagnje (iz franc) La Fontaine	28
Prsteni in železni lonec (iz franc.) La Fontaine	30

VI. DEL.

Voda in zdravje (iz ital.) E. Fiorentino	stran 3
Čas beži (iz ital.) E. Fiorentino	4
Otrokom (iz franc.) Elise Moreau	5
Ivana d'Ark (iz franc.) A. de Musset	7
Pompej (iz franc.) E. Lemerle	9
Moja hiša (iz ital.) E. Fiorentino	11
Jagodni cvet (iz franc.) Florent Pichomme	12
Bučela in mravlja (iz franc.) Laurent de Jussieu	14
Pastirček in psiček (iz franc.) Pierre Dupot	16
Mačeha (iz franc) Zoè Fleurentin	18
Lilija (iz češč.) Karol Hynek Macha	19
Nekdaj in zdaj (orig.) X.	20
Po pustu (iz ital.) E. Fiorentino	21
Grozdje (iz ital.) E. Fiorentino	22
Kmetičice in gospodične (iz ital.) E. Fiorentino	23
Govor mačka (iz ital.) E. Fiorentino	23
Petelin (iz ital.) E. Fiorentino	26
Deček in ogledalo (iz franc.) Florian	27
Orel in vrabec (iz franc) G. Naudaud	28
Koklja Eme (orig.) B. Beuk	29
Božič otročičev (iz ital.) L. Stechetti	30
Uboge živalice (iz ital.) E. Fiorentino	31

VII. DEL.

Jajrova hči (iz franc.) Alexandre Dumas fils	stran 3
Tolažba (iz nemšč.) pr. R. B.	4
Pot se čini krajša (iz franc.) A. Pfau	5

Deček in oče (iz nemšč.) X.	7
Kako ie treba čitati, B. Beuk	8
Bodi luč (iz nemšč.) Brüel	9
Daritev orig. Simon Gregorčič	10
Potrpežljivost (iz nemšč.) pr. R. B.	10
Pobožni Vilče (iz nemšč.) Hang	11
Lisica in štoklja (iz franc.) La Fontaine	13
Jesen (iz franc.) Lamartine	14
Stariši, B. Beuk	15
Zvezda večerna (iz franc.) Alfred de Musset	16
Olga, B. Beuk	17
Zemlja (iz franc.) Richepin	18
Mavrica orig. Simon Gregorčič	19
Rojstni kraj, B. Beuk	20
Narava, B. Beuk	22
Po vojski (iz franc.) V. Hugo	23
Poduk (iz nemšč.) Vogl	24
Pobratimstvo (iz franc.) Sully Prudhomme	25
Stara hiša (iz nemšč.)	26
Korist ognja (iz nemšč.) Hebtel	28
Življenje ni praznik orig. Simon Gregorčič	31

VIII. DEL.

Goljat in David (iz nemšč.) Enslin	stran 3
Počitek in spanje (iz franc.) B.	5
Jesen (iz franc.) Georges Haurigot	6
Starišev dom orig. B. Beuk	7
Skopuh in opica (iz nemšč.) X.	8
Sirota (iz franc.) Blanchard	9
Mali sin (iz franc.) A. Desbordes Valmore	10
Oda Periverja (iz franc.) François de Matherle	11
Odpuščenje (iz furl.) G. Gallerio	12
Božično drevesce (iz nemšč.) R. Hvala	14
Moji hčerki (iz franc.) V. Hugo	15
List (iz franc.) de Baguér	16
Zadovoljnost-veselje (iz ital.) E. Fiorentino	17
Jeftejeva hči (iz franc.) Alfred de Vigny	18
Janko in vrabci (iz nemšč.) pr. Hvala Rudolf	20
Svarila (iz nemšč.) Walther von der Vogelweide	21
Albinca, B. Beuk	22
Moderna nprav (iz nemšč.) H. Gross	23
Pridna hči (iz nemšč.) B. Beuk	24
Cista vest, B. Beuk	25
Jutranje solnce, I. Virk	25
Po staronemški šegi (iz nemšč.) Feuchtersleben	26
Beli jelen (iz nemšč.) Uhland	27
Kaj ljubim (iz nemšč.) pr. Hvala Rudolf	27
Trije kilji (brazde) (iz nemšč.) Rückert	38
Starka in vojak (iz franc.) X.	29

POEZIJE

PRESTAVIL

IZ RAZNIH PTUJIH IZVIRNIKOV

B. BEUK

KURAT

IX. DEL

TRIESTE.

STABILIMENTO TIPOGRAFICO L. HERRMANSTORFER

1910

MORT DE JEANNE D'ARK

JVANA D'ARK (ORLEANSKA)

(iz franc.)

- 1) Komú se pripravlja morilna grmada ?
In baklje čemu tak goré ?
Zvonovi tresoč že brenčé
Od kod pa je vrišč ? In čemu vsa priprava
Vojščaki kam tolpomoma naglo drvé ?
Obličje jim radost žari :
Brez dvoma za častjo tekó ;
Naskok vprizorit se truma vrsti ?
Oh ne ker vojščaki Angležki so vsi
Le ženo, ki umira pogledat gredo.
- 2) Kak v srdu so vendar razjarjeni bli !
Pa kaj je lepo jo napast in zvezat !
Videčo brez brambe prično še kričat :
Pogine naj ljuto kričali so vsi
Je vedno gojila magijo duhov
Pust te ! kaj treba se bližati k nji ?
Saj srd in pogum jih je vžigal že nov,
Ljubezen do Francje naj škodo zasnuje,
Le glejte magijo in njuna čarila ;
Li treba je sredstev in družga zdravila
Orožje le ptujca premaga, kaznuje ?
- 3) Z pogumom Ivana razpelo poljubi ;
Nje dolgi lasje še po zraku frle ;
Pred grmado pogledov nikamor ne nudi,
Počasi koraka in gre.
Prav mirno gor stopi do vrha se dviga,
Že vidi grmado, ki hoče jo žgat,
Tam krvnik že čaka in plamen že šviga,
A srce še vtriplje ko glavo prigiba,
Ter začne premilo jokati.

- 4) Oh ! plakaj nesrečna ti hči !
Bo zginil tvoj mladostni cvet,
Ki v cvetju se brž pokosi !
Oj z Bogom bo treba umret !
Ti zrla ne boš več prijetnih goric,
Vokulerja svetišča vasi in poljá,
Sorodnikov in tovarišč,
Očeta ki umiral bo poln gorjá.
- 5) Po kratkem odmoru prestrašne tišine,
Ko ogenj še šviga, plamteč v višine.....
Glej srce bojevnice zdaj oživi ;
Trd skozi soparico strašnega dima,
Ivana še enkrat otožno pokima,
Ter kaže Angležem ožgani roki.
Zakaj bi skrivala otožje,
Jo v bambo ne ščiti orožje.
Jo plamen objema že z glasom pojema
Zdihuje : »Moj k r a l j, o j ti Francija ljubljena !
Postavi naj v kraju se rojstva t' spomin,
- 6) Teb' ki s' načrte zmagalcem drobila !
Saj tjekaj bo Francja sočutje nosila,
Sožalje in znake vrlin :
Pod mlad' mi cipresami solze točila.
Z njimi naj rase ti slava in moč iz višin !
Na zvone mrtvaške naj vdobli se boje ,
Zastave, ki spremljale tvoje so hoje,
Oj z Bogom vodila pravično si stvar.
Le pridite sem krasotice in vrli vojaki,
Na grob zasadite jej lovorjev, rož pač vsaki,
Krasilo prekrasno potomcem vsekdar !
- 7) Prijatelj nekoč ko te kraje motril,
Na vejci prijazni napis bo dobil :
»Oh tisti ki tron, domovino rešila,
Za žrtve le krilo pogrebno vdobila.«

Casimir Delavigne.

PUISSANCE DE DIEU

Au seul son de sa voix la mer fuit, le ciel tremble ;
Il voit comme un néant tout l'univers ensemble,
Et les faibles mortels, vains jouets du trépas,
Sont tous devant ses yeux comme s'ils n'étaient pas.
Que peuvent contre lui tous les rois de la terre ?
En vain ils s'uniraient pour lui faire la guerre :
Pour dissiper leur ligue il n'a qu'à se montrer ;
Il parle, et dans la poudre il les fait tous rentrer.

Ad Pesmi I. D. ; pag, 17.

J. Racine.

PRILIKA SAMARITANA

(LA PARABOLE DU SAMARITAN)

(iz franc.)

Postave učenik pa je hotel ga zvit :
»Ne mogel Gospod bi me ti pač 'zučit
»Pot ktera najkrajša, ki pelje v nebó,
Da Večnemu vedno dopadlo se bo ?«
»Saj knjigo imate mu Jezus veli ;
»Kaj pravi ? Kako naj se modro živi ?
»Tam bere se : Treba je vedno povsod,
»Ljubiti Gospoda, saj On je Vaš Bog ;
»On z duhom in srcem ljubljén mora bit.
»Je bližnjega treba kot sebe ljubit.
»Postava tak hoče, ukaz mi je znan :«
De Jezus : »tvoj govor je resen in zbran.
A učeni ki vselej le težko molči.
Odvrne : »Kateri pa bližnji se t' zdi ?«
Zdaj Jezus z prigodbo odgovor mu da :

»Nek človek se z mesta v Jeriho poda ;
»Zadali so roparji mnogo mu ran,
»Potrt bil je zmučen psovan in teptán ;
»Ob cesti je gladen in ranjen strašno.
»Duhovnik v te kraje po poti ko gre ;
»Nesrečneža videt prezre in odgré.
»Slučajno levit mimo pride takrat ;
»Nesrečneža čuje prav milo zdih' vat.
»Zdaj pride še Samaritan kaj stori ?
»Sočutje ga gane ko ranjen'c ječi ;
»Se vstavi podviže, ter stop' na zemljo,
»V naročje ga vzame mu streže lepo,
»Ga vzdigne in ziblje da začne dihat,
»Ga sleče in hoče obleke mu dat ?
»Mu olja in vina še v rane vlije ;
»Z ovitki mu iste prav spretno ovije ,
»Pobožno skrbeč in postrežno se vede,
»Na svoje živinče potem ga posede ;
»V gostilnico peljé počasi ga sam,
»Pri post' lji bedi in mu streže tud' sam,
»Ko zjutraj pa treba je vendar odit' :
»Krčmarju naroči se vspešno trudit'
»Da zlo se mu zljajša — ti sredstva nudim ;
»Porabi denar ki za njega pustim ;
»Če to ne zadošča — povrnem nazaj,
»Na svidenje toraj odrinem jaz zdaj,
»Bolniška oskrb — obrodila je sad :
»Bolnik je okreval in poln je nad.
»Od treh ki popoti pa mimo so šli ?
»Kateri se t' bližnji nesrečneža zdi ?
»Pa kdo bi se z dejstvom ne strinjal in zlagal
»Da tisti ki revčku je usmiljenje skazal.
»Saj res je de Jezus : Storite takó,
»Do vseh ljubeznjivi bodite lepó.

Andrieux.

LA LIBERTÉ

Dieu fit la Liberté, c' est son plus bel ouvrage,
Mais il faut des coeurs purs pour goûter ses bienfaits.
A l' autel des vertus epurons notre hommage ;
Adorons — la toujours, ne la souillons jamais.

La liberté n' est pas ce penchant de nature
De repousser tout frein, de häir tout pouvoir ;
Elle est le droit d' agir comme on doit le vouloir :
La justice est sa règle et la loi sa mesure.

Ad Pesmi I. Del. pag. 21

X.

K R A L I J C A

(LA REGINA)

(iz ital.)

Na modrem jezeru,
Je hišica stala
Kjer fige in oljke ter trte,
Z bršljanom ovita kot skala
Do okenj so gori uprte.
V bljižini gugala
Kjer hišica stala, ...
Od vesla do kljuna
Je barčica zala.
Ki vdrta od solnea valov.
Tamkaj mornarka,
Je bedo trpela,
In plaha je bla.
Ko zjutraj odšlá
Sta žena čolnič,

Vihar li tihota
Pa v skrito zavetje glej žena čolnič
Priziblje se pozno ko vlada tihota.
Priplava ob črnih obalih nek čoln,
Ko sleherni valček šumenja je poln.
Popotnik tam notri zamišljen sedi,

Obleka in glas je kot ptujca se zdi.
Občutil valov in vetrov sem že moč —
Do vesla držaje, kar bilo je moč ;
Vse pljuskanje črnih valov je zamán
Se barčica ziblje in dvigne tje v stran,
Tam hišica tvoja, ož žena se vid' ?
Priatelj znanca okoli že prit,
Te čaka z tolažbo sladkó,
Počiva na klopci lahkó. —
Glej jaz sem, ki čakam moža ;
Po morju odšel pred petnajstimi leti :
Pa streha in miza jaz revica ta,
Pripravljeni smo ga pač zopet sprejeti.
Zamišljena tak govori,
Da komaj že vésla drži.
Povej mi li hčerka, ki tebi jednaka
V detinski mladosti na domu te čaka ;
Res hčerka prav bridka in zala me čaka ?
Zdihuje po meni še solze pretaka,
Pa ne na prozoru in ne na uhodu.
Oh to bo veselje ob mojem prihodu ;
Ko s trdega spanja se zdrami obraz ?
Gotovo prešine nasmeh me in glas.
Zamišljena tak govori,
Da komaj že vesla vzdrži.
Tam hišica tvoja se vidi uže ?
Ne vidi se ptujec ti hišice še ;
Je tam podrtija le belih pečin.
Oh ni razvalina tam belih strmin,
Se vidi v zatišju že hišica skrita,

Z bršljanom okoli okoli ovita.
Je morda skalovje al' kaka rastlina ' —
Nikako skalovje nikaka rastlina ;
Saj vrtič že vidim lepo ograjén,
Je z trtami z cvetjem, lepo zasajén ;
Iz hriba na streho viseč,
So oljke in fige cveteč,
Že vidim posteljco kjer spava deklica,
In našo posteljo preljuba kraljica —
Zdaj padejo vesla in barka stoji,
Oh luna kaj vshajaš in kaj preiskuješ ?
Tako pred zibeljko klečeča da čuješ,
Molčeče obrne obraz zdaj v kraj.
Kraljica zdihuje : kako se zmučila,
Nebeško presveto Devico prosila :
Kaj plakate ako vdobila je raj ?
Oh jedno od postlje ne loči se več ;
Objema smeji se prav milo ihteč.

Antonio Fogazzaro.
poesie scelte.

JUSTICE DE DIEU

Ce Dieu, maître absolu de la terre et des cieux,
N'est point tel que l'erreur le figure a vos yeux,
L' Eternel est son nom ; le monde est son ouvrage.
Il entend les soupirs de l' humble qu' on outrage,
Juge tous les mortels avec d' égales lois,
Et du haut de son trône interroge les rois.
Des plus fermes États la chute épouvantable,
Quand il veut, n' est qu' un jeu de sa main redoutable.

Ad Pesmi I. Del. pag. 17.

J. Racine.

L' ANGE GARDIEN

Veillez sur moi quand je m' éveille,
Bon ange, puisque Dieu l' a dit ;
Et chaque nuit, quand je sommeille,
Penchez — vous sur mon petit lit.
Ayez pitié de ma faiblesse,
A mes côtes marchez sans cesse,
Parlez, — moi le long du chemin ;
Et pendat que je vous ecoute,
De peur que je ne tombe en route,
Bon ange, donnez — moi la main.

Ad Pesmi I. Del. pag. 7

Mme. Tastu.

ZLOBNOST L' IMPIE

(iz franc.)

Sem zlobneža videl gor vspenjat se kvišk
Kot cedra na zemlji proti nebu vesčas
Je dvigal predrzni obraz :
Se zdi, da oblastno on vlada še blisk
Sovražnike zmaga tlačéč :
Le mimo sem šel, pa že ni blo ga več
J' ai vu l' impie adoré sur la terre :
Pareil au cèdre, il cachait dans les cieux
Son front audacieux :
Il semblait à son gre gouverner la tonnerre,
Foulait aux pieds ses ennemis vaincus :
Je n' ai fait que passer, il n' était déjà plus

I. Racine.

OTROK IN ANGELICI

(L' ENFANT ET LES ANGES)

(iz franc.)

Angelj me gleda ob desni stoji,
Vprašam : »Kaj treba, da tu se stori ,
»Sredi drvenja, vrvenja ljudi,
»Pot da mi gladka brez vsake zapreke ?
Angelj nasloni se meni na veke :
»Zjutraj, — zvečer — lepo moli veli !«

Angelj na uho naslonjen tu biva,
Vprašam kaj treba da duša, počiva,
Žolč in pelin da življenja ne žge
Radost obličje, da vedno žari
Z ustmi na usta sloneč govori
Odpri roke in nedolžno srce .

Angelja varha ki ljub in brdak,
Vprašam kako, da Bogu bom jednak,
.
Vrhu postelje da tebe imel ?
Angelj poljubil me in me objel :
Mater de ljubi, Očeta, Boga.

Angelj Gospodov pogled mu je čist,
Djal sem kot verno udani mu Krist :
»Reven sem miloščno rad bi delil.
»Mater jaz ljubim Očeta Boga !
Angelj Gospodov mi glasno dejá :
Zase in zame Boga naj b' prosil.

Henri Checreau et Laurent Pichat.

MOJZES NA NILU

(MOÏSES SUR LE NIL)

- 1) Sestríce val sveži ob zoru je zdaj !
 - »Le pridite kosci počivajo naj ;
 - »Saj breg je še vedno samóten ;
 - »In v Memfizu skoro še vse je tihó ;
 - »Nedolžno veselje dol v gozdih nám bó,
 - »Duh zarje je pristen, krepoten.
- 2) »V palači očeta umetnije blesté ;
 - »Pa cvetke ob bregu pogled radoste
 - »kot purpur al biser zlató ;
 - »Pih hlidov na uho ubrano doni ;
 - »In lepši kot isti omizja diši
 - »Napojen z zefirjem krepkó !
- 3) »Glej val je prav miren in čisto nebó !
 - »Nad grmi oblaki v višave gredó
 - »Kot krilo prozornih pasov ;
 - »Zdaj proč odložite mi krono ves svit ;
 - »Ker danes se hočem jaz z vam veselit,
 - »V osrčju penečih valov.
- 4) »Podvizajmo zdaj je še zorno podnebje,
 - »Kaj vidim pogledjte v daljavi obnebje.....
 - »Ne bojte se hčerke boječe !
 - »Brez dvoma valovi vale zdaj v morje,
 - »Čok palmov ki pustil je pusto ogorje,
 - »Da vid piramide blesteče.
- 5) »Kaj vidim ! prizor ki na misel mi pride,
 - »Je Hermeta barka al školjka Izide,
 - »Jo veterček lahko podi.
 - »Je ladja zdaj vidi se ravno na krov,
 - »Jaz čujem otroka v osrčju valov,
 - »Kot v mamke naročju on spi !

- 6) »On spi se že vidi posteljo gugát,
»Na reke valovih počasno zibát
»Kot gnezdice bel' ga goloba.
»Posteljca se ziblje ko veter razdira ;
»Valovja vertinec še spečega tira
»Zibaje do hladnega groba !
- 7) »Zbudil se je pridite Memfiza deve !
»Katera pač mati ga vrgla je v reve
»Kriči in valovi bucé ?
»Steguje roke kak so vode šumeč.
»Ni v smrti zavetja rešitve mu več
»Ko zibko že valčki rosé !
- 8) »Le rešimo ga Izraela otrok.
»Moj oče pregnal ga — ker krut je trinog
»Nedolžnost da tako podi !
»Oh revček nesreča mi vžgala ljubav,
»Kot mamki mi bode hvaležen postal
»Če tudi rojenček moj ni !«
- 9) Pred njo delikaten že valček šumlja.
Se v strahu z sočutjem k otroku poda
Boječa vodó je brodila ;
Izbrala si čoln ki teže sladi,
Ponos jej obličje krasi — rudeči,
Kako sramožljiva je bila.
- 10) Dal roke brodeč že se lomi trstje,
Počasi otroka zdaj reši z vode ;
Na mokremu pesku obala ;
Sestrice povrstno okoli stojé,
Rojénčku nasmehe poglede delé,
Poljube mu vsaka dajala.
- 11) Priteči od daleč si zrla lepó,
Ter spremljala sina ko varh mu nebó ;
Sem pridi ti ptujka poglej ;
Ne boj se v naročje zdaj Mojzesa prim,
Tok solz in povodenj ga več ne izvin,
Ker Ifis ni mati le glej !

- 12) Devica presrečna že priti se čuje,
Ki kralju otroka v plenica^h daruje,
Mu mat^{er}ne solze tako,
Se čuje zbor angeljski z zvezdⁿih nebes,
Pred Bogom glasi se harmoni^čna vez,
Tu ve^čne mu pesmi pojó.
- 13) »Na zemlji pregnanstva ve^č Jakob ne plaka ;
»Ter Nila valove broj solz ne namaka :
»In Jordan t' odpira vse tóke.
»Že bliža se dan ko v deželo obljub.
»Se zrlo rodove bo zbirati vkup,
»Skončavši pregnanstva že stoke.
- 14) »Poteze otroka ki v valih puščen,
»Izvoljenec Sinaja kralj kot st^{ep}en,
»Ga deva rešila z valov.
»Ljudje vas napuh do Boga je objel,
»Zibeljka bo rešila ves Izrael,
»Bo zibka rešitelj svetov !«

L' ENFANT

Un tout petit enfant
Sur les genoux de sa Maman
Mange un gros cragnelin
Qu' il tient dans sa petite main.
Puis il se met a gambader
A courir et à sauter
Il revient chez sa maman
Et l'embrasse en passant.
Sa maman l'aime beaucoup
Elle l'appelle son petit Toutou
Car il est un bon garçon
Ce tout petit polisson

PREMIŠLJEVANJE ČASA

(ZEITBETRACHTUNG)

(iz nemšč)

Sem na kamenu sedél,
Nogo z nogo sem objél,
Ter komolec naslonil ;
Z roko mojo pa ovil.
Brado, lice sem lepó.
Tuhtal dolgo sem skrbnó,
Kak sveta je strašni tek ;
Došel mi ni lek in beg,
Kak se tri reči dobi,
Da druga druge ne skazi.
Namreč svetni blagor čast,
Hočeta drug drug' mu krast,
Tretje božji blagoslov,
Je imetja vsega krov.
Troje to bi rad imel,
Težko pa bom doživel,
Vez bogastva in časti
Da bo dana enkrat mi
Ter se vrne v to srce.
Pa ovir prepoľno je :
Nezvestoba ima dvor ljudi,
Sila plen neguje in goji ;
Mir in prava ni v veljavi
Ako nista oba zdrava
So vsi trije tam v daljavi.

Walther von der Vogelweide.

JEZDEC NA BODENSKEM JEZERU

(iz nemšč.)

Z kobilo po dolu je jezdec jezdil,
Blišč solnca sneženo je polje zlatil.
Po snegu ki mrzel ves poten leti,
Do jezera priti še danes želí,
Še danes s konjičem bi stopil v čolnič,
Pred nočjo jezero preplaval kot ptič,
Pot grda čez trn in kamen drži,
Ter konja jahaje po polju hiti.
Od hribov po dolu na ravno še plan
Kot pesek je sneg še okoli nastlán.
Zgineva za hrbtom mu mesto in vas,
Pot ravna in gladka se vije vesčas.
V planjavi ni kočé — ni hiše nikjer
Drevesa skalovje z pogledi premir ;
Tak jedno dve milji po planem hiti,
In čuje kak goska snežena kriči ;
Le putka povodna lepo frfoli ;
Drug glas mu na uho zdaj več ne doni ;
Popotnika videt ne more ondot,
Pokazal da njemu bi pravo še pot.
Po snegu — zametu on naglo leti
Kje voda šumlja in jezero blesti ?
Nocoj zvečerilo prav zgodaj se je ;
Sij lučič leskeče in sveti še ne.
Iz megle se dviga drevo na drevó,
Še grički planjavo obsežno mejó.
Na tleh se občuti le trn in kamen,
Kobilo sedla in spodbada na samem.
Glej konju nasproti zalajajo psi,
Jahača pa vabi ognjišče vasi.
Pozdrav ti na oknu, oj dekle brdkó ,
Kak daleč do jezera vendar še bó ?

Zdaj jezdeca reva pogleda, strmi,
Za tabo jezero in čolnič leži ;
Ga skorja ledena pokrila še ni
Sem djala ko z čolna zdaj stopil si ti.
Zdaj ptujec strmi in pa diha težkó,
Planjavo za sabo prejahal sem tó.
Zdaj dekla visoko povzdigne roke,
»Moj Bog tak prejahal jezero si vže.
Na brezen, brez mejne globine pokrov,
So trkali vdarci jeklenih podkov.
Se niso srdile pod tabo vodé,
Ter pokale skorje ledene trde.
Li nisi bil jed ti še neme zalege.
Plen ščuke, valovja sumečega lege,
Pokliče vaščane novico pove.
Glej dečki so prvi ki sem prihite,
Oh mamke in starčki se zbirajo tu,
Da blagor izrečejo uzoru možu.
Prid k peči prid — k mizi — obloženi gle,
Ter kruha ulomi in rib se najej.
Pa jezdec na konju zdaj ves je premret,
Čul malo le malo je strašnih besed.
Kak srce mu vtriplje lasje mu ježe,
Za sabo nevarnosti bol, in gorje.
Tak vidi z pogledi le žrelo še stat,
Pa z duhom zamaknjen — je v črni prepad.
Vušesu doni kot bi pokal že led,
Pot mrzel oblije kot valček go spet.
Zdaj zdihne — in padě z konjiča na rob,
Na bregu dočakal ga hladni je grob.

G. Schwab.

LA CROIX

Jadis, quand je voyais une croix au passage,
Dans un bois sur la route, au bord d'un frais enclos,
Je me disais : Pourquoi d'un riant paysage
„Par un signe de mort attrister le tableau ?
Plus tard, je vis la mer. La croix sur le rivage,
M'apparut : je compris alors, au bord de flots,
Debout sur les rochers que l'Océan ravage,
La croix parlant d'espoir au coeur des matelots.
Je revins aux vallons que j'aimais, et je rêve
Que la plus belle fleur souvent cache un cercueil,
Et que l'orage gronde ailleurs que sur la grève.
Dans le sentier champêtre, ou sur le noir écueil.
O croix du Rédempteur, béni soit qui t'élève
Partout où peut venir prier une âme en deuil !

Ad Pesmi III Del. pag. 24.

P. Blanchemain.

GOSPOD TI SI VELIK

(HERR, DU BIST GROSS !)

(iz nemšč.)

»Gospod ti si velik !« — tak kličem ko v vshodi
Se dan kakor roža kristalna začenja,
Nagon da življenje se večrsti povsodi,
Narava in človek se čilo uspenja
Kedaj o Gospod se tak dober nam zdiš
Kot takrat, ko jutra vstajenje krasiš ?

»Gospod ti si velik !« — tak rečem ko sivi oblak
Na obzorju poldnevem bobneče preti
In bliskni ognjeni zareči tvoj trak
Že piše na tablo oblakov zapoved moči.
Kje toraj Gospod se groznejši nam zdiš
Če z bliskom in z treskom opoldne groziš ?

»Gospod ti si velik !« To zahod pové
Ko dan že zatisne pretrudne oči,
Ter v gozdih se pesmi premile glasé
In sladka otožnost povsod mrgoli.
Gospod kje milejši so vtisi — uzori
Kot čarobni krasni večerni prizori ?

»Gospod ti si velik !« tak kličem molčanje
Polnočno dežele če krije,
Ko zvezdic blestečih igranje
Se luna v oblake zavije.
Ponosneje kdaj namiguješ navzgor,
Kot svetih noči če proslavlja te kor ?

»Gospod ti si velik !« — v vsaki prikazni,
Saj nič ni tu večji, ker On je Največji ;
V strmenju in smehu ter joku in kazni,
V pojavih dokazih smo tebi sledeči.
Gospod ti si velik naj glasno znanim.
Vsled tvoje mogočnosti močen strmim !

I. G. Seidl.

LA MORT DES OISEAUX

Le soir, au coin du feu, j' ai pensé bien des fois
A la mort d' un oiseau, quelque part, dans les bois.
Pendant les tristes jours de l' hiver monotone,
Les pauvres nids déserts, les nids qu' on abandonne,
Se balancent au vent sur le ciel gris de fer.
Oh ! comme les oiseaux doivent mourir l' hiver !
Pourtant, loursque viendra le temps des violettes,
Nous ne trouverons pas leurs délicats squelettes
Dans le gazon d' avril, où nous irons courir
Est-ce que les oiseaux se cachent pour mourir ?

Ad Pesmi III. Del. pag. 5.

François Coppée.

ČAST IN SLAVA STVARNIKU

(iz nemšč.)

Če jaz o stvarnik tvojo moč,
Modrost in pota snujem,
Ljubezen ki je vsem čujoč,
Tu molim razmišlujem :
Občudovanja poln — res ne vem,
Kak tebe bi povzdignil dem,
Moj Bog Gospod in Oče !

Oko to vidi kamor gre,
Je čudno tvoje delo.
Nebo je lično okrašeno,
Bo tebi slavo pelo !
Kdo solnce je pač gor pripel ?
In veličastvo kdo odel ?
Kdo gospoda kliče zvezd ?

Kdo vetrovom smer je tira ?
Pa kdo nebo dežit pusti ?
Osrčje zemlje kdo zapira ?
Z zalogo nas blagoslovi ?
Ti veličastvo Bog moči !
Dobrota tvoja vse rosi ;
Oblaki kamor segajo.

Slavi te solnce žar, vihar,
Slavi te pesk morjá,
In črvič skromni tud vsekdar,
Češčenje stvarniku poda
Me lis p drevesa je pozval,
Me setev kliče Bog jo dal :
Stvarniku naj čast doni.

Telo je človek biser žamet
Ga božja roka naredila ;
Glej duh je človek njega pamet,
K spoznanju ga vodila ;
Saj v slavo mu človeški stas,
To vsakdanji je dokaz
Dobrote tvoje velikosti.

Poveličuj ti o moj duh !
Njegovo sveto ime !
Naš oče ti deliš nam kruh ,
Ves svet mu Amen de !
Ves svet Gospoda se boji
Ga z upi vedno rad časti !
Pa kdo Bogu bi pač ne služil ?

Gellert.

IL GARÇON

Saute mon petit chien,
Dit le petit Adrien
Attrappe ce beau ballon
Qui est si rouge et si rond.
Je le jette bien haut
Si tu fais un grand saut,
Tu peux me l'enlever
Et où tu veux l'emporter.
Finet saute et aboie
Adrien lance la baile sur le toit
La balle retombe sur finet
Le petit chien l'a vite attrapee.

Ad Pesmi.

Bar. Falkenhausen.

GLUHOuha MAMICA

(DAS TAUBE MÜTTERLEIN)

(iz nemšč.)

Ključavnico vrata kdo tiho otvori ?
Kdo zmuzne zdaj v hišo pač se ?
Glej sinko nazaj se je k materi vrnil
Postarana gluha je že.

On vstopi pa ona ga nič ne opazi ;
Sedeč le kolovrat vrti.
Z spodobnim pogledom zdaj stopi pred njo,
Jej »mamka« uljudno veli.

Ko on govori ga pogleda v obraz,
Pozornost je čudna v njej hiši !
Ni gluha za milodoneče besede,
Že z samim pogledom ga sliši.

Mu stegne od daleč roke razprostre !
V naročje se zvije je suha.
Pa čuje mu srce goreče že bit ?
Oh mamica skrbna in gluha.

Se vidla je v družbi vzornega sina,
Tak blaga in mila čepet —
Jaz stavim da mamica gluha takrat,
Še čula je angeljčke pet.

Halm.

A konečno vendar začuje,
V prestrašnem viharju še drugi ropot :
V zametih : že skor omaguje,
Pa pride nek pes, da iztrebi mu pot.

Kak psiček radostno zalaja,
K popotniku skoči leteč :
Plen smrti za enkrat ostaja ,
Krščanske ljubezni, en čudež je več.

PREGHIERA

Alla mente confusa
Di dubbio e di dolore,
Soccorri, o mio Signore,
Col raggio della fè.

Sollevala dal peso
Che la declina al fango;
A te sospiro e piango,
Mi raccomando a te.

Sai che la vita mia
Si strugge a poco a poco,
Come la cera al foco,
Come la neve al sol.

All' anima che anela
Da ricovrarti in braccio,
Rompi, Signore, il laccio
Che le impedisce il vol.

ZVEST KONJ

(DAS TREUE ROSS)

(iz nemšč.)

Konjiča jaz sem zgubil,
Moj jabkosiv konjič.
Bil zvest v življenju mi,
Bolj zvest se ne dobi.
Je vlekel vlak — voziček.

Ko hotel pa je umret,
Pogledal milo me,
Kot hotel govorit :
T' ne morem več služiti
Moj jezdec zdaj ádjé !

Življenje ko skončal,
Pokopal sem ga v tla
Na tratici nasip
Tam v neki senci lip ,
Spomin naj venča ga.

Hoffmann von Fallersleben.

METULJ

(LE PAPILLON iz. franc.).

Rodil se spomladi umrje ko rožce zvenó,
Z peruti zefirja prot nebu frli
Na cvetkah cvetočih se ziblje lepó
Omamljen vonjave bliščobe leti
Otrese peruti prahu še prav mlad
Kot veter se dviga v višave vseh nad
Kak čarobna pač je metuljčka osoda
Željam brez počitka jednači svoboda
Glej stvaric na zemlji povsod se dotika
Potem se prot nebu radosti pomika

Lamartine.

LE PAPILLON

Nâitre avec le printemps, mourir avec les roses
Sur l'aile du zéphir nager dans un ciel pur ;
Balancé sur le sein des fleurs à peine écloses ;
S'enivrer de parfums, de lumière et d'azur ;
S'écouant, jeune encor, la poudre de ses ailes :
Voilà du papillon le desin enchanté.
Il ressemble au désir, qui jamais ne se pose,
Et sans se satisfaire, effleurant toute chose,
Retourne enfin au cieul chercher la volupté.

Lamartine.

VSTAJNJE

Vstani vstani solnce zlato
In na zemljo posijaj,
Vzbudi, vzbudi, log in trato,
Vzdrami gore, gozd in gaj.
Drevje z cvetjem in zelenjem ;
In zamrli svet ogrej,
Ptičke nam privabi z juga
Da nas zopet vzvesele.
Naj izgine žalost tuga,
Ki je legla na srce.
Led raztopi na planini,
Cvetka hoče že na dan,
Sneg raztaji po rebrini,
Breg odiči in ravan.
Raznobarvna naj obleka
Mlade rožice krasi,
Da opomnje človeka

Na Gospoda vseh stvari.
To vzbujenje to življenje,
Vse Mariji naj velja,
Vstani človek da vstajenje,
Tudi tvoje čast Ji da.

I. T.

JUTRANIA PESEM

(MORGENLIED)

(iz nemšč.)

Dani se z vshoda,
Povsod se že dani.
Se zbudil je škrjanec,
In slavček žvrgoli.

Oblake rudeči
Že solnca zorni svit !
Se vid vršiček gozdov
Dol sivi se svetit.

Cvetlice zopet kvišku
Z obličjem gledajo ;
Z solzami še na licah
Žar solnca spevajo.

Če britko tud' trpljenje,
Pogum ti le kali,
Poglej zaupno k nebu,
Kot cvetka ki vskipi !

In mir se ti povrna
Še v polni radosti,
In kakor tu na svetu.
Tak v prsih se (glasi) dani.

*Hoffmann Feuchtersleben
von Fallersleben.*

METULJČEK IN DEČEK

(iz ital.)

Nestalen metuljček
Letáje frli ;
Zdaj brzo visoko
Počasi hiti.
Po trati zeleni
Se ziblje in gré,

Oh z strastnim pogledom,
Mu deček sledi.
Ves vpehan ga goni
Letaje hiti ;
Dokler ne vsede
Se gor mu na cvet,

Na tihem capljaje,
Glej kmalu sta vkup ;
Že srce prešinja
Mu strah in pa up.
Je zbegán obraz
In tresoče nogé.

Hlastno cvetlico
Zdaj zgrabi z rokó ;
Z cvetlico metuljčka
Pa vjame lepó.
Ki - skoro pogine.
Pjan od veselja
Fantiče pokliče ;
Privabi jih hitro
ko igra jih miče.
Vse hoče imeti
Še zbrane okrog.

Krasen predragi !
Glej plen mu je skrit
Vsak hoče da ve
Vsak hoče da vid.
Ter koče počasno
Jim prste odpret

Barvo blestečo
Opiše lepo.
Lepega plašča še
Purpur — zlato.
Vse vtise, poteze,
Čarobo, krasoto.

De Rossi.

DER WEISSE HIRSCH

Es gingen drei Jäger wohl auf die Pirsch
Sie wollten erjagen den weißen Hirsch.
Sie legten sich unter den Tannenbaum,
Es hatten die drei einen seltsamen Traum.
Der erste : Wir hat geträumt, ich klopff' auf den Busch
Da rauschte der Hirsch heraus, Husch, Husch !
Der zweite : Und als er sprang mit der Hunde Geklaff,
da brannt' ich ihn aus das Fell, piff, paff !
Der dritte : Und als ich den Hirsch auf der Erde sah,
Da stieß ich lustig ins Horn, trara !
So lagen sie da und sprachen, die drei,
Da rannte der weiße Hirsch vorbei.
Und eh' die drei Jäger ihn recht gesehen,
So war er davon über Tiefen und Höhen.
Husch, Husch ! piff ! paff ! trara !

PTIČKI IN RIBICE

(iz ital.)

Ptički : Rib'ce, rib'ce ve .
Srečne bolj bot mi !
Če sovragi vam prete
Z mrežami in trnki
Spustite raje se v globino
Morja, rek in kdo
Napad poskušal bo ?

Ribe : Ptički ptički vi
rečni bolj kot me !
Saj najdete vi skok
Prost odprt vam tok ;
Frlite daleč tjé —
Kamor strel ne gré.
Gor v oblake kdo —
Napad poskušal b o ?

Ptički: Po kateri zračni del,
Al pa obsežna plan,
Nas skušenj bo otel —
Da bode orlov bran ?

Ribe : Kdo pa nas ohrani ?
Ter strašnih hitov brani,
In roparskih še rib
Grozečih vsaki hip.
Ne godrnjaj bedak !
Ne misli, da le tvoje ;
Ker umerjočih vsak
Trplenje ima svoje . —

Bertola.

JADRANSKEMU MORJU

(ir. hrv.)

Oj silno večno moje morje sinje !
Kak čarobno si ti v očeh ljudi,
So mirne vendar tvoje modre grudi,
Ter sanjaš dosti z dušne oh globinje !

Vse divnejši si moje morje sinje !
Besneče pač sumiš ko val se dviga ;
Ko naše brdo tvoja prsa vžiga
Peneče se beliš ti kakor inje !

Saj ti svedok si naše prošle slave,
Minolih dni junaških vojnih bitk ;
Požiralo glej sekane si glave.

Oh padlo broj junakov je prevrlih.
Lepoti tvoji duša se mi klanja —
In prošlost naša o tebi rada sanja !

Adolf Makale.

LE MOINEAU ET LA COLOMBE

LE MOINEAU.

Comment se fait-il donc, ma soeur,
Que l' on t' aime, qu' on me rejette ;
Que l' on t' accueille avec douceur,
Qu' avec humeur on me maltraite ?
Cependant, je suis plus adroit ;
Je puis, par mainte gentillesse,
Charmer la maître et la maîtresse ;
J' ai cent fois plus d' esprit que toi.

LA COLOMBE.

C' est, mon frère, qu' on vous accuse
D' être un gourmand, d' être un voleur ;
Vos prenez ce qu' on vous refuse
Moi, ce qu' on m' offre de bon coeur
Vous avez plus d' esprit, mon frère,
Plus d' adresse, plus de savoir ;
Mais, lorsqu' on l' emploie à mal faire
Il vaudrait mieux n' en point avoir.

Ad Poezije III. Del. pag. 28.

Grenus.

LEKCJA KANUTA VELIKEGA

(LA LECON DE CANUT LE GRAND)

(iz franc.)

Kanut bil je črnega morja lastnik,
Absolutni Angleške dežele vladar,
Ki grozne je kneze podjarmil vsekdar,
Na breg se vsede nekoč oblastnik.

Vpričo magnatov motreč je ostal
Li mogočnost človeška pepel bla vsak,
Kot pih al pa dim in pa dneva oblak.
Pa modri je kmalu kar hotel spoznal ;

Peneči valovi pričeli se dvigat,
In smeli so njega kot sužnega bičat,
Ki nosil je žeslo postave — dajal !

Tedaj pa sin Svena z razdvojeno brado,
Se dvigne vladarju da vzvišeno nado,
Zdaj krono odloži in de : Bog je kralj !

Claudius Popelin.

POPOTNIK V SNEGU

(LE VOYAGEUR EGARE DAS LES NEIGES)

(iz franc.)

Pokriva vse sneg in pa led,
Po zraku plahute debele lete,
A ne da b' odnehalo mlet,
So skrite Bernarda visoke goré.

Pa dalje se gre le razgraja.
Na vrhu samotnem le senca leži,
In zadnjič vihar mu razsaja,
V ponočnih vetrovih se orel glasi.

Prizor ga je mučen strašil,
Popotnik več dalje ne sme je potrt. ;
Od mraza upehan in truden je bil,
Ob robu prepada že čaka ga smrt.

Zamišljen je — komaj se ziblje,
Zaspi ter o ženi otrokih sanja ;
Sneg mrzel pa njega obsiplje ;
Je v strahu — da kmalu življenje skonča.

Mu ura skončuje vže teke,
Ko v strašnih teh krajih rešitve mu ni,
Pokriva premrazene veke,
Mu britki zaspanec zapira oči.

Začudenje brž je strašno !
Se zdelo, da čuje zvončklanje zvona.
Šumenje doni na uhò :
Naenkrat svetloba po noči je bla.

Chenedolle.

POEZIJE

PRESTAVIL

IZ RAZNIH PTUJIH IZVIRNIKOV

B. BEUK

KURAT

X. DEL

92

TRIESTE.

STABILIMENTO TIPOGRAFICO L. HERRMANSTORFER

1910

Č R E Š N J E

(LES CERISES)

(iz franc.)

Okoli kramar potujoč,
Glej maj ki rad ljudi iznenad :
Slučajno se mu bližajoč.
Sem črešenj videl prvi sad !

Ta lep rudeč okrogli sad,
Na postelji zelenja stal,
Saj došli so za nas skušát
Okrašen voz od vrh do tal.

Od takrat so otroci stali
Na ustnih bistrh - kot zlató,
Ter po obedu so vriskali,
In devali jih za uhó.

Kak trgal vsak je črešnje rad,
Pikantno zrele pojedò,
Veseli ščinkovci igrat,
Za senco lepih vej gredò.

Pa srce moje se zapira ?
O daljni snivam še mladosti,
Zaslúžek smehu se odpira,
Ki polno je brez skrbnosti.

Takrát me mati je prijela
Še v roki šopek je visél !
Ginljivo me je pač objela,
Ko prve črešnje sem imél !

Alex Piedagnel.

A H A S V E R

(AHASVERUS)

(iz franc.)

Že let osemnajststo brez vsega počitka,
Povsod pod obnebjem nekdo se potika
Kot stari popotnik le vračal se je,
In hodil ves truden v roke in noge.
Je morna utrujenost trla možá ;
Ki šel brez počitka in upov do sna,
Se vlačil kot ranjen, ki hoče bežat,
Pet vinarjev čulo se v žepu rožljat,
Mu brada je v burji pa v snegu nogé.
Plezavši nekoč na strmine Norvegje.
Je vsklikal prot nebu popotnik potrť,
Kak sladko skalovje — kjer čaka me smrt :
Tu sneg mora pot mi obraza zmrznit,
O Bog to je kazen — ne vem kaj storit !
Da mogel bi vendar o Bog jaz umret ?
Pa ravno v tem hipu prosjak ki trpet,
Kot jud naveličal se je in gugál.
Zdaj Ahasver starčku je mavho podál,
On suknjo njegovo na rame ogrne ;
Storivši to — sede — in mrtev se zvrne.

Catulle Mendes.

SIROMAKOV PLES

(LE BAL DES PAUVRES)

(iz franc.)

Kaj ognji umetni se vžigajo res ;
Bogate vabeč že na slavnostni ples.
Kaj tam pred vhodom kjer mrzli prepih,
Glej dečki so trije in mati pri njih.
Ni plesna zabava za take ljudi ;
Trpeč in potrti od glada so vsi.
Presrečni veselju smeji se nebó ;
Plesajte otroci mi kruha dobó.

Dobrota saj prija krasoti obraza !
Tud jaz sem bla zala in lepega stasa !
Sirotam dajala darilce sem malo ;
Tak dajte kaj mojim — da rekla bom hvalo ?
Oh ptički ubogi kaj v bedi ste trnja,
Kaj treba jim sence in malce še zrna.
Presrečni veselju smeji se nebó ;
Plesajte otroci mi kruha dobó.

Bil žene je glas ki telesno je zdrava,
Z otroci brez strehe zavetja pa tava,
Sirote varuje — na nje še ozira
Ko tolpa plesalcev na trgu se zbira.
Oh revčki so zrli le lišp lepotičje,
A ona ozira v darila obličja.
Presrečni veselja smeji se nebó.
Plesajte otroci mi kruha dobó.

X.

AU POÈTE RONSARD.

L'art de faire des vers, dût-en s' on indigner
Doit être à plus haut prix que celui de régner.
Tous deux également nous portons la couronne :
Mais, roi, je la reçus ; poète, tu la donnes.
Ton esprit, enflammé d'une céleste ardeur,
Eclate par soi — même, et moi par ma grandeur.
Si du côté des dieux je cherche l'avantage,
Ronsard est leur mignon, et je suis leur image.
Ta lyre, qui ravit par de si doux accords,
Te soumet les esprits dont je n'ai que les corps ;
Elle t'en rend le maître et te fait introduire
Où le plus fier tyran n'a jamais eu d'empire.
Elle amollit les coeurs et soumet la beauté,
Je puis donner la mort, toi l'immortalité !

Ad Pesmi III. Del. pag. 7

Charles IX.

CVETLICE IN OTROCI

(iz ital.)

Rož majnika zàlih škrlatnih cvetličje,
Kot čilo nedolžnih otrok je obličje :
Ko iste na svetu bi trnja ne imele,
Bi srdi in mržnje otrok ne vspele !
Vam to in pa ono prikrival ne bom, —
Vse stvarice imele bi krasnejši dom.

Di maggio alla rosa leggiadra, vermiglia
La fresca dei bimbi faccina somiglia ;
Oh, se non avesse la rosa gli spini,
Ne avesser capricci, ne bízze i bambini !
Si l' una che gli altri — non ve lo nascondo —
Sarebber le cose più belle del mondo !

Fiorentino.

ZIMSKA PTICA

(iz hrv.)

Caruje zima — zvoki vsi molčé,
Nebo je temno kot, preproga siva,
Kot drobno perje sneg se doli vliva
Na gole puste sela in bregé.

Na golo steblo ptičica je sedla :
Od mraza vsa se trese in še strada :
Ki onemogla skoro je od glada
In peva tužno pesem — nevesela.

Ko suho rmeno, velo, listje pika
Življenja zrušile so se vezi,
Zdaj dušo mojo crna slutnja stiska.

A srce okovale so verige,
In plaka, — liri poka — bolna žica
Na stebalu zdaj sameva zimska ptica.

Adolf Makale.

IZ KNJIGE UGANK

(AUS DEM RÄTSELBUCHE)

(iz nemšč.)

Polje belo črno posejano je ;
Marsikdo pa mimo gre,
Vendar kaj na njem ne ve. (P sava)

Iz zemlje rasem,
Vsakega oblačim,
Kralja in cesarja
In njega ki prosjači. (Lan konoplje).

Kovaški revni sluga zdrav
Nimam rok pa kažem prav ;
Nimam nog pa treba it'
Noč in dan na straži bit' ;
Ko vležem se k počitku pa,
Potem vsakteri zamrmra. (Ura).

Od mamke ko sem šel
Sem belo srajco imel ;
ko Bog zelenje dal
Povsod ga je nas tlal.
Krvi in vina vlil
Srce trdo ušil. (Črešnja).

Vsaka reč na zemlji še,
Po vodi in po zraku gre,
Pa vedno dokler ne umre ? (Se stara).

Prvo ne malo velja,
Drugo pa ni pretežko ;
Vse moje ti upe podá
Vendar ne upaj zelo ! (Morda).

Kakorkoli se vrti
Na desno ali levo tje
Če roka tvoja mu sledi
Mora iti ravno že (Črtalo)

Če je mrzlo je toplo
Če je toplo je mrzlo (Dih.)

D. Simrock.

NAJBOGATEJŠI KNEZ

(iz nemšč.)

Sloveč glej v vezani besedi
Dežel vrednost ljudstva broj,
Tam nemški knezi so sedeli
V Vormzu na dvoru carja.

Res krasna knez Saksonje de,
»Dežela moja je in moč ;
Hribovje polno je srebra
Ga v zemlje rovih skrivajoč.«

Deželo mojo bujno glejte,
Rene de volilni knez,
Poraja v dolu — zlate setve,
In rujno vince tudi vmes.

»Velika mesta — in gradovi
Bavarje Ludvik pravi,
Deželo mojo bogate
Zakladi ki v naravi.«

Eberhard ki imel brado
Virtenberga ljubi vzor,
»Dežela moja nima mest
De srebronosnih nima gor.«

Neguje biser vendar skrit,
Tu hribov je osrčje,
Saj glavo lahko položim
Podložnikom v naročje.«

De koncem še vladar Saksonje,
Tako Bavarje in pa Rene ;
»Grof z brado vi ste najbolj bogat,
Vaš kraj 'ma žlahtne kamene.«

Kerner.

MOŠKO OROŽJE

(iz nemšč.)

Naj brez orožja mož pač ni !
Ne menim namreč meč,
Saj isti tudi ga časti,
Če mož in meč sloveč.
Orožje drugo se dobi,
Katero Bog pripné,
Li biva tudi v sužnosti
Mu moč oblastna je.

Orožje tako glej je um,
kot bistri mirni čut,
Mu nizko podlo vse le šum,
k Najvišjemu se trud.
Pritisk osode če ga tlači,
kot skala je strmeč,
Od desne se ne razkorači
Pogum mu vedno več.

Orožje tako čustvo je
Izvirajoče iz srca,
ki igri solz odprto je,
Le pravi bôl velja,
Ljubezen pristna mu je žar
Ki vedno ga krepi
Za vso krasoto pač nikdar.
Še zrna ne pusti.

Beseda je orožni kit ?
Razuma je odmev,
Kot trdni grad in varni ščit,
A ne dobička gnev
Prostor in čas krmilo hkrat,
Meden je taki nalog,
Je v revnem času bogat sklad
Dobrin, bodočih zalog.

I. G. Seidl.

ŽIVLJENJE

(LA VITA iz Ital.)

Zakaj želet življenje dolgo ?
Pa kako radost isto strinja ?
Saj sreča vsaka je trpljenje. —
In reva — sleherna starost :
Kak strahopetni za bodočnost :
Le igra smo ljubezni sreče :
Oh teža let — potem nas tlači
Ko stare vspremlja vzdih in bol
Zdaj bega nas le up imetja ;
Zdaj tare nas izgube strah.
Ter vedni boj krivične muči :
Oh sence domišlije sen,
Vse bedarije in norčije
Tu nas vseh so le skrbi ;
Spoznavat dom in zmoto
Se pričné potem se umre.

Metastasio.

LA VITA

Perchè bramar la vita ? e quale in lei
Piacer si trova ? Ogni fortuna è pena
E miser'a ogni età. Tremiam fanciulli
D' un guardo al minacciar s'iam giuoco adulti
Di fortuna e d' amor ; gemiam canuti
Sotto il peso degli anni: or ne tormenta
La brama d' ottenere ; or ne trafigge
Di perdere il timore. Eterna guerra
Hanno i rei con se stessi, i giusti l' hanno
Con l' invidia e la frode. Onore, deliri
Sogni, follie son nostre cure ; e quando
Il vergognoso errore
A scoprir s' incomincia, allor si muore.

Metastasio.

SLEP IN KRULJEVI

(LE AVEUGLE ET LE PARALITIQUE)

(iz franc.)

Vzajemno bodriva pomagajva si,
Bolj lahko bo breme težav :
Če dobro bi bratu skazal —
V tolažko je zlo če se voljno trpi.
Konfucij dejal je ta nauk naj prešine :
Prepričajva ljudstva in narode Kine,
Sledeči dogodek jim on ponovi.
Se zrlo v Aziji je mestice stat
V njem sta živela nesrečnika dva,
Kruljevi slepi — kot revčka oba.
Prosila nebo sta življenje skončat :
Pa prošnja ni mogla nikdar obveljat.
Zbog klicov donečih pa smrti še ni,
In kruljevi v postlji na trgu leži,
Oh brez milovanja začne trepetat :
A slepi, ki vse mu škoduje,
Je bil brez opore vodnika,
Da revčka še psiček ne čuje,
Brez spremstva okol se potika.
Nekoč pa se glej pripeti —
Da kruljevi v tmuni kjer cesta se vije,
Pri nekem bolniku čepi ;
On čuje že vzdih in dušo že bolest obsije :
Ni tak kot nesrečni nervozni.
Kot ti in pa drugi, da bi tugoval.
Zló muči pač vsacega on je dejal :
Pojavi britkosti so grozni
Saj tare vznemirja različno naj' zló :
Združiva se braetc lahkejši mam' bo
Oh kruljevi, le ; kaj ne veš ti moj brat
A sam še ne morem koraka storit.

In tebi pa manjka potrebni še vid ;
Kaj združila revo bi naju še hkrat ?
Kaj praviš ? poslušaj zdaj slepi veli ;
Saj svojstev potrebnih ni treba iskat ;
Ti čvrste noge jaz pa zdrave oči :
Potrebne darove imava oba,
Glej jaz te bom nosil — in ti me vodil.
Priateljstvo naju nikdar ne skonča
Čegava usluga koristnejša -je,
Bom hodil za te in ti gledal za me.»

Florian.

D O M O T O Ž J E

(HEIMWEH iz nemšč.)

Če v daljne tudi kraje greš,
Na breg, v strmino v zadnjo vas,
Pa v duši tvoji vendar žreš
Presladki domovine glas.

Če zginila so tudi leta
Ki trgala vezi tidino,
A hrepenenje ti obeta
Še rajskomilo — domovino.

Če solnce sreče tud' žari
Na tvojo sladko pot uprto,
Pa sreča radost ne vgasi
Željo tje v dom cdprto.

Tak domotožje nas krepi
Z mnogovrstnimi čarili,
Da končno nas res bodri
Ter v pravi dom nas preseli.

Dieffenbach.

MOJA RADOST

(LE MIE GIOIE)

(iz ital.)

Ves zbégan grem na kak izlet ;
In vožnja z vlakom me vedri ;
A morska kopel še polet,
Veselje radost zdravje mi.

Pa ni le razvedrilo tó
Notranje živce mi čvrsti,
Veselje v srcu pa mi vžgó
Še druge resne bolj stvari !

Če v šoli slabi red dobim
Pod kožo vse zamrgoli
Veselje srca brž zgubim
Goreč sem poln že skrbi

Saj večje nič ne more bit
Kar zadovoljnost srcu dá
Kot znat in z roko občutit
Da radost mamke sem doma

Fiorentino.

LE MIE GIOIE

(MOJA RADOST)

Io vado matto per le scampagnate ;
M' elettrizza un viaggetto in ferrovia :
I bagni al mare, quando vien l' estate,
Mi fanno uscir di me dall' allegria.

Ma non soltanto ciò che mi diverte
Tocca l' interne mie corde giulieve....
Quante esultanze m' hanno in seno aperte
Le cose anche più serie e positive !

Se alla scuola il mio compito riscote
Un biel dieci non sto più nella pelle !
Ogni gioia dal cor su per le gote
Mi sale in fiamma e me la fa più belle.

Ma non v' ha nulla, nulla e non è strano
Che maggior contentezza il cuor mi dia
Quanto il sappare ed il toccar con mano
Ch' io son la gioia della mamma mia.

Fiorentino.

DUHOVNIKU ZA GOD

(A UN PRETRE iz franc.)

Vi ki previdnost razlagate tu
Božje in druge vrline nebes,
Služabnik pobožni ste sloge — miru —
Duhovnik ki poln ljubezni ste res !
Povzdignem — pustite v proslavo moj glas
Vaše dobrote zdaj javno pohvalim,
To je voščilo ki Vam ga podarim
Saj Vaše srce Vam je vzvišeni kras ?
Godovni Vam danes prijetni je čas,
Da večnega vsegamogočnost
Vstregla bo mojim željam
Ugodnost, veselje, radost
V vezilo — molitev Vam dam !
Oh sreče tu stalne na syetu pač ni
Učini o Bog, da bo rajski naš dom,
Vsaj duše nam rešil pogubljenja spon
Mir seva naj vedno in rajski še sij !
Nebo naj pač vsliši vse moje želje,
Ko up bo naš sleherni takrat skončan
Bo venec zaslužen na glavo Vam djan ;
Oh takrat bo praznik — za angeljce vse !

J. F. D.

LES FUNERAILLES DE L' ANNÉE

(P O G R E B L E T A)

(iz franc.)

I.

Žar. sólnea ni več tak žaréč in pa vroč ;
Oblak je mokroten ;
Grmovju že peša pojema vsa moč ;
In vrt je suhoten ;
Glej leto že vleglo se v temno je krsto
Počiva mrtvó !
Le stopite v kodrih se vvrstite v vrsto,
Le pojdite mesci, ves sprevod da bo
Ti listopad, gruden, prosenec od tod
Zapadi snegá !
Na listje osušeno velo in prod
Okoli grobá !

II.

Pred včéranjema vidla se lastavka it,
Je zadnja odšlá.
In čul sem šumenje se vedno daljit
Deročih vodá.
Oh zarja že kaže solzeč se bridkó,
Podviže prav ráno :
Le semkaj oblečeni sivo črnó
In plašči so bili pokriti že s slano ;
Le pridite mesci otožni z solzami v očeh
Vaš kinč duhomoren je poln vteh,
Za krsto kjer leto zaspi.

III.

Dež lije oblaki rosijo vso tal
Mlakužne vse skorje.

In grom se v viharju razléga iz skal
Pretresa obzorje.
Saj kuščarce šle so k počitku od tod,
Glej luknja jih skrije.
Le pojdite zdaj bo pogrebni sprevód,
Vsak mesec kot spremstvo naj sije :
Oh leto že umira oh mesci le plakajte vi
Prekasno je bilo,
Na grobu cvetličje naj kmal' vskipi
Broj solz ga zalilo !

Autran.

LA RONDINE DEGLI SCOGLI

Fuggon nei rai lucenti
Del sol la vele e i venti
Su l'onde aperte.
Contro segreta cala
Le verdi acque profonde
Dormon coverta

Di rupi e selve obrose.
Alte, silenziose
Rondini volano
Tra gli ermi sassi, calanò,
Salgono, girano,
Posan, rivolano.

Ombra lor dona e fidi
Asili e saldi nidi
Lo scoglio mesto.
Povero e muto è il sito,
L' angel povero e muto ;
S' aman per questo.

AMEN KAMENOV

(iz nemšč.)

Od starosti slep pa kljub temu še pridgal,
Je Beda veselo poslanstvo nebes,
Od mesta do mesta, ter z vasi v vas
Pobožnega starčka je vodil vodnik,
Da božjo besedo je živo razlagal.

Ga pelje nekoč njegov deček v dol,
Ki z kameni bil je posut in nastlan.
Z lahkoto ne z zlobo zdaj deček dejá :
Častitljivi oče tu mnogo ljudi
Je zbranih ki čakajo tvoj'ga govora“.

Zdaj slepi se starček vzdigne takoj,
Izbere si tekst ga prav spretno razlaga,
Svari, opominja, preti, in tolaži,
Ginljivo, da solze mu mile kapljajo
Ter močijo rosnato sivo mu brado.

Skončavši zaključí pa kakor spodobno
Še očenaš zmoli in tak govori
„Saj tvoje kraljestvo in tvoja je moč
In pa veličastvo na veke še vse“. —
Vže tisoč glasov zdaj po dolu doni
Oh Amen častitljevi Oče ti Amen !“

Zdaj dečko se vstraši skesano poklekne
Svetniku odkrije spove mu svoj čin.
„Sin“ de mu pa starček „Kaj nisi še bral :
Ljudjé ko molče govori pa kamen ?
Ne šali v bodoče se z božjo besedo !
Ker ista je živa in čvrsta in krepka
Saj kakor dvorezni in ostri je meč
Če srca človeška nalašč okamné,
Tak v kamnu se gane človeško srce“.

Kosegarten.

PREMAGALEC IN STARČEK

(LE CONQUÉRANT ET LE VIEILLARD)

(iz franc.)

Premagalec :

Oh pot sem med lovom tam v gozdu zgrešil;
Izpelji me starček premili ti ven.

Starček :

Pustite dirjalca, skakalca saj vam bom sledil :
Hodiva — držite korak je utrujen.

Premagalec :

Li nepoznan sem ti mar ?

Starček :

Še vidil te nisem nikdar.

Premagalec :

Iz potez in korakov pač spoznal boš ti ?

Starček :

Gospod saj le v miru pod streho sem živel vsekdar.

Premagalec :

Saj dvajset že let je — kar svet me slavi :
Pogum mi podjarmil je mnogo držav,
Ker v miru in v vojski ime me časti.
Pred mano se treslo je vse.

Starček :

Pozornost le delu in trudu sem dal,
Spoznati ne morem vas še.

Premagalec :

Kaj ti ne poznaš me !.... Pred letom glej čin sem zvršil
Ker tvojo sem rojstno državo podjarmil z orožjem razdjal,
Ter kralje premagal si tron osvojil — pridobil.

Starček :

Z učiteljem prosim sem Vas brž zamenjal.

Premagalec :

Povej mi o človek pač kaka osoda ti je,

Starček :

Tu v gozdu rojén vzgojén sem jaz sredi zelenja,
Kjer mirno so tekli mi dnevi vsega življenja,
Soproga in sinčka mi dva sta mi lajšala dne.
Šest koz in pa pridne roke to bogastvo je naše.
Nam bilo je dosti — hvalimo Boga !
Do tukaj Gospod zdaj poti so pa vaše,
Mi le oprostite sem truden in star

Premagalec :

Tak z Bogom oj starček e hvali Boga !

Beranger.

STARIŠEM ZA GOD

(COMPLIMENTS EN VERS POUR LE JOUR DE L'AN.)

(iz franc.)

Leto skončalo svoj zadnji je tek,
Zadnja mu ura je ravno odbila ;
Čul sem že v srcu utripat nje beg
Moje oči pa je solza močila.
Starši Vam pač je veljal ves ropot,
Vam tud darujem vse moje solzè ;
Vendar bojim se udanostni plod
Moje hvaležnosti kazati še.
Iskre ljubezni — dolžnosti —
Upam da moja še zorna mladost,
Milost gotovo pri Vas zadobi.
Srca uvažujte kreposti,
To je voščilo radosti :
Dobri vi oče in mila vi mati
Moram priprosto voščilo Vam dati.

X.

LES VIEILLES MAISONS

(STARE HIŠE)

(iz franc.)

Ne ljubim novih hiš
Njih lice brez obzira ;
Skrbe pa stari viš
Da rev se ne zatira.

Kot z gipsa so pokline
Se zdi kot starčka smeh ;
Skozi šipe in pa line
Je britk pogled vseh.

So vrata gostoljubna,
Postarani branik ;
Zidišča so uljudna
Za vsak sprejem obisk ;

Ključavnice rujave,
Ker v srcih ni skrivnosti ;
Le časi blišč temné
Jednak je slikam dosti.

Tam spe še duše zdrave,
So zibke ograjene ;
Čut mile očetnjave
Še giblje grude ene.

Ognjišče ljubim saj,
Kjer čuje se kot z lin
Dež lastovke kedaj
Vspomladi ali po zim' ;

Se po stopnicah hodi
Široke nizke so
Pot gori doli vodi,
Preštete večkrat so ;

Tramenom strehe sila ;
Podstrešja pod črviv,
Osoda odru mila
Ker gozd se je strebil.

V dvorani tam je tek
Družbinsko je ognjišče,
Tam tram obok povprek,
Drži vse bivališče,

Še stalno pa se trud,
Vzdržuje kot poprej
Živahni gibčni ljud,
Držeč se starih mej.

Ne ruši se vsled težè,
Če tudi poka bok
Razpokan bliz' je veže
Crvič pa vrta v krog ;

Z izdatno pač močjo,
Le končki še vzdržè,
Dob hrastov tak trdno
Da zibke gor donè :

Otroci zrastli so,
Že tram je upognjen ;
Še bolj se pregnil bo ;
Na ogenj bo vložen.

In ko se vničil bo,
Spomin že vseh dobrot
Nje dim se dvignil bo.
Razpršen že povsod.

V ostankih vseh snovi,
Spuhte na več imen,
Saj mrtve ko stvari
Puste ostankov sen.

Sully Prudhomme.

NAJLEPŠA DOTA

Kaj prinesla je nevesta Marku,
Kaj prinesla je njemu za doto,
Da ponaša ž njo se v vsi okrajni ?
Al prinesla njemu je zlato krono,
Zlato krono, zlati pas rumeni,
Benečanskih svetlih rumenjakov
Dragih kamnov in koral bliščečih
Ne perišča biserov leskečih ?
Al prinesla mu je bele svile
Bele svile, mehkega baržuna ?
Ni prinesla njemu krone zlate,
Krone zlate, ne rumenih pasov
Benečanskih svetlih rumenjakov
Ne perišča biserov leskečih,
Ni prinesla njemu bele svile,
Bele svile mehkega baržuna ;
Al prinesla mu je lepšo doto,
Lepšo vse bolj dragoceno doto :
Dve nebeški zvezdi — mile oči,
Svitlo zarjo — prenedolžno lice,
Tiho luno — sladki mir domači,
Žarko solnce — verno vdano srce.

Cegnar.

ZIMA (L' HIVER)

(iz franc.)

Tam doli sred brega prot gozdu obrnjen,
Ko megla odpira svetlobi že moč,
Je starček ki s plaščem sneženim ogrnjen,
Počasi koraka se nam bližajoč.

Kak črno vejovje že burja drobi
Da veje puščice krog njega deže ;
Z utrujeno nogo pa listje vali,
Upognjen pod butaro drv sem gre,

Ko hrastje zeleno in trnje že belo,
Prepolno je cvetja in ljublienih ptic !
Po gozdu, po vrtu grmovju debelo,
Nabral je že breme prav drobnih vejic.

Zamišljeno starček koraka nesoč
Že butaro težko priljubljeno težo ;
Kurjavo pred bajto že staro dajoč,
Ko z hosto napolnil okajeno vežo.

Pa brinje in trnje gorivo užiga
Podžiga — ko piha žareči ogenj
Iz prejšnih še časov ostanke zažiga,
Tak zdi se že kmalu kot ves pomlajen.

V voljeni obleki za kotom sedeč,
Ter prste steguje prot ognju moli
In čašico vinca — počasi morneč ;
Kot pristni prihnjek iz boljsih še dni.

Moč vinca pokaže se mu na očeh ;
Ko sladka toplota mu srce ogrela ;
In bele obrvi že diči nasmeh
Na roko pa kane mu solza debela.

Gorite vejé iz ostankov grmičja,
Oh iskrice žarne še starčka pogledjte ;
Ostanki ste cvetk ter dišav in cvetličja
Le zadnje njegove še vzdihne ogrejte.

Predragi spominki iz gozdov skrivališč,
Zdaj drva ste suha prej šopki zeleni,
V zavetju zatišja, ognjišč in bivališč,
Za solnce nas grejte v tej zimi ledeni !

Laprade.

ŽEZLO RUDOLFA HABSBURŠKEGA

(DER SCEPTER RUDOLFS VON HABSBURG)

(iz nemšč.)

Tak čas je skončal brez vladarja,
In grof Habsburški naj vse spravi
V Frankfurtu vse spremstvo povdarja,
Naj v Aahenu kronan že bo.

Ob Reki ko Reki so šli,
Pozdravi okrog zaoré,
Ko v stolnici v cerkvi so bli,
Zvonovi in spevi donè.

Knez Majnca kot primas je vlasti,
Lepo litanije je pel,
Potem z svetim oljem časti,
Je carja mazilit začel.

On krono navadno še vzame
Jo dene na sveto glavó,
Za žezlo brž tudi se zgane,
Katero pozabljeno blo.

Glej novi priyor vse ogreje.
Okoli stojoči bledè.
Se Rudolf Habsburški nasmeje
To dober nam znak je on de !

Zdaj vzamem z oltarja razpelo
Kot geslo mogočno v rokò,
Prešveto zares se mu zdelo,
Začetek in konec mu bo.

Po stolnici vsklik zaori,
Vsi stari in mladi pojó.
Ker cesar pač sam zatrdi
Ohranil je vedno zvesto.

Prestal za človeštvo je smrt,
Je pot in resnica življenje !
Pomaga naj zvajaj načrt
Za pravo jednako ljublenje !“

Wolf Müller.

NATALE DEI BIMBI

Innocenti fanciulli,
che non suggerste ancora
il velen della vita ;
gioconda età, fiorita
nel riso dell' aurora,
nel gaudio dei trastulli ;

anime ignote al male,
coscienze serene,
bocche senza segreti,
tornano i giorni lieti
ed il dicembre viene
col ceppo di Natale ;

speme di forti padri,
gioia dei dì fugaci,
gloria ed amor del mondo,
porgete il capo biondo
alle carezze, ai baci
delle festanti madri.

Ahi, come triste è l' ora
per l' anime inquiete
pei cuori avvelenati !
O bimbi, o voi beati,
perchè non intendete,
perchè ignorate ancora !

ČLOVEK IN DOMAČE ŽIVALI

(iz nemšč.)

Semkaj živalce da brž sporočite.

Kaj ste pač dobrega meni storile

Psiček zalája : „Varujem ti hiško“.

Mačka zamjavka : „Vjamem ti miško“.

Konj rozgetá : „Ti ne vlečem voziček“.

Krava mrmra : „Ti dam mleka in masla vžitek“.

Koza mekeče : „Moj sir te redi“.

Prešič pa kruli : „Ti imaš meso in pa kri“.

Ovčica blekeče : „Skrbim ti za volno blagó“.

Goska gogoče . „Natlačim ti postelj mehkó“.

Raca pa kvaka : „Pečenko najboljšo delim“.

Čebela brenči : „Ti med sladek pustim“.

Kokoš pa kokoče : „Ti jajca prinašam“.

Goloček pa gruli : „T' mladiče pečenke donašam“.

Torej otroci gospodje ste ví,

Za žrtve podane ljubite se vsi.

Prest. R. Hvala.

NAJLEPŠA POTVANJA PODOBA

(iz nemšč.)

Glej v krogu kameradov ko delopust pričel,
Med potniki pogovor — se vroč živahen vnel.
Vablljivo resno vsak pove kaj tu in tam,
Označil tisoč krajev ki videl jih je sam :

Bogastvo dol na jugu — ob severu pa sneg.
Jezera ki hrupna in Rene zelen breg,
Gradovi podrtine na strmih stenah skal,
Palače in svetišča, ki kvišku se dvigal,

Ter bronaste spominke in stolnice svetišča,
Mostóve, vodovode, predore in zidišča
Sto drugih čudotvorov saj njih spomin ne vgasne
Tak fantje govoreč že zro prizore krasne :

Sem čutil hrepenenje — ki v prsih vedno tli,
Tud moja duša vedno popotvat hrepeni.
Škrjanček s prvo pesem domovje ko obišče,
Glej potno palco desna v hipu brž poišče,

Imetje zrl južnih krajev mrzloto severja.
Ter Rene breg zelen in hrupna jezera,
Gradove podrtih na strmih stenah skal,
Svetišča in palače okinčana do tal.

Ter bronaste spominke — in stolnice svetišča,
Mostove, vodovode, predore in zidišča ;
Kar videl sem na svetu okoli krog in krog,
Vse čudotvore dela — pokazal mi je Bog,

Dežel bogastvo trat, livad čaroba :
Stemnila vendar vse mi potvanja podoba.
Podrta skoro hišica je v dolu stala,
Od žarkov solnca stena šla lesketala.

Videč jo mogel plakat kot po odhodu né,
Se vsled veselja trésel kolena upoguil še.
Vrnivši se iz vrha pa videl sem rastočo
Preljubo malo skromno staro rojstno kočó.

H. Hillesch.

LA VANITE (NEČIMERNOST)

(iz franc.)

Kaj brígajo rojstva te kraljev željé,
In zmage ki hipno odmah vsplamté
Zvonovi kanoni brenče,
Častijo Gospoda z pripravo sijája,
Nad mestnim obzorjem glej noč tud' vshaja,
Brój zvezdic poraja?
Pogled tvoj le k Bogu obrnjen naj bo.
Nečimerno vse tu je in pa gredó;
Oh slave spuhtijo gredó;
Naj krone in mitre zlata le blišče,
Oh trajajo malce kot božje travé
Kjer lastovke mlade valé!
Saj ničnosti več ima blišč in pa lesk.
In kroglja zadene tud raj obelisk
Kot grlic golobov obisk.
Bog s smrtjo menjuje vse kralje kot viš.
Pozláčene krone imajo svoj križ,
Z grobišči svetišča so sliš.
Blišč stolpov gradov in palač pa je kaj,
Napoleon, Cesar, Perikl in Mohmed zdaj,
Odpade in zgine vse v kraj!
Skrivnostni prepád se duhove ukroti!
Pod zemljo v tihoti globini vse spi,
Ko vrišče na površju bobni!

Victor Hugo.

LE LABOURAGE

(POLJEDELEC)

((iz franc.))

Dva vóla mi v štalci sta res,
Sta belorudeča oba.
Plug diči ves javorjev les ;
Rezilo trdino razdja
Njih skrb je da vidi se plan
Rumeno poletje zelena pomlád
Zaslužita sleherni dan ;
Za nje ni blo treba tolk' dati
Li vidite lepe živali,
Capljati, voziti ravno,
Saj voli na dežju so stali,
Li mrzlo blo ali topló ?
Ko pit jim je dal jih vstavil,
Nesnaga jim vdela z nosa.
Na rogu sem kmalu opazil
Kak ptiček po njemu skakljá.

Pierre Dupont.

Bog dóbri pa kmetom deli
Še žito in klas iz zlatá.
Ter grozdje ki jesen vzorí.
Vsa zemlja zaklade mu da
Skrbi za orat in sejat,
Prekoplje trdino zemlje.
Hiteč vse prideljke pospravljat
Preživlja rodove zemlje.

V. de Laprade.

POPOTNIK IN SKRJANČEK

(orig.)

Popotnik :

Kak se škrjanček po zraku vrtiš,
Bujno prot' solnčnemu svitu žgoliš.

Škrjanček ;

Vdano Boga na višavah hvalim,
Hrano po trati zeleni lovim ;
V zraku škrjanček ko ubrano je pel,
Potnik po cesti je stopal vesel.
Solnca oba sta se prav veselila
Srčno molila Bogá sta slavila.

Rudolf Hvala.

LA GÉNISSE, LA CHÈVRE ET LA BREBIS EN SOCIÉTÉ AVEC LE LION

(JENICA, KOZA IN OVCA V DRUŽBI Z LEVOM)

(iz franc.)

Jenica, koza, ovca del
In lev vladar mogočni vrli,
Ti zvezo so nekoč pričel,
Dobiček zgubo da bi zrli.
Jelen se v zanjke kozje vjel.
Se skliče klika na poset.
Gredo in jelen z taco šteje :
„Glej štiri de smo za obed“.
Razkosa plen in dalje šteje ;
Kot kralj uzame del za se.

„To prija meni pravzaprav“,
De lev vladar sem čil in zdrav“.
Kot oporekat se ne sme.
„Še drugi del — naj bo mi dan :
Kot veste sem najbolj močan.
Krepak sem hočem tud tretjino.
Če kdo pa vzame četrtino,
Predrznež brž bo pokončan.

La Fontaine.

UPANJE (DIE HOFFNUNG)

(iz nemšč.)

Govoré in sanjajo pač mnogo ljudje
O boljše bodočnosti dnéh ;
Cilj sréčen in zlat — to so skupne želje
To lov je in dirjanje vseh.
Če svet se tud' stara in zopet mladi,
A človek po zboljšanju vedno hlepi.

V življenje ga upanje stvarno vpelje,
Se brdkemu dečku smeji
Mladenču glej vžiga še čarobne želje,
Pri sivemu starčku še tli ;
Utrujeni tek če pa v grobu skončá,
Na grobu še vendar on upe sejá.

Ni laskava plitva in blodna pač misel,
Ki tli le v možganih bedaka,
Izvor ima v srcu in bistveni zmisel :
Ter v boljšo bodočnost nas taka.
Kar glas nam notranji očitno veli,
To dušo ki upa nikdar ne slepi.

Schiller.

POEZIJE

PRESTAVIL

IZ RAZNIH PTUJIH IZVIRNIKOV

B. BEUK

KURAT

XI. DEL

TRIESTE.

STABILIMENTO TIPOGRAFICO L. HERRMANSTORFER

1910

JUNAKOV GROB

Visoko na linici mamka sloni
Njen sinek po dolu kobilo lovi.
«Oj pusti mi, luca, zelenkasto brav,
Glej turških konj videti mnogo je glav.
Zdaj sedlo na hrbet jaz tebi bom del,
Bom meček opasal in na te bom sel ;
Pomakal moj meček se v turško bo kri,
Kobile sovražne podila boš ti.»
Kobila mladenču nasprot' rezgetá,
In z usnjatim sedlom junak jo sedlá,
Pa kliče si vojne tovariše vse :
«Vstanite, vstanite, na vojno greste !
In mamica v linici milo ječi.
Si sineka gleda, tako govori :
«Poslušaj me starico, sinko ti moj,
Ne hodi, ne hodi, nad Turka na boj !
Črez vrata mi hrastov porinemo pah.
In Turka za zidom ne bode nas strah,
Pod turškimi meči je umrl tvoj brat ,
Sedaj pa še ti bi zapustil me rad ?
Med Turki izdihnil tud otec je tvoj,
Ne hodi, ne hodi, moj sinko na boj !»
«Poslušaj poslušaj, o mamica ti,
Kar sin ti tvoj zadnji pred bojem veli :
Kjer bratec in otec boril se za dom,
Tam boja se branil jaz tudi ne bom,
Kjer otec izdihnil, kjêr vmiral je brat'
Tam jaz bom posteljo postiljal si rad.»
Krdela sovraga že v dol gomeze,
Ko zbere mladenič si hlapce mlade.
Minila še niso trenotja mu tri,
Že z curkom prelival sovražno je kri.
Z levico za brzdo kobilo drži,
Z desnico krvavo orožje vihti.

Vrši se na sredi, kjer velik je hrup,
In Turki pod mečem lete mu na kup.
In ko se junak na okoli ozre,
Pobile že hlapce so sablje krive.
Boril se je dolgo na travniku sam,
Iz trupel si rakev napravil le-tam.
Kjer jarek na ravni stoji še ta dan,
Junak tam slovenski leži pokopan.
Ni rezani kamen ni laviorjev šop
Ne kaže, ne pravi, kje njegov je grob.
Le prosta pravljica le ta ne molči,
Le prosta pravljica — junaka slavi.

J. Jurčič.

MOJA DOMOVINA

Slavna si dežela lepa,
Strme alpe gor kipe,
Val morjá ko breg otepa
Sever jugu da roke !

Lepo si kraljestvo ti,
Tu ob Donavi veliki,
Mirta zrak okol zlati
Krog snežniki ledeniki !

Krasna si država bolj,
Trte krijejo goré,
Setev zlata diči dol,
Plan in gozdi zelene !

Moja krasna domovina,
Zibka čvrstih krepih mož,
César v roki geslo ima,
V zmago vpelje združna moč.

nadv. Maks (Max).

TRI DNI KRIŠTOFA KOLOMBA

(iz franc.)

«*Europa ! Europa !* — le čujte je upanja več !
«Kolumb de : «nov svet za tri dni že dobimo....»
Že z prstom on kaže, z očmi koprneč,
Motrivši obnebja brezmejno širino.
On jadra, — treh dni je že prvi zdaj proč,
Še jadra, in plove, obnebje le zroč,
Z mornarji on jádra, valovje buči.
Se vidi le morje-obzor pred očmi.
On jadra in pluje, še vedno naprej
A igla (kompasa) vrti se je morje brez mej.
krmár je tihotno naslonjen na hlode,
Ter v tminah pozorno krmili sred vode.
Poslušá drdránje, šumenje valóv,
Ter prtanje , jadr ki ziblje ves krov.
Se skrile so zvezde Evropske nebes,
V zahódu so križi-čaroba očes.
Oh zarja se bliža-počas' se dani,
In beli metuljček naprot prifrlí.
«Kolumb glej napočil že novi je dan !
«A kraj ves obsežni — z daljavo prostrán.
Kaj dela pa Kristof Kolumb ? on še spi !
Napor ga omámil, — osoda vadjlá —
Pogin mu zarotna se sódba glasi,
«Al jutri naj zmaga, al smrti se zda.»
Nesrečni ! kaj ! jutri bo imel za grob
To morje, ker išče deželo Europ' !
In morda, že jutri neisprosni valovi,
Motrivši jih iskal bogati, je prod,
Ga vržejo venkaj peščeni bregovi
Kolumb veleum — bo proslavljen povsod !
Naenkrat se z jadrenika kliče glasno :
Je zémlja — je zemlja — ves krik zaori ;
Zbudivši se teče, da vidi še njo.

Zemljó — ki provzročala broj mu skrbi !
O mili prizor ! čudotvorov pojav !
Zastavo in meč je v roki držal.
Odjadra na Špansko , ter kralju podari.
Dežélo prekrásno, bogato, največo ;
Ta njega z zakladi časti blagodari,
Oh tron ! to premalo ! dobil je — glej j e č o.
Casimir Delavigne.

LA TOMBE ET LA ROSE

(GROB IN ROŽCA iz franc.)

Gomila de rožci kaj ti :
Z solzámi ko zor te rosi
Preljuba cvetica storiš ?
Zdaj cvetka gomili deja :
Kaj z njim pa ki v grob ve podá
Ker žrelo odprto držiš ?
A rožca veli : — Grob temán,
Jaz z cvetkami v senci vsakdan,
Priréjam vonj ámbra medú.
Grob pravi : — O cvetka premila,
Ko duša se k men' je vrnila ?
Čem angelj nebeški da j' tu !
La tombe dit à la rose :
Des pleurs dont l' aube t' arrose
Que fais — tu, fleur des amours ?
La rose dit à la tombe :
— Que fais — tu de ce qui tombe
Dans ton gouffre ouvert toujours ?
La rose dit : — Tombe sombre,
De ces fleurs je fois dans l' ombre,
Un parfum d' ambre et de miel.
La tombe dit : — fleur plaintive,
De chaque âme qui m' arrive
Je fais un ange du ciel !

Viktor Hugo.

I P A V A

Ipavska dolina,
Lepota svetá,
Nam grozdja in vina
Predsladkega da.
Pod trto počiva
Se hladno ljubó
Veselje se vživa,
In venča glavó.

Ipavska planjava
Je krasna zares!
In reka Ipava
Je zadost očes!
Spod skale pridere,
Skoz mlake šumi,
Cvetice opere
In trte hladi!

Slovenski Ipavci
Prepevajo sla,
Veselo ko slavci
Gorečga srcà!
Črez vrhe, planine
Njih grozdje nesó,
Zastran domovine
Zneso se krepkó.

Naj laška ravnina
Še bolj se blišči,
Pa lepša dolina
Se tale mi zdi!
Tedaj naj Ipava
Na veke živi,
Ker prva in prava
Slovenska je hči.

M. Vilhar.

HOMATIJE V PARIZU

(iz franc.)

Veselje kdo moti o Bog, ker je strašno kričanje
Kako se v Parizu počiva in kako je spanje?
Kot zlobni peklenšček — razsaja — vže cele noči.
Tu mačkov je zbrana krdela — ki strašno kriči?
Ko vstanem, me vspremlja — strahu vznemirjanja roj,
Čestokrat mislim da z njimi je pekel z menoj;
Strašno ta mjavka-grči kot kak tiger besneč!
Drúgi pa tuli-rujóve kot slon je kričeč.
To še ni vse, ker podgane in miši
Zbrane, ropot so pričele v zatišji,
Bolj neprijetno za mé ko pa luna zasije
Tega po dnevu doživel opat ni Purije.
Odmah združilo se vse-da počitek mi moti,
Tukaj tugujem otožnost se mene poloti
Ko petelini pričeli buditni svoj krik,
Strašno razlegal okoli mogočni se vik,
Srditi kovač, brukajoč mu vulkan.
Žeja goreča dobička izbruhne na dan,
Z prekrutim orožjem šnmenje se biiža,
Od kladva udarcev se glava poniža.
Čujem podsod-že vozove drdrát,
Odpirat botege-zidarje zidát;
Tisoč zvonov že-po zraku buči
Petje mrtvaško po cestah doni.
Glej toča vetrovi-neznosno šumijo,
Ko mrtve častijo — glej žive morijo.

Boileau.

GEORGINJE

(iz furl.)

Pojte le pojte
Georginje zares
Zahvalo nebes;
Matere svete
Besede včlovečene.

Luna in solnce
Zemlja nebo;
Mi pravjo tako
Milost ljubljeno
Dobroto presladko.

Mistično hvalijo
Marijo vzorno,
Devico pobožno
Biser Nazareta
Cvetko Jeriha.

Zapojte prekrasne
Gorginje zares,
Hvalo nebes
Matere blage
Našga Gospoda.

Vas v vrtil bogatih,
Vsadili v zemljo
Gojili z skrbjo
Vas z mlekom škrlatom
Narava oblači.

Zde se nebeške
Ponosne cvetice.

Kot krasotice;
Obsipljejo angelici
Ob zoru ob jutru.

Čujem ko praviš
Znal ko bi ti,
Videl ko bi
Čast ki devici;
Prirejajo gor
Dan in pa noč
Tebe čujoč.

G. Gallerio.

ZIMMERSPRUCH

Das neue Haus ist angerichtet
Gedeckt gemauert ist es nicht;
Noch können Regen und Sonnenschein
Von oben und überall herein.
Drum rufen wir zum Meister der Welt
Er wolle von dem Himmelszelt
Nur Heil und Segen gießen aus
Hier über dieses offne Haus;
Zuerst woll' er gut Gedeihn
In die Kornböden uns verleihn,
In die Stube Fleiß und Frömmigkeit,
In die Küche Maß und Reinlichkeit,
In den Stall Gesundheit allermeist,
In den Keller dem Wein einen guten Geist;
Die Fenster und Pforten woll' er weihn,
Daß nichts Unseliges komm' herein,
Und daß aus dieser neuen Tür
Bald fromme Kindlein springen für!
Neu Maurer, decket und mauert aus!
Der Segen Gottes ist im Haus.

UJETI PTIČEK

(iz franc.)

Raduješ ti zmago vsklikuješ okol,
Oh deček na polju si ptička ujel!
Žaluje — ti misliš da j' peti začel,
Pa revček le v kletki miluje svoj ból.

Že dolgo oblegal si njega čakáje;
Poslušal si glas in vzlet ali skok,
Pripognjen na solncu kot dolg in širok,
Da videl b' te ne okol zanke skakaje.

Ko enkrat se vendar je pustil prijet,
Za kratke si čase mu strižeš peruti,
V okrižje, omrežje zapiraš ga kruti,
Zdaj višje kot roka, ne more sfrlet,

Vso uro že gledaš kako poskakuje,
Ko v kletki pretesni on s kljunčkom trpi,
In semtertje z kota v kotiček leti,
Čvrči - žvrgoli - in pa milo zdihuje.

Pa kletko obsiplješ kot meni se zdi
Mu zraven še cvetje - zelenje nastiljaš;
Radostnih livad mu nikjer ne razgrinjaš
Kjer petje, večerno se v gozdih glasi.

Fantiček ne znaš ti, saj morda mogoče
Da v kletki le kljuje piklja semtertje?
Mladiči na drevju se pa veselè;
Če tebi je ptiček a njim pa je oče;

Je oče tak skrben kot tvoj je otrok,
Po zrak, uči letat živahni drobiž,
Ter vsak dan prepevat Gospodu jih sliš,
Zakrožjit ubrano, ter skakat okrog.

On skoči iz krhkega gnezda z mahú
Da ráno nabere donese jim žita,
Hitréje rede se, pozorno jih pita
Cvrčanje posobno postane glasu.

Najmanjši je ptiček Gospod ga blagruj!
Delivši mu žita sejalec ga seje;
On sleherni stvarco na zemlji ogreje
Ter ljubeznijo skrbno on gnezdo neguje.

Jetnik tvoj vpije in milo kriči,
Se vstavi, poslušaj, li čuje ga kdó
Mladiče pustivši v gozdi samó:
Če brzo ne prideš umrjemo vsi.

Odlaša pač dolgo donesti jim jed,
Tak mati v gnezdu nemirna čvrči;
Do ljubčkov ljubezen neguje goji,
Vsi mladi pomró ne da znali bi pet!

Li čuješ ti ptička mladiči mu dar,
Ne pelje na plan jih na zrak in okrog,
Saj imamo vedno kar stvaril je Bog,
V objemu njegovem je sleherna stvar.

Al. Dumas fils.

WIE IST DOCH DIE ERDE SO SCHÖN

Wie ist doch die Erde so schön, so schön!
Das wissen die Vögelein;
Sie haben ihr leicht' Gefieder
Und singen so fröhliche Lieder
In den blauen Himmel hinein.

Wie ist doch die Erde so schön, so schön!
Das wissen die Flöss' und Seen;
Sie malen im klaren Spiegel
Die Gärten und Städt' und Hügel
Und die Wolken die drüben gehn.
Und Sänger und Maler wissen es
Und es wissen's viel andere Leut'.
Und wer nicht malt, der singt es,
Und wer's nicht singt, dem klingt es
In dem Herzen vor lauter Freud'.

Kak svet je res krasán !
To ptički vsi vedò,
Perute lahke imajo
Prepevajo in kimajo
Gor v višnjevo nebó ;
Kak svet le res krasán
To reke jezera vedo
Ter slikajo in zreale
Vse vrte mesta in hribe.
To pevci slikarji
In ve tud broj ljudi
In kdor ne slika pa prepeva
In kdor ne peva mu odmeva
K srcu polnem radosti

Reinick.

DEVICA PRI JASLICAH

(iz franc.)

Glej v bele plenice povit bil lepó,
Devica zibala je dete sladkó.
Kot v gnezdú sinic tak čvrči žvrgoli !
Na tihem pričela je pet, ga zibat
Z angeljci božjimi pevajmo mi
Pa dete nebeško ne more zaspat.
„Le spavaj ti Jezus de mati lepo,
„Le spavaj ti jagnje in spavaj sladkó.
„Saj lučka že davno je vgasnila tu !
„Obličje tje rdeče in trudno teló.
„Ljubljénček zaspančkaj brez vsega strahu.
Pa Jezus ne more zaspati trdnó.
„Nič ognja ni-veter tak strašno pihljá,
„Le spavaj ta noč je prišla od Bogá ;
„Ljubezni glej noč je in čiste zaroke !

„Odeja naj T' skrije oj srček oči,
„Z počitkom čvrsti si noge in roke :
Pa Jezušček mili on vendar ne spi.
„Zatisni oči in zananaj le mal.
„Saj spanje povrnilo bóde se kmal,
„Golobčki na vsekak že tiho sedé
„Že pridejo spánčkaj oj Jezušček ti
Zamánje vse petje zamán so prošnje
A Jezušček mali še vendar ne spi.

Marija zagrne obraz lepotičje,
Nasloni se doli na sinka obličje.
Zakaj ne zaspiš, ker se mati solzi,
Oh mati začela je milo plakat! . . .
In solze so bile iz njunih oči
Zdaj Jezušček mali je moral zaspat.

Alph. Daudet.

HEJ TELOVADCI!

Kdor telovadec je, temu se zna:
Gibično hojo, postavo ima.
Čujte! Zarana na daljnji ropot,
bobna grmečega vabi ropot,
Že telovadec uvrščen stoji,
lica žarijo okó plameni.
Trdno po taktu, vesol in srčan,
on prekorači goró in raván
Srce pogumno, prečvrsto teló,
skale in jarke prehodi lahkó.
Zunaj se vadi kot ptica leteč,
vriska in poje, življenja kipeč.
Moč mu dviguje in širi srcé,
kite čvrsti mu roké in nogé.

Lujiza Pesjahova.

OSTERN

Siegend steigt die neue Sonne
Aus des Todes dunklem Haus,
Strahlet Licht und Glut und Wonne
Über alle Seelen aus.

Und es tönt durch alle Lüfte :
„Diesen Tag hat Gott gemacht.“
Und es öffnen sich die Gräfte,
Und die Todten sind erwacht.

Und mit denen, die da leben,
Singen sie dem Herrn Preis,
Der aus einen Tag gegeben,
Der von keinem Abend weiss.

Ad Pesmi X/17.

Sturm.

DVA PLUGA

(iz nemšč.)

Glej skrit je v skednju stal
Nek plug že čist rjav ;
Zavistno je bledél,
Ko svetel in bliščeč
Je s polja brat prišel.
Nekoč vskipi mu srd :
In vpraša ves potrt ?
„Zakaj me gloda rja ?
„Dočim si ti sveteč,
„Od kod tvoj blesk in sij ?
„Saj s slične sva snovi !“
„Priatelj glej deja,
„Ves blišč mi delo dá.“

In einer Scheune lag verfleckt
Ein Pflug, schon ganz mit Rost bedeckt;
Er sah mit Neid und stillen Gram,
Wenn blank und glänzend alle Nacht
Sein Bruder von dem Felde kam.
Da fragt er einst mit trüben Sinn:
Wie kommt's, dass ich so rostig bin,
Indes du glänzest voll von Pracht?
Wir sind aus gleichem Stoff gemacht!"
Sieh, lieber Freund," versetzte der,
Mein Glanz kommt von der Arbeit her."
Kastelli.

UBOGE ŽIVALI

(iz ital.)

Neškodljivih broj živalic
Vsaki hip se usmrtil
Žrtev zlobnih so propalil
Koje svojad polovi!
Gnezda ruši ta jih sname,
Srd norost mu tli v buči,
Ptička krotkega vjame,
Ga pretepa strašno muči:
Mačko ta za uho vlačil,
Vodnim racam drug preti;
Kar na poti pač zasačil
Mravlje gliste togoti,
Jedem kuščarce črti,
Miško živo drug zažgé
Kdor tako se veseli,
Zlobno ima res sreč!
Kdor živalcam je trinóg,
Krut bo tud' z ljudmi
Kmalu zapusti ga Bog
Vero, up, ljubav zgubi.
Fiorentino.

LA LAITIÈRE ET LE POT AU LAIT.

MLEKARICA IN KANGLJA MLEKA.

(iz franc.)

Kángljo glej mléka, Pereta je imela
Trdno na glavi na svitku j' slonela,
Brez obotavljanja v mesto je šla.
Z krilcem prav kratkim, da urno bolj gre,
Izjemno se danes oblekla takó, da gibčno skakljá,
Vzemši le kitlo priprosto, opanke, čevljé.
Tak mlekarca naša opravljena je,
Vglavi preštevá dobiček vže.
Kar bi za mleko skupila-kako obrnila;
S svoto sto jaje bi kupila in brž podložila,
Z pozorno skrbjó — bi vspevala stvar.
De sama pri sebi — to lahka bo reč
Saj okol hiše m' je piščeta lahko lovit;
Če tudi bo lisica tam vedno prežeč,
Dalo se bode po strani še svinjo redit.
Z klajo bo lahko prešiča mastno zdebelit;
Ko sem ga imela smo vedno debelga prodali;
Povodom prodaje bo lahko denarja skupit.
Kdo mi zabrani pač hranit v lastni ga štali,
Blagoimetje bo krava in tele,
Koje bom vidila skakat sred črede?
Pereta vsa ginjena brzo in naglo poskoči
A žalibog pade nevkretno in mleko iztoči
Z Bogom tele krava prese piščeta vsa
Ker sreča naenkrat po vodi je šlá
Možu opravičit se gre,
Nesrečo mu brzo pove;
Dogodba šaljivko imá;
Ter nauke pozornosti da.

La Fontaine.

VZGOJA HČERK

L'ÉDUCATION DES FILLES (iz franc.)

V radósti življenja se svojstva dobijo,
Ki ženo na svetu častijo-krasijo.
Vaš spol se znani, blaginje deli,
Mu toraj vse ljubo kot ptuje naj ni.
Res sládko je mlado soprogo dobit
Umetnost da ljubi in zna razvedrit,
Da vpliv in veljavo bi v hiši imela,
Zvečer odločiti vse trudov in dela.
Pozorni bodite potrebno pač je,
Veselje da vodi dolžnosti vse.
Vsakteri pa hoče dandanes veljat !
Napaka je splošna ki hoče obstat;
Oh glasovir skoro povsod že posluje
Otroke trgovec po knežje vzgojuje;
Glej hčerka se rada ponaša-veljá,
Pa hišne oskrbi, še šteti ne zna;
Ta pesmi le kuje in godbo goji,
Ker glasovir skoro povsod se dobi.

Casimir Bonjour.

SPOMINI IZ ŠOLE

(SOUVENIRS D'ÉCOLE)

(iz franc.)

Oh ko bi bil srečen dostojno odkrit!
V razredu je hrastova klop že porabljena gladka kot kit,
Je tabla, pisálnik, črnilnik je grd in pa črn,
Svetilka brlela je sestra ponižna žar zvezde večern,

Me resno in sladko vse to je sprejelo, posebno učenik,
Kot šestokrat pravil, učitelj, duhovnik odkrit,
Bil miren in dober v naglasu podgled mu živa sen in čil,
Najiven kot kak učenjak, a šaljiv pa kot otrok je bil.
Objemši me de, ter mi laskavo hvalo nalaga,
Če tud ima let le devet a nam Tacita vendar razlaga!
Ko pisal pa brez sem strahu in načrta,
Mi v nalogo nmogo se ptujk in vsiljenk vprta,
Zlagatelj misli približno temnéč,
Bil hrbet je upognjen obličje bledéč,
A duh še otročji je čvrst in čujoč,
Ko v uho val zvokov je pljuskal na moč,
Kak grške latinske narečja frlé,
Skripaje z črnilom pustivši sledé,
Učenci kot ptički veselo čvrcé,
Jskaje besede pač listi šumé,
Kot damjek poskóčni prepolni še nad,
Smo čilo skakali igrali po trat,
Sto raznih načrtov vsakteri je imel.
Jaz prvi sem z bratom na polje odšel;
Ko zvezde krásile so jasno nebó,
Mušice letale po zraku tihó.
Jn slavček premili je v senci žgolil,
Naravo vesoljno je gosti učil.
Ko došel sem k materi zopet domov
Slučaj nagajivost otrokom je snov,
Me trla je jeza vznemirjal me srd.
Moj vrt bil je skoro celotno podrt,
Prej krasen vrčiček obdelan je stal.
A psiček veliki mi vse je razdjal.
Tu v sobi mi kletko odprl nekdó,
Da ptički v grmovje zbežali brzo,
Veselo skakljali so z cvetja na cvet
Iskaje prostosti - a ptičar gre spet.

Victor Hugo.

GLI UCCELLI E I PESCI

(iz ital.)

Uccelli : Pesci, o pesci, felici
Più di noi quanto siete
Se vengono nemici
O con amo o con rete,
Tosto giù nel profondo
Correr v'è dato. In fondo
Del mar, de' fiumi, e chi
Mai d' assalirvi ardì ?

Pesci : Augelli, o augelli, voi
Felici più di noi !
Che a ritrovar lo scampo,
Libero avete il campo ;
E gir v'è dato lunge
Ove fucil non giunge.
Presso alle nubi, e chi
Mai d' assalirvi ardì ?

Uccelli : Ma quale aerea parte,
O quale erma campagna,
Dal rischio ci diparte
Dell' aquila grifagna ?

Pesci : E noi chi salvi tiene
Dalle immense balene,
E dagli altri pirati
Pesci disumanati ?
Non ti lagnar de' mali
Non crede soli i tuoi
Ognuno de' mortali
Ha da soffrire i suoi.

P R E D I L K A

Predouc dívka sedì pod rozkvetlou máji,
žal ji v srdce volá žežulička v háji.
Čtvrty rok pod máji zde na mezi sedì,
od hor Krkonošských dolu k Praze hledì.
Z rana i u večer očka tam obrací,
zdaliž Milvoj její již se z boje vracì.
Starosti ubledlá rudece prv líc,
že se Milvoj z boje snad nevrátì více.
Kol rozkvetlé maje stehlík poletává,
ty-li to, Milvoji, smutne provolává.
Nese vrany havran zpravu o Milvoji,
v krutém že on zustal proti Turkum boji.
Zalká dívka smutne : «O vy hory snežné,
proč nezasypete dívky srdce nežné !»
Pred dívkou veliky hle Krakonoš stojì,
dívčina se leká, dívčina se bojì.
«Nestrachuj se, prelko,» Krakonoš ji pravì
«však te mocnost moje všeho žalu zbavì.»
A hle, promodrává kvídko se pod máji ;
žal žežulka volá v každé srdce v háji.

VZEŠEL MAJ *)

«Vzešel máj ! Hlubokých muži želù !
Tvou proč bledost ještě kryje tvár ?
V přírodu jdi — zlatá slunce zár

*) Básen tato je s názvem „Ouvertura“ vstupem k Máchově povídce „Marinka“. V souborném vydání. Máchových básní (1862) pojata nebyla, ačkoli dvě další veršované vložky z „Márinky“ (v našem vydání „Noc“ na str. 57. a „Dobrou noc!“ na str. 69.) nalézáme jako zvláštní básně ve imenovaném vydání Machových děl básnických.

růže licím, poklid vrátì čelu !»
Vyjdu v slunce. Nad luhy zkvetlymi
na západe jeho zár se skvela ;
i tvár má se v jeho lesku rdela,
zdobená co ružemi novými.
Sklesna v prach za sluncem roztru ruce ;
boru šum, slavíka klokotání
k nemu nesou moji touhy lkání ;
konec zdál se blízky moji muce.
Zašlo slunce. Tma splynula šedá,
a má tvár jak jindy byla bledá,

LA GÉNISSE, LA CHÈVRE ET LA BREBIS EN SOCIÉTÉ AVEC LE LION

La génisse, la chevre et leur soeur la brebis
Avec un fier lion, seigneur du voisinage,
Firent société, dit-on, au temps jadis,
Et mirent en commun gain et le dommage.
Dans les lacs de la chevre un cerf se trouva pris.
Vers ses associés aussitôt elle envoie.
Eux venus, le lion par ses ongles compta,
Et dit : « Nous sommes quatre à partager la proil. »
Puis en autant de parts le cert' il dépeça ;
Prit pour lui la première en qualité de sire.
« Elle doit être à moi », dit-il, « et la raisao,
C'est que je m'appelle lion.
A cela l'on n'a rien à dire.
« Le seconde, par droit, me doit échoir encor :
Ce droit, vous le savez, c'est le droit du plus fort.
Comme le plus vaillant, je prétends la troisième.
Si quelq' une de vous touche à la quatrième,
Je l'étranglerai tout d'abord. »

DOMOVINA

LA PATRIE (iz franc.)

Domóvje je stréha, ognjiščé, zibeljka, obóček
Cerkvéni zvoniček,-vrtiček-potoček
Cvetljica,-vejica,-sad rano cveteč
Ne zabimo pa, da je ista še več
Slik zbirka, spominov, dogodkov je taka
Ki slavo pradedov, v otroke pretaka
Sv. Alojzij in Henrik kot krona časti
Vojščaki in modri na svétu pač vsi
Guesklin in Bayard Bossuet in Paskal
Tiren Katinat Kornej kot prvaki so stal
Glej vsi ti ljudje ki častili ljubili so se
To niso Francosi a Francja to je

H. Violeau.

SONET

Zaklád nezmerni moj si domovina,
Enaka ti na svetu ni nobena;
V krasoti vedni si nespremenjena;
Ne daš izbrisati, se iz spomina!
Skrivála te je dolgo črna tmina,
Svetila sreča ti, lučica le ena;
Zbežala zdaj je tebi noč meglena,
Solzé so proč, otožnost bolečina.
Napočil zor cveteče je pomladi,
Srcé topi se mi v presladki nadi,
Da bode žlahtno sadje ti rodilá!
Pošljite skoraj jo, nebesa mila,
Na cvetje pa, ki ji v naročje klije.
Naj vaš se sveti blagoslov razlije!

Jožef Cimperman.

BOJ ZIME Z POLETJEM.

(iz nemšč.)

- P.* Le sémkaj - na prósto ti pridi nocoj!
Le sémkaj poletje, ter pleši z menoj.
- Z.* Jaz nočem na prosto, jaz nočem plesat;
Mi ljubši za pečjo, je v hiši ostat.
- P.* Glej zunaj vse raja, ter v krog se vrti!
Čuj zunaj skrjanček lepo žvrgoli!
- Z.* Kaj miće me rajanja, plesanja smer!
V postélji počivam, uživam tu mir.
- P.* Jz hiše, z dvorišća, te brž zalotim
Ter dalec na ptuje te venkaj spodim.
- Z.* Kot žena pregnana, ne bode me sram,
Črez vrhe in hribe se gori podam.
- P.* Tud gori ne bodeš gotova nikdar,
Vznemírjal te bode pekoči moj žar.
- Z.* Če nočes imeti miru ti z menoj,
Tak pridem v kratkem leteč za teboj.
- P.* Če prideš poiščem si novo vže snov
Cvetličje in listje zelenih gozdov.
- Z.* A z snegom in ledom ter z slano se vrijem.
Zelene gozdiće ti s prtom pokrijem.
- P.* Cveticam poiščem zavetja vžé
Pod travo se vrijem v krilo zemlje!
- Z.* Tak z belim prtičem pokrijem tvoj kras,
In mir bom imela pred tabo ves čas.
- P.* Pozovem se solnce žareči ti sij.
Da tebe ukroti in po svet zalovi.

Z. Če tud me spodi kaj to pač velja?
Ne žene me vendar iz tega sveta.
Tak zima poletje nagajojb glej,
Pozornost med letom pred sabo imej
Saj vsa nagajivost na veke trpi:
Ker vedno poletje in zima sledi.

Hoffmann von Fallersleben.

FRÜHLINGSLIED.

SPOMLADNA PESEM

Die Luft ist blau, das Tal ist grün.
Die kleinen Maienglöcken blühn
Und Schlüsselblumen drunter;
Der Wiesengrund
Ist schon so bunt
Und malt sich täglich bunter.
Drum komme, wem der Mai gefällt,
Und Gottes Vatergüte,
Die solche Pracht
Hervorgebracht,
Den Baum und seine Blüte.

L. H. Ch. Hölty

CESARSKA PESEM.

Bog okrani, Bog obvari
nam cesarja, Avstrijo!
Modro da nam gospodari,
s svete, vere pomočjo!
Branimo mu krono dedno
zoper vse sovražnike:
S Habsburškim bo tronom vedno
sreča trdna Avstrije!

Za dolžnost in za pravico
vsak pošteno, zvesto stoj ;
če bo treba, pa desnico
s srčnim upom dvini v boj !
Naša vojska iz viharja
prišla še brez slave ni ;
Vse za dom in za cesarja
za cesarja blago kri !

Meč vojščaka naj varuje,
Kar si pridnost zadobi ;
Bistri duh pa premaguje
z umetnijo, znanostmi !
Slava naj deželi klijé,
blagor bod' pri nas doma :
Vsa kar solnce je obsije,
cvetí mirna Avstrija !

Trdno dajmo se skleniti :
Sloga pravo moč rodi ;
Ako združimo moči
Brate vodi vez edina
nas do cilja enega :
Živi cesar, domovina,
večna bode Avstrija !

Po J. G. Seidlu Lovro Toman.

L'EDUCATION DES FILLES

Ce sont les arts qui font le charme de la vie
Et par eux une femme est toujours embellie,
Votre sexe avec nous peut bien les partager,
Rien d' aimable ne doit lui rester étranger
Il est doux de trouver dans une épouse chere
Des arts consolateurs qui sachent nous distraire.
De pouvoir, sans quitter son modeste séjour,
Se reposer le soir des fatigues du jour.

Ayex donc des talents ! Mais il est nécessaire
Qu' on en fasse un plaisir, et non pas une affaire
Chacun veut aujourd' hui briller, voilà le mal !
Ce vice est parmi nous devenu général ;
Il est dans tous les rangs. Le marchand le plus mince ;
Élève ses enfants comme des fils de prince
Sa fille, qu' en tous lieux, il se plaît à vanter,
N' entend rien au ménage, et ne sait pas compter ;
En revanche elle fait des vers, de la musique,
Et l' on trouve un piano..... dans l' arrière — boutique.

Ad Poezije XI/7.

Casimir Boujour.

DIE NEKTARTROPHEN

Als Minerva jenen Liebling,
Den Promethéus, zu begünstigen,
Eine volle Nektarschale
Von dem Himmel niederbrachte,
Seine Menschen zu beglücken
Und den Trieb zu holden Künsten
Ihrem Busen einzuflössen ;
Eilte sie mit schnellen Füßen,
Dass sie Juppiter nicht sähe ;
Und die goldene Schale schwankte,
Und es fielen wenig Tropfen
Auf den grünen Boden nieder.
Emsig waren drauf die Bienen
Hinterher und saugten fleissig ;
Kam der Schmetterling geschäftig,
Auch ein Tröpfchen zu erhaschen ;
Selbst die ungestaltete Spinn»
Kroch herbei und flog gewaltig.
Glücklich haben sie gekostet,
Sie und andre zarte Thierchen ;
Denn sie teilen mit dem Menschen
Nun das schönste Glück die Kunst.

Ad Pesmi XII/8.

Goethe.

LE CHRÉTIEN MOURANT

Qu'entends — je autour de moi l'airain sacré résonne !
Quelle foule pieuse en pleurant m'environne ?
Pour qui ce chant funebre et ce pâle flambeau ?
O mort ! est — ce ta voix qui frappe mon oreille
Pour la dernière fois ? Eh quoi ! je me réveille
Sur le bord du tombeau !
O toi ! d'un feu divin précieuse étincelle
De ce corps périssable habitante immortelle,
Dissipe ces terreurs : la mort vient t'affranchir !
Prends ton vol, ô mon âme ! et dépouille tes chaînes,
Déposer la fardeau des miseres humaines,
Est — ce donc là mourir ?
Oui, le temps a cessé de mesurer mes heures
Messagers rayonnants des célestes demeures,
Dans quels palais nouveaux allez — vous me ravir ?
Déjà, déjà je nage, en des flots de lumière ;
L'espace devant moi s'agrandit et la terre
Sous mes pieds semble fuir !
Mais qu'entends — je ? Au moment où mon âme s'éveille,
Des soupirs, des sanglots ont frappé mon oreille !
Campagnons de l'exil, quoi ! vous pleurez ma mort !
Vous pleurez ! et déjà dans la coupe sacrée
J'ai bu l'oubli des maux, et mon âme enivrée
Entre au céleste port.

Ad Poez. I. D. pag. 10.

Lamartine Meditations.

PASTIRČEK VRH PLANIN

(iz nemšč.)

Pastirček sem hribov,
Ter gledam kras gradov ;
Mi solnce brž žari,
Najdalje kaže sij ;
Saj sem višane sin !

Ter rek studencev zvir,
Mi sveži da požirk ;
Iz skale tok drvi,
Na dlan mi pit veli ;
Saj sem višave sin !
Ves hrib je moja last,
Buči viharjev vlast :
Od severa in juga,
Jih moja pesem guga ;
Saj sem višine sin !
Ko bliska treska prav,
Sem vendar vrh višav :
Poznam njih tir in vir !
Rotim naj vlada milr !
Saj sem višine sin !
Nevihti če zvoni,
In ogenj zabuči,
Kot blisk letim na plan,
Ter v roki meč imam :
Saj sem višine sin !

L. Uhland.

LE VER LUISANT

Je me plais seul dans la clairière
Aux fraîches heures de la nuit,
Dans l'ombre assez de jour me luit,
Car je porte en moi ma lumière.
A défant de cieux étoilés
Du sentier que le soi efface
Au passant je marque la trace,
Quand tous les astres sont voilés
Mais du jour si la flame inonde
Champs et eites, je me tiens coi :
C'est affaire à plus grands que moi
D'éclairer la scène du monde

Ad Pesmi II/14.

I. Jacques Poschat.

MATERNA LJUBEZEN

Če mater živo še imaš,
Rad hvali ljubega Bogá ;
Saj vsem na svetu dana ni
Visoko dušna sreča ta.
Spočetka izza prvih dni
Zate živela in skrbela ;
Zvečer te spravila je spat
Z poljubom rano te objela.
Skrbela zate ko bolan ;
Učila te je govorit ;
K molitvi roke udano sklepat
In ljubega Boga ljubit.
Če ljubo mater še imaš,
Tak ljubeznjivo skrb' za njo ;
Ne moreš jej ti povrnit
Ves blagoslov in skrb vso.

B.

LA PATRIE

La Patrie est le toit, le foyer, le berceau,
Le clocher d' une église, un verger, un ruisseau,
Une fleur, un ramier gu' on écoute à l' aurore.
Mais ne l' oublions pas, elle est bien plus encore,
Elle est le souvenir ! le souvenir pieux
Qui transmet aux enfants la gloire des aïeux !
Saint Louis, Henri Quatre, orgueil de la couronne
Les guerriers, les savants dont le monde s' étonne,
Du Guesclin et Bayard, Bossuet et Pascal,
Turenne et Catinat, Corneille et son rival,
Tous ces hommes géants qu' on revere et qu' on aime
Ne sont point des francais, c' est la france elle - même.

Ad Poezije XI/23.

H. Violeau.

BEI DEM GRABE MEINES VATERS

Friede sei um diesen Grabstein her
Sanfter Friede Gottes ! Ach, sie haben
Einen guten Mann begraben
Und mir war er mehr.
Träufte mir von Segen, dieser Mann,
Wie ein milder Stern aus bessern Welten !
Und ich kann's ihm nicht vergelten,
Was er mir gethan.
Er entschlief ; sie gruben ihn hier ein.
Leiser süsser Trost, von Gott gegeben.
Und ein Ahnden von dem ew' gen Leben
Düft um sein Gebein.
Bis ihn Jesus Christus, gross und hehr.
Freundlich wird erwecken. Ach sie haben
Einen guten Mann begraben,
Und mir war er mehr.

Ad Pesmi XI/13.

Claudius.

NEKOČ IN SADA

(iz hrv.)

Bazilko videl sem ob stezi stat,
A v duši vnela divnih sanj se snov ;
Poznal še nisem robstva in okov,
Za bol in solzo ni b' lo treba znát.
Nekoč visoko dvigal sem se mlad'
Ko milih zvezdic čul sem tih šepet
Tu dolgo srkal slasti bi vspored,
Zadremerl čestokrat bi poln nad.
Nastlan ob stezi zdaj je le pelin,
Bolj prsa muči hladni grob želim, —
Ter gor v višave z isto pesmijo grem.
Ljubezni čiste kje se morje širi.
Al ne da slasti novih mi nameri.
Britkóst in bôl potrte so željé.

Adolf Makale.

D A S E R B E

Dort auf blutgetränkter Erde
Liegt ein sterbender Soldat,
Ihm zur Seite stumm und traurig
Kniet sein bester Kamerad.
Krampfhaft streckt er seine Rechte

Nach dem theuern Bruder aus :
«Kehrest du zur Heimat wieder,
Grüss' mir Weib und Kind zu Haus !

Und als Testament hier gelte
Dieser letzte Druck der Hand ;
Meinem Kinde bleib' als Erbe
Meine Lieb' fürs Vaterland !»

Kappilleri.

D E D Š Č I N A

Na zemlji ki s krvjò oblita
Leži umirajoč vojak,
Ob strani nem in morem
Kleči najboljši sorojak.
Zdaj krčevito desno stegne
Jo dragemu je bratu dal :
Ko vrneš žopet se domov
Otroka ženo mi pozdrav !
Kot oporoka naj veljá
Potem še zadnji stisk roké ;
Naj dedščina otroku bod'
Ljubezen domovine le»

Kappilleri.

POEZIJE

PRESTAVIL

IZ RAZNIH PTUJIH IZVIRNIKOV

B. BEUK

KURAT

XII. DEL

TRIESTE.

STABILIMENTO TIPOGRAFICO L. HERRMANSTORFER

1910.

POZDRAV IVANE D' ARK

(ADIEUX DE JEANNE D' ARC)

(iz franc.)

Z Bogom ljubi kraji in dola tužni glas,
Z Bogom trate krasne — ste čredi velik dar ;
Bivališče miru in rojstva vzorna vas,
Gričev rodovitnih — naj zrla bi nikdar,
Prošenj do neba magij ste vseh odmev,
Z kojimi prosila jaz mater sem višav,
Milo se ponavlja, presladki lepi spev,
V slovo Ivana daje — vam rajski zdaj pozdrav !

Cvetoči gozdi — ptički — veselje vej lepó
Dólgčas mi ni bilo tam v sveži senci mej,
Tuhtal sem v to listje, Ivane več ne bo ;
Z Bogom vas pusti Ivana za vselej !
Tavaj čreda ljuba — ostala brez pastirke ;
Volja božja vedno — tud volja božja bo, —
Peljem čredo v boj ki druge žrtve tirja
Tolpo plemenito — oh zrlo je nebó. —

Tisti, ki prikazal se Mojzesu na gor,
Tisti ki je ljudstvo izvóljeno vodil,
Sčutil in izpeljal ko je napočil zor
Iz rok jih Faraona je hipoma rešil ;
Tisti ki Davidu je bil zaupajoč,
Priprosta prej pastirka pogumna zdaj kot kralj,
Djal mi je v svetišču le prid in skaž mi moč.

Opaši meč brušen — z zastavo le vihraj !
V zahvalo za pomoč za žrtve sred spopadov,
Ognja vse ljubavi — ko šla boš s kraja v kraj ;
Varuj se kakor lišpa, slepil in duš napadov.
Srce tvoje vedno postavi moji udano ;
Šotor mi češčenja — glej tvoje bo srce !
Roka moja Ivano bo ščitila kot znano
Veke vse slovelo živelo bo nje ime.

Pojdi ko boš zrla krdele skupaj zbrane
Tolpe čvrste krepke — Francozov vrli broj,
V roki drž' zastavo, da temno že postane,
Preženi vse Francoze, ter vodi bitko — v boj ;
Boja ost obrni in ščit na pravo pot ;
Kot kosec sam ga brusi, če žito dozori,
Odvrnila zmagalca Ivana je odtod,
V Rhemsu krona carju — naj zmago pridobi“.

Geslo mi je dano čeláda in pogum,
Želja bojevita je srca mojga vlast.
Me tira na bojišče kjer gneča in pa šum
Kralj tam dobi moj zmago in čast.
Krig in vik že kliče me zdaj v ljuti boj,
Bojevnikov orožje — preglasno krog rožlja ;
Smrtni zvon zakliče orožje v miru stoj.
Predragi kraji z Bogom — naj zmaga obvelja !

Traduction de l'allemand Ferd. de Cussy.

MLADENIČ PRI POTOKU

(DER JÜNGLING AM BACHE) (iz nemšč.)

Pri izvirku deček je sedél,
Iz cvetk je bujne vence vil,
Odneseł jih je hitri val,
Tako vsi dnevi mi tekó.
Kot valčki neugnani vsi,
Mladosti dnevi minejo!
Kot venci brž se razcveté!

Ne vprašajte čemu tugujem
Ko ziblje me življenja cvet!
Raduje vse in upa vse,
Ko pomlad oživela spet.
Ker tisoč in še več glasov
Lepo oživljene narave
Globoko v prsih dramijo
Mi bol britkosti in težave.

Kaj radost vendar mi koristi,
Katero pomlad mi natoč' ?
Le jedno je — katero iščem,
Je blizu in pa daleč proč.
Stegujem koprneč roké
Po senci mi podobe mile,
Pa oh ne morem jo dobit,
Nemirno traja mi srcé!

Le pridi dol — prekrasna brdka,
Zapusti že oholi grad!
Glej cvetke ki pomlad rodila,
Poklonim ti kot biser zlat.
Po gaju petje se glasi,
Šumlja studenček ravnokar!
V tej mali koči je prostor
Za srečno se ljubeči par.

Fr. von Schiller.

D I J O G E N

Nek modri na Grškem je bil,
Dijogen povsod je slovil ;
Misleč, da je sreča domá
Kjer malce za živež se zdà.
Ni imel tu hiše na pot',
Kot dom mu je služil nek sod ;
Ko kralj Aleksander Veliki
Poseti ga v neki priliki,
Ko kralja in spremstvo zagleda,
Se Dijogen na solncu ogreva,
Kralj misli — čudak bo že vstal ;
Pozdrav in poklon mi podal.
A Dijogen ostane še vedno ležeč,
Za kralja in spremstvo se niti zmeneč.
Uljudno mu pravi veli,
Brez hiše, obleke si ti,
Zamoreš pač zdaj kaj sprositi
Mogoče resnično vdobiti
Zdaj modri odvrne le sliš —
Ni treba mi družega nič —
Oviran je solnca mi sij
Te prosim mi žarkov ne skrij
Motrivši vse kralj zdaj spozná
Moža ki vzor da ima.
Obleka, denar in krasota,
To vse je za njega pustota ;
Ko bi Aleksander ne bil
Bi rad kod Dijogen slovil.

B. Bevk.

S P O Z N A N J E

(iz nemšč.)

Nek potni mladenič gre z palico zdaj
Domov se vračaje z ptujine nazaj,
Lasje od prahu — in obraz mu ožgan
Od koga bil fantič je prvi spoznan ?
Skoz stari uhod zdaj v mesto — hiti
Ob mitnici ravno zdaj colnar sloni
Saj colnar bil vedno prijatelj mu ljub
Ker čaše praznila in pila sta vkup
Glej colnar prijatelj ga ni več spoznal ;
Ker solnce obraz mu zelo je razoral.
Pozdravi ga kratko — gre dalje od rok.
Mladenič otrese zdaj prah že od nog.
Skoz oknce gleda zdaj srček mu zdrav
Oh deva svetoča ti vročim pozdrav !“
A deklica glej ga spoznala ni več.
Ker solnce ožgalo obraz mu preveč.
Ko dalje po cesti koraka se gane,
Na lice ožgano mu, solzica kane.
Po poti iz cerkvice mŕu mamica gre,
Jej Bog te pozdravi nič drugega de.
Glej mamica polna veselja ihti:
„Moj sinko“ se njemu na prsa zgrudi.
Če solnce obraz mu tud' je ožgalo,
Ga mater oko je pač brzo spoznalo.

Vogl.

E L E G I J E

Povejte mi kamni ; povejte, visoke palače !
Recite, besedo ! o genij, se ti pač ne vzdramiš ?
Da, vse je navdihnjeno v tvojih presvetih zidiščih,
Ti Rim veličastni ; le mene prešinja tihota molči
Oh, kdo mi šepeče, na kojem prozoru zagledam
Še bitje premilo, katero me čvrsti, krepí,
Ne čutim in sljutim, poti še ki vedno in vedno
Tje iti, oditi — žrtvuj ti predragi svoj čas ?
Še cerkve, palače, podrtine in stebre motrim,
Kak spretno uporabi prebrisan možak svojo pot
Vse kmalu skonča in ostane le jedno svetišče,
Amorja svetišče, katero posvečenca vsprejme.
O Rim ti pozor si svetov a brez vsake ljubezni
Če svet ni več svet — tak tud Rim ni več Rim.

Joh. Wolf. von Goethe.

NOČ V KALABRIJSKIH HRIBIH.

V deželo kjer varčni in pridni ljudje
Sovražni Francozom sem prišel med nje ;
Ker mlad'ga tovarša za spremstvo imel
Sem kmalu v strmine pustote zašel.
Glej krila vse kraje že temna je noč,
Ko upéhana prideva vendar k nek koč ;
Brez vsakih predsodkov nič slabga sljuteč
Zdaj stopiva v hišo ogljarsko meneč,
So, zbrani so bili pri mizi že vsi
Postréžno večerjat naj vabijo k nji.
Jmeli so črni ogljarski obraz,

Po stenah glej puške, pištole so kras ;
Kot v kaki vojašnici men' se je zdelo
Ker tolko je sabelj in nožev viselo.
V men mrgoli a tovariš se brati :
Družini podatke vse hoče podati ;
Obriše jim pot — ter pove tud odhod ;
Da prišla sva končno vendar po tod.
Omenja svoj kovčeg naj dobro se shrani,
Pri post' lji ga hoče imeti ob strani
Jaz mislil sem takrat mladost je norost
Oh čudno, da ptujcem zdaj kaže modrost !
Večerja zabava pač kmalu skonča,
Se sleherni brzo k počit ku poda !
Lesene stopnice do veže drže
Tu jed in pa žito vse skranjeno je.
Tovariš upehan, drnoha, zaspi ;
Ko kovčeg pod glavo svoj tje zavalj.
Družina v pritličju pod nama je bila,
Da brzo ob zoru na delo je šla.
Bedil sèm v strahu postavljen čuvaj ;
A noč je minola zdanilo se vsaj.
Pod mano začujem pogovor zdaj ta,
Tak dobro — ubiti bo treba oba.
Tak mož svoji ženi na tihem veli,
A ona odredbi takoj pri trdi ;
Oh komaj sem dihal kot kamen bil trd
Skoz okno le gledal zamišljen sem v vrt.
Skočiti se nisem pač upal na tla,
Na dvoru kot cvilila sta psa.
Se skrijem za duri tovariš še spi,
Gór žena za možem zdaj z lučko hiti.
Le tiho ! de ona, da jih zbúdil ne boš !
On lučko držaje, vže zgrabi za nož,
Za durmi bil skrit sem, mrtvaško bledil.
Ko mož tihotapno j' na postl' jo skočil,
Tovariš je imel razgoljen vrat,
Preplašen sem mislil, da smrt se priklat ;

Mož stopi na póstelj, stegnivši rokó,
Odreže pršuta kos' ide takó,
Zdaj vrata za sabo tihotno zapré,
Zajuterk pripravljat, družinici gre,
Zajuterk ko dal, obema so djál:
„Kopúna smo váma za likof zaklal,
Ker ravsala kavsala vedno sta se ;
Potreba je bila da se, ju sne.
Le jejmo pečenko ločítve je znak
Zdaj znal sem besede zakoljem oba.

B. Beuk

PESEM SIROMAKOV

(iz nemšč.

Sem reven mož — sem siromak.
Samevam, hodim sam
Le enkrat še bi čil vesel
Podal se vendar kam.
Tam v mojih ljubih staršev hiši
Otrok vesel in čil sem bil,
Saj britki bol je delež moj,
A smrtni klic jih preselil.
Bogatih vrti kak cvetò,
In zlatih setve zrem :
Nerodovitna j' moja pot,
Z skrbjò in z trudi grem.
Ter voščim vsak'mu dober dan
Prav srčno in toplò.
O bogat Bog ne pustiš me
Ti vendar brez radosti :
Tolažba sladka za ves svet
Nebeške polna je sladkosti.
Še dviga v vsaki vasi

Svetišče se navzgor :
Doni prijetno na uhò.
Še orgelj glas in pevski zbor
Bleste še soluce, luna in zvezde,
In svetli sij z menoj.
In ko večerni zvon zvoni
Tak govorim s teboj.
Nekoč se dobremu odprè
Dvor radosti, veselja,
Potem pa s krilom svatbe
Dopolne se ti želja.

Uhland.

VESELA PRIDNOST

Hvala Bogu, da živimo !
Bog nam ljubo zdravje da
Šole se razveselimo ;
Šola bod' pozdravljena !
Pridni biti — se učiti
Skrbno vselej hočemo,
To veselje naše bo !

Zgodaj ptički žvrgolijo,
Hvalo stvarniku dajat ;
Pridne b' čelice letijo
Si po rožah strdi brat.
Tudi mravlja si pripravlja.
Se za zimo oskrbi,
Pridnim biti, nas uči.

Sveti Duh, ti nas razsvetli
In nam pravo pamet daj !
Božjih naukov se prijeti,
Greha pa varvati naj !
K božji časti daj nam rasti,
V nauku in v čednosti :
To nas v šoli veseli.

A. Slomšek.

ZIMSKA PESEM (Winterlied)

(iz nemšč.)

Kakó tak tiho ti počivaš
V ovoju belem sladko snivaš
Oj materna dežela sinja !
Pomladne kje so pernice
Poletja lične pernice
Že krilo praznje te ogrinja

Sen dremlje ziblje vse,
Ne pase jagnje ovca vse
Vrh ledin, višin, strmin
Tud pesem ptičkov zaostala
Bučelica ni več brenčala
Prekrasna ti si tud po zim'

Bleste mladike in vejice
Ter lesketajo kot lučice
Glej kamorkoli zre oko
Posteljo kdo je pogrnil
Odejo kdo je razgrnil
Okrasil te lepò z rosò

Saj oče gori vrh višav
Obleko ti je lepo stkal ;
On je čujoč — ne dremajoč.
Tak mirno dremaj ti !
Saj trudno oče oživi
Oživotvori luč in moč.

Pomladni veter ko pihljaj,
Omlajen ti boš zopet vstal
K živiljeju novem radostno
Ko sapa sveža bo pihljala
Tak zemlja ti boš zopet vstala
Ti cvetni ven'c krasilo bo.

Krummacher.

Pobič sem star še le osemnajst let.

Pobič sam star še le osemnast let,
cesar me hoče k soldatom imet.
kako bom soldat, k sem pobič premlad
k' ne morem še puške držat !

Pri fari zvonovi že milo pojò
od fantov, dekličev jaz jemljem slovò.
Pa jemljem slovo, da Bog ve kakò,
nazaj me pa n' kol' več ne bo.

Očka in mamka pa jokata se,
ko vid' ta fantiče preoblečene vse.
Preoblečeni so, na vojsko gredò,
nazaj jih pa n' kol' več ne bò !

Bratec in sestra pa jokata se,
k' od brat' ca preljub' ga poslavljata se.
Oj bratec ti moj, nikar se ne boj,
saj prideš tud' ti za menojo !

V kosarno sem hodil korajžen vesel,
sem puško zagledal sem jokat začel,
Oj srček ti moj, nikar se ne boj,
veselo zavriskaj zapoj !

Nar. p.

EVANGELJSKI DOGODEK

(iz franc.)

Takrát ko Jezus sam in Peter stala,
Bliz jezera Genezaret obala
Ob uri ko zareče solnce dneva,
Udova ribiča prišla sedet,
Na hišni prag, potrta je čepet,

Glej v rosnatih očeh je solze krila
Zibaje otročiča — prejo vila
Ne daleč proč za listjem drevja fig,
Sta skrita, ne opazi nihče jih.
Siv starček mimo gre — vže smrt ga davi.
Prosjak nesoč košaro še na glavi,
Približa se in starka jenja prest.
De žena moram težo mleka nest'
Možu ki biva tamkaj v bližnji vasi,
Pa šibek sem potrli so me časi.
Do hiš korakov tisoč dolga pot.
To delo naj zvršim za borni groš.
Postrežna plane — delo odloži
Siroto plakat v zibki pa pusti,
Kvišku plane s košem dalje gre.
Ko Peter vid' pomagat treba de,
A glej učenik razloga vendar ni
Da žena hišo — sinčka tak' pusti
Med tem vprizoril lahk' bi se slučaj.
Pomagat revčku prišel bi kdo zdaj,
Zadel bi breme in po segel vmes
De Jezus Petru : „To je sicer res
Sočutje revni z revčkom če ima
Moj Oče dom mu brani vse mu da,
Blagruje ženo ki hiti po pot;
Gospod to rekši — sede zdaj na klop,
Ter prejo vije — dete zibajoč ;
Se vzdigne — migne Petru proč gredoč ;
Vrnivšo zdaj prešine pot in mraz,
Bogu je dala znak in lep dokaz,
A glej ko vrne se — skončano delo
Otroče v zibki sladko je čumelo.

Victor de Laprade.

MALI SIN (Le petit fils)

(iz franc.)

Mat' sem hitro se zredil !
Sedem let sem star.
Ko sem pa še majhem bil,
Pustil stare sem v nemar !

Vedno bratu sem dejal,
Ko mi prišel je v pomoč,
Če na tleh sem kje ležal,
Da čem letat na vso moč !

Mati glej kak sem močan ;
Oče t' lahko potrdi,
Kovček ki ves okovan
Kdo ga lahk' zvali ?

Nagne skloni se na me,
Ako noga ga boli ;
Razvedrim tud sam ga že,
De ozdravi vsaj me ti !

Tebe mati ko pogledam
Svojo brž spoznam dolžnost
Sladko vedno se zavedam,
Mojih si pogledov ost.

Milostinje dan pač vsak,
Dala bova revčkom vkup.
Tebi bom nekoč jednak,
Siromakom vedno ljub ?

Vem kaj hočeš djat že sam ;
Vse besede so v spominu ;
Glej nasmeh tvoj tud poznam
Reče : „Prid objem daj sinu“. !

M. Desbordes Valmore

PESEM LASTOVK

(iz nemšč.)

Sem iz daljnih tal,
Od morja obal ;
Po visoki zračni poti
Lastovka je tvoja hoja.
Brez odmora in pokoja.
Ljubi domovini proti.

Le povej odkod —
Kam te pelje pot
Li novico si sprejela,
V domovini
Več ne zimi
Pomlad tam je že pričela ?

Tvoja pesmica veli :
Znano meni sicer ni,
Kdo mi vlil je slutnjo nad ;
Proč in proč mi treba zdaj,
Iti zopet iz kraja v kraj
Kliče miče me pomlad.

Brez odmora,
Brž ko zora ;
Po visoki zračni poti
Neovirano hitim
V domovino spet letim,
Krasni pomladi naproti.

Sturm.

Vrnitev Leopolda iz križarske vojske

(iz nemšč.)

Oh vojvoda Avstrijski vsaj Vam je dobro šlo,
Tedaj ste boj skončali dočakanje težko.
Ohj čas vrnitve skoro sprejem prekrasen bo.
Zaslužite gotovo, zvonovi da pojo,
Že tolpoma drvijo — Vas gledat iz suhot.
Se vračate iz vojne brez greha in sramot ;
Čast rekò Vam gòspe in slavo vsi ljudjè.
Tak krasnih hvalospevov dobivajte si spet
Ogibajte pravičnih a trpkih se besed :
„Ko tam ostati bli, bil častnejši vspored.“

Walther von des Vogelweide.

SPEV POLJEDELCA OB ŽETVI

(iz nemšč.)

Oranje naše setev
Vseh semen na zemljo ;
Glej rast pa tudi žetev
Pod božjo so rokó.
Pošilja roso dež
In solnca lune svit ;
Od njega blagor veš
Jedino more prit.

Kar bliz' in daleč mest
Od njega zvira vse :
Broj bilk in tudi zvezd
Od njega list grmič.
Ter zrn sadja dar,
Pomladni lep prtič
Je sneg in pa vihar.

Pusti da solnce vshaja,
Postavi luni tek,
Da veterček razgraja,
Oblakom riše beg.
Radosti mnogo da,
Da smo rudeči čili ;
Živinco past pelja
In kruh ljudem deli.
Vsak dober dar pa pride od Boga Očeta
Zahvala in pa up Vam mnogo še obeta.

M. Claudius.

DAS LIED DER LANDLEUTE ZUR SAATZEIT.

Wir pflügen und wir streuen
Den Samen auf das Land ;
Doch Wachstum und Gedeihen
Steht in des Höchsten Hand
Er sendet Tau und Regen
Und- Sonn und Mondenschein ;
Von ihm kommt aller Segen,
Von unseren Gott allein.

Was nah' ist und was ferne,
Von ihm kommt alles her :
Der Strohalm und die Sterne,
Das Sandkorn und das Meer.
Von ihm sind Büsch' und Blätter
Und Korn und Obst von ihm,
Das schöne Frühlingswetter
Und Schnee und Ungestüm.

Er läst die Sonne aufgehen,
Er stellt des Mondes Lauf,
Er läst die Winde wehen,
Er tut die Wolken auf.
Er schenkt uns so viel Freude.
Er macht uns frisch und rot ;
Er gibt dem Viehe Weide
Und seinen Menschen Brot.
Alle gute Gabe kommt her von Gott, dem Herrn,
Drum danket ihm und hofft auf ihn !

M. Claudius.

POMLADNI GLAS

FRÜHLINGSGLAUBE

(iz nemšč.)

Oživljeni so hlidi vžé,
Ter dan in noč vršè, šumè,
Živahneje j' pričelo bit'.
O sveži vonj — o glas zvenec
Ti revno srce ne trepeč' !
Saj vse se mora pretvorit.
Oh svet se lepša — dan na dan,
Ne ve se še kak bo krasán,
Cvetenja noče konec bit'
Cvete oddaljen globok dol ;
Pozabi revno srce bol !
Saj vse se mora obrnit.

Ludw. Uhland.

FRÜHLINGSGLAUBE

Die linden Lüfte sind erwacht,
Sie säuseln und weben Tag und Nacht,
Sie schaffen an allen Enden,
O frischer Duft, o neuer Klang!
Nun armes Herze, sei nicht bang!
Nun muss sich alles, alles wenden.
Die Welt wird schöner mit jedem Tag,
Man weiss nicht was noch werden mag,
Das Blühen will nicht enden.
Es blüht das fernste, tiefste Tal;
Nun armes Herz, vergiss der Qual!
Nun muss sich alles, alles wenden.

Ludw. Uhland.

OTROCI REVŠČINE

DIE KINDER DER ARMUTH

(iz nemšč.)

Tam v revni koči bival, nek mož je siromak,
Molče vso noč je tuhtal, na škopniku čudak :
Zakaj se trud in pridnost, tak borno mi splečuje,
Da revščina me stiska, domuje, nadkriljuje.
Ko prišla bi mi enkrat, saj vendar pred oči,
Tak prostor drug bi hotel, da brž si poskrbi.
Blesk zmiren se povsod po sobi razkropi,
Z ponižnim lišpom žena v hišo zdaj vstopi.
A čvrsta deva glej, ob strani njuni bila,
In čil otrok držal, se milo jej za krila.
Prikaže se mu pravi : „Sem tista ki rotiš,

Al beda ki iz hiše ; osorno tak podiš".
Je čvrsta deva — delo — ki spremlja me okrog
In zadovoljnost — mila ta ljubeznjiv otrok —
Glej deva le poskrbi mi — res mnogo sicer ni
Otroče ljubko — zalo je igra starosti. —
Zdravstvuj še vedno dalje se nočemo muditi ;
Prostorna hiša tvoja — še tesna utegne prit !"
Zdaj vpije mož ostani kot gost še tu pri nas !
Jaz nisem znal da spremstvo prevrlo ti je kras.
Uboštvu hočem rad še v hiši prostor dat,
In delo vsako z Bogom na svetu prav skončat".

Rückert.

BOŽJE

(DAS GÖTTLICHE iz nemšč.)

Naj žlahten človek, bo,
Usmiljen — dobrotljiv !
Saj le jedino to
Ga razlikuje zdaj
Od družih broj stvari
Katere mi poznamo.

A slava nepoznanim
Še višjim bitjim gre
Katere slutimo !
Bodi človek njim jednak ;
Njih vzgled naj nas uči
Ter v veri potrdi.

Vesoljna vsa narava
Občutna je za vse ;
Saj sveti žarno — solnce
Tud zlobnim in pa dobrim
Zločincem' tud' blesti
Jednako kot najboljšim,
Sij lune in pa zvezd.

Glej veter in potoki
Bobneči grom vihar,
Svoj tek naprej drve
Ter mimo nas gredoč
Potegnejo s seboj
Zdaj tega — onega.
Tud sreča vedno tava
Za množico ljudi,
Ter prime zdaj otroka
Nedolžni kodrast cvet,
Potem še plešasto
Glavó zadolžjeno.

Po nežnih glej postavah,
Velike, strašne so
Je treba da pač vsi
Tak bivanja skončamo.

Le človek sam utegne
Nemožno kar je snuje
On razločuje dejstva
Trenutka hipno more
Še trajnost podelit

Jedino on sme dati
Tu dobremu plačilo,
In zlobnemu kaznilo,
Zdravilo in rešitev,
Klateče, tavajoče
Koristonosno združiti.

Slavimo in častimo
Neumrjoče mi,
Kot bili bi ljudje,
V velikem da vrše
Najboljši kakor v malem
Zvrši al bi zvršil

Oh človek plemeniti
Bod' ljudomil in dober !
Sadj nepretrgoma
Le pravo in koristno,
Da višjih vzorov bitij,
Podoba boš nam tud'

Joh. Wolfg. von Goethe.

Z I M A

Pri nas namedlo je snegà,
Da črez kolena je možà ;
Devet zametenih vasic
Povrh glej sedem še cerkvic ;
Da krog črez daljno plan vže
Cerkvenega stolpa vrh se zre ;
Vrh stolpa cerkve kos sedi,
Pojoč tu krasno žvrgoli :
Pomlad naj kmalu bi pričela,
Da sneg z hribóv bo brž vzela,
Porajala da jagod cvet,
Broj jagod in vijolic spet,
In deve trgat zreli sad,
Še kos rad videl bi enkrat !

Iz nar. pes. Anast. Grün.

WILHELM MOJSTER

(MIGNON iz nem.)

Deželo li poznaš, citroni kjer cveté,
Ter pomaranče v uti, vspevajo zoré,
Nek rahel veter piha iz višnjevih nebes,
Še mirta in pa lorber sred' bujnih so dreves ?

Le tje , le tje !

Za tabo ljubček moj še hrepeni srce.
Li hišo ti poznaš ? Na stebrih streha je,
V dvorani blišč sijaj vse sobe se blišče,
In kjer mramorja stoje me zro okrog :
Kaj tebi pripetilo, se revni je otrok ?

Le tje, le tje ?

Branitelj kažipot, me spremljaj v upih še
Li hribček ti poznaš oblakov temno pot ?
Kjer mula v megli — išče navadno svojo pot ;
Zalega starih zmajev v višinah gor bedi ;
Ko skala dol zdrči ; povodenj se vali.
Li stezo to poznaš ? Glej tje ! le tje.
Pot naša pelje ! oče ! Podvizajmo vže.

Joh. Wolf von Goethe.

DOBER TOVARIŠ

(iz nemšč.)

Tovarša sem imel,
Saj boljš' ga menda ni.
Ko bobnal boben v boj,
Korakoma m' sledi

A kroglja prifrli,
Li men' al' teb' veljá.
Ga zgrudi brzo k tlem
Leži pred mano nem,
Kot krhki kos ilá !

Roko mi je ponujal,
Ko basal sem že strel.
„Roke ne morem dat ,
Mi češ ti zvest ostat,
Prijatelj čil vesel !“

Ludv. Uhland.

POMLADNI SPEV

(iz nemsč).

O zrak je vjol in zelen dol.
Ker zvončki cvetejo že bolj
In vjolice so vmes ;
Zelenje je po trat
Ter pisani livad
Oh divno krasno res.
Bog Oče blagoslov
Naj pride komur vgaja maj,
Raduj se svet je zemlje gaj,
Krasoto to je dal
Ves svet je z njo nastlal,
Drevo in cvet njegov.

L. H. Ch. Helty.

POMLADNJI DAN

Kakò si vendar lep pomladnji dan !
Dolina, gora vsa zelena
Blišči se v solncu pozlačena,
In v vejah pevcev krilatih zbor glasan
Sladko prepeva,
Da krog odmeva ;
Visoko se vije v sinje nebò
Drobni škrjanec,
Stari moj znanec,
In gleda zemljo novò ;
Iz nje pa tisoč in tisoč rožic vstaja,
Ki mehki dih pomladnji jih maja,
Metulj vesel okoli njih raja '

Iz cvetja duh sladàk
Razširja se v čisti zrak ;
Okò nad lepoto strmi,
Na uho petje doni,
A jezik moj molči.
Pozabi, srce,
Zdaj svoje gorje
In vživaj lepega dne !

Fr. Cimperman.

PARABOLA

Gospod nekoč kot prav jezdil,
A hlapca iti peš pustil,
Crež drn — trn naglo teka,
Da komaj hlapec ga doteka,
Se zvesti sluga zadaj vleče
Za jezdecem — zelo boječe,
Pred padcem zatrepeče.

Gospod, gospod zdaj hlap'c kriči,
Nek žrebel s podkve ven moli
Če brzo žreblja ne zabite,
Gotovo podkev kmal zgubite.“
Oh žrebelj sem -- oh žrebelj tje !
Jih ima podkev mnogo še,

In skrbno sluga le ihti :
Podkev, gospod že proč visi :
Če žreblja v podkev ne zabite,
Konjiča v kratkem res zgubite.
A podkev sem, — al podkev tje,
Konjič železa ima še,
Koraka stopa že.“

In prej ko tretji klic doni,
Ob koncu pade k tlem zdrči,
Konjiču je preprečen beg,
Skončan je zdaj gospodov tek.
Ne de več : „Konjič sem ter tje !“
Ohrabri se počas opre
Ter z hlapcem dalje gre.

F. Rückert.

ZAKLADOKOP

(DER SCHATZGRÄBER iz nemšč).

Z prazno mošnjo v srcu bolest,
Je vlačil komaj težo dni.
Uboštvo rev in pa v skrbi,
Bogastvo je največ' blago.
Skončam da svojo bolest,
Zaklad potem sem šel kopat,
Saj mojo dušo čem ti dat !
Podpisal z lastno jo krvjo

Tak ris za risom je sledil,
Sem čudo tvoren plamen vžgal,
Želišč in pa kosti nabral ;
Tako rotnje skončujoč.
Kot krožjit se jih izučil
Sem kopal — kopal star zaklad
Kjer prostor bil določen hkrat ;
Bla črna in vihar na noč.

Sem lučko-videl iz daljave,
Kot zvezda mi naprot je šla
Bliščeči blesk zalesketa,
Dvanajst je ure udarc odbil.
Zaman so bile vse priprave ;
Naenkrat glej že zasveti
Prepolne čase blesk in sij,
Brdak je deček jo nosil.

Svetilo vsako mu oko,
Mu gosti venc cvetlic blestil ;
Nebeški sfij ga je krepil
Sem zrl ga še v ris stopit.
In pit veleva mi lepò
In mislil sem saj deček ta,
Krasán in svetel dar ima.
Ne more vendar zlodij bit.
Pogum življenja je vsak dan !
Potem imel boš podučenje ;
Ter zginilo bo vse rotnenje
Se vrnil več ne boš v kraj.
Zaklada kopat sem zamam.
Oh dneva trud — zvečer gostije !
Za tedni prazniki sledijo !
Čarilo tvoje bode naj.

ŠOLČNI RAJKOŽENI SVET.

Oživljen živahne splomladi je pih,
Ki veje prijetno črez polje in plan
Drozd (drozg) bije po jelšavih grmih že tih
Skrjanček ko peva in ščinkovec po njih
Oh solčna ti milà ter slastna pomlad' !

Rev proč so vsi dnevi bolesti in nad
Kot puščice urno iz loka leté ;
Radujte — smejite se čas je že zad
Ko v solnčnati sneg že viharije sneže.
Oh stari puščavnik že solza se zdi,
Skrivnostne da kane v bradó !
Kaj tužna zdihuješ ti koncem poti ;
V solčnate sape kak krasno je blo !

Že majnik se bliža in gozd zeleni
Oboka duhteči cvetoči šotor.
Se beli oblaki na nebu razpno
Ter jablana rožce že bujno cvetò !

M O J D O M

V dolinci prijetni je ljubi moj dom
nikoli od njega podal se ne bom
pod lipo domačo najrajši sedim
v domačem veselju najslaje živim
Glej rože domače, najlepše cvetò
in ptički domači najslaje pojò
Priatelji naši so polni srca
ljubezen zvestoba le biva doma
Doma preživeti si dneve želim
umreti se tudi doma ne bojim
v domači gomili se spava sladko
mi bratje sestrice rahljajo zemljò

— — — *Andrej Praprotnik.*

POGUM IN UP

(C O R A G G I O E S P E R A N Z A)

Dolina je temna ; a smreke vrh skal
Zdaj žarki zlate ko poraja se šum.
Zbudivši se z spanja poglejmo od tal :

O bratje, pogum.

Oh noč je b' la dolga in mučno vse spanje ;
A solnce ti učvrsti za delo nas svatje.
Še slabši kot smrt pa je zlo počivanje :

Pogum, vam o bratje.

Življenje je močnemu vojska in boj,
Ker potvanje pelje po stezi nas vkup.
Z orožjem izziva le smrtni se boj :

O bratje, pogum.

Sovrage imamo do smrtnega praga ;
Le iščimo vrednih vzorov nebes.
Orožje, ljubav, odpuščanje bod' zmaga :

Upanje, naše je vez.

Nicolo Tommaseo.

KAZALO.

IX. DEL.

	Stran
Smrt Jvane D' Ark (iz franc.) <i>Casimir Delawigne</i>	3
Prilika Samaritana (iz franc.) <i>Andrieux</i>	5
Kraljica (iz ital.) <i>Antonio Fogazzaro</i>	7
Zlobnost L' impie (iz franc.) <i>I. Racine</i>	10
Otrok in angeljici (iz franc.) <i>Chereau et Laur Pichal</i>	11
Mojzes na Nilu (iz franc.) <i>V. Hugo</i>	12
Premišljevanje časa (iz nemšč.) <i>Walter von der Vogelweide</i>	15
Jezdec na Bodenskem jezeru (iz nemšč.) <i>G. Schwab</i>	16
Gospod ti si velik (iz nemšč.) <i>I. G. Seidl</i>	18
Čast in slava stvarniku (iz nemšč.) <i>Gellert</i>	20
Gluhouha mamica (iz nemšč.) <i>Halm</i>	22
Zvesti konj (iz nemšč.) <i>Hoffmann von Fallersleben</i>	24
Metulj (iz franc.) <i>Lamartine</i>	24
Vstajenje <i>I. Tul</i>	25
Jutranja pesem (iz nemšč.) <i>Hoffmann Feuchtersleben</i>	26
Metuljček in deček (iz ital.) <i>De Rossi</i>	27
Ptički in ribice (iz ital.) <i>Berthola</i>	29
Jadranskemu morju (iz hrv.) <i>Adolf Makale</i>	30
Lekcija Kamuta Velikega (iz. franc.) <i>Claudius Popelin</i>	31
Popotnik v snegu (iz franc.) <i>Chenedolle</i>	32

X. DEL.

	Stran
Crešnje (iz franc.) <i>Alex. Piedagnel</i>	3
Ahasver (iz franc.) <i>Catulle Mendes</i>	4
Siromakov ples (iz franc.) <i>X.</i>	5
Cvetlice in otroci (iz ital.) <i>Fiorentino</i>	6
Zimska ptica (iz hrv.) <i>Adolf Makale</i>	7
Iz knjige ugank (iz memšč.) <i>D. Simrock</i>	8
Najbogatejši knez (iz nemšč.) <i>Kerner</i>	9
Moško orožje (iz nemšč.) <i>I. G. Seidl</i>	10
Življenje (iz ital.) <i>Metastasio</i>	11
Slep in kruljevi (iz franc.) <i>Florian</i>	12
Domotožje (iz nemšč.) <i>Dieffenbach</i>	13
Moja radost (iz ital.) <i>Fiorentino</i>	14

	Stran
Duhovniku za god (iz franc.) <i>I. F. D.</i>	15
Pogreb leta (iz franc.) <i>Autran</i>	16
Amen kamenov (iz nemšč.) <i>Kosegarten</i>	18
Premagalec in starček (iz franc.) <i>Beranger</i>	19
Starišem za god (iz franc.) <i>X.</i>	20
Stare hiše (iz franc.) <i>Sully Prudhomme</i>	21
Najlepod dota <i>Oegnar</i>	23
Zima L' hiver (iz franc.) <i>Laprade</i>	23
Žeslo Rudolfa Habsburškega (iz nemšč.) <i>Wolf. Müller</i>	25
Človek in domače živali <i>R. Hvala</i>	27
Najlepša potvanja podoba (iz nemšč.) <i>H. Hillesch</i>	28
Nečimernost (iz franc.) <i>V. Hugo</i>	29
Poljedelec (iz franc.) <i>Pierre Dupont, V. de Laprade</i>	30
Potnik in škrljanček <i>R. Hvala</i>	31
Jenica Koza ovea z levon <i>Upanje</i>	32

XI. DEL.

	Stran
Junakov grob <i>J. Jurčič</i>	3
Moja domovina (iz nemšč.) <i>nadv. Max</i>	4
Tri dni Krištofa Kolumba (iz franc.) <i>Casimir Delavigne</i>	5
Grob in rožca (iz franc.) <i>Victor Hugo</i>	6
Ipava <i>M. Vilhar</i>	7
Homatije v Parizu (iz franc.) <i>Boileau</i>	8
Georginje (iz furl.) <i>G. Gallerio</i>	9
Ujeti ptiček (iz franc.) <i>Al. Dumas fils</i>	11
Kak svet je krasan (iz nemšč.) <i>Reinick</i>	12
Devica pri jaslicah (iz franc.) <i>Alph. Daudet</i>	13
Hej telovadci <i>Lujiža Pesjakova</i>	14
Dva pluga (iz nemšč.) <i>Kastelli</i>	15
Uboge živali (iz ital.) <i>Fiorentino</i>	16
Mlekarica in kanglja mleka (iz franc.) <i>La Fontaine</i>	17
Vzgoja hčerk (iz franc.) <i>Casimir Bon</i>	18
Spomini iz šole (iz franc.) <i>Victor Hugo</i>	18
Predilka (iz češč.) <i>Karol Hynek Macha</i>	21
Domovina (iz franc.) <i>H. Violeau</i>	23
Sonet <i>Jož. Cimperman</i>	23
Boj zime in poletje (iz nemšč.) <i>Hoffmann von Fallersleben</i> ..	24
Cesarska pesem <i>I. G. Seidl Lovro Toman</i>	25
Pastirček vrh planin (iz nemšč.) <i>Uhland</i>	28
Materna ljubezen <i>B.</i>	30
Mekoč in sada (iz hrv.) <i>Adolf Makale</i>	31
Dedščina (iz nemšč.) <i>Kapilleri</i>	32

XII. DEL.

	Stran
Pozdrav Jvane D' Ark (iz franc.) <i>Ferd. de Cussy</i>	3
Mladeneč pri potoku (iz nemšč) <i>Fr. von Schiller</i>	5
Dijogen <i>B. Beuk</i>	6
Spoznanje (iz nemšč) <i>Vogl</i>	7
Elegije (iz nemšč) <i>Joh. Wolfg. von Goethe</i>	8
Noč v kalabrijskih hribih <i>B. Beuk</i>	8
Pesem Siromakov (iz nemšč).....	10
Vesela Pridnost <i>A. Slomšek</i>	11
Zimska Pesem (iz nemšč) <i>Krummacker</i>	12
Pobič sem star še le osemnajst let <i>Nar. p.</i>	13
Evangeijski dogodek (iz. franc.) <i>Victor de Laprade</i>	13
Mali sin (iz franc.) <i>M. Desbordes Valmore</i>	15
Pesem Lastovk (iz nemšč) <i>Sturm</i>	16
Vrnitez Leopolda iz križarske vojske (iz nemšč) <i>Walther von des Vogelweide</i>	17
Spev. Poljedelca ob zelvi (iz nemšč) <i>M. Claudius</i>	17
Das Lied der Landleute zur saatzeit <i>M. Claudius</i>	18
Pomladni Glas (iz nemšč) <i>Ludw. Uhland</i>	19
Frühlingsglaube <i>Ludw. Uhland</i>	20
Otroci Revščine (iz nemšč) <i>Rüchert</i>	20
Božje (iz nemšč) <i>Joh. Wolfg. von Goethe</i>	21
Zima <i>Iz nar. pes. Anast. Grün</i>	23
Wilhelm Mojster (iz nem.) <i>Joh. Wolf von Goethe</i>	23
Dober Tovariš (iz nemšč.) <i>Ludw. Uhland</i>	24
Pomladni Spev. (iz nemšč.) <i>L. H. Ch. Héltly</i>	25
Pomladnji Dom <i>Fr. Cimperman</i>	26
Parabola <i>F. Rückert</i>	26
Zakladokop (iz nemšč.)	27
Šolčni raskoženi svet	28
Moj Dom Andrej Praprotnik.....	29
Pogum in Up. <i>Nicolò Tommaseo</i>	29

